

Verfijning van het fysiotherapiecriterium in het vereveningsmodel voor somatische zorgkosten: van gebruikersgroepen (FGG's) naar diagnosegroepen (FDG's)

Onderzoek ten behoeve van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Dr. F. Eijkenaar

Dr. R.C.J.A. van Vliet

Drs. E.M. van Rooijen

Dr. R.C. van Kleef

Eindrapportage, 3 maart 2016 ¹

Instituut Beleid en Management Gezondheidszorg (iBMG)
Erasmus Universiteit Rotterdam

¹ Met dank aan de leden van de begeleidingscommissie voor hun commentaar op de tussenrapportages.

Inhoud

Managementsamenvatting	1
1. Inleiding	5
2. Zvw-dekking en eerder onderzoek	7
2.1. Zvw-dekking fysio- en oefentherapie	7
2.2. Eerder onderzoek	7
3. Coderingen	11
3.1. Inleiding	11
3.2. Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering	11
3.3. (Verwijs)diagnosecode volgens het DCSPH	11
3.4. Code soort indicatie paramedische hulp	13
4. Data en verkennende analyses	17
4.1. Inleiding	17
4.2. Kostengegevens 2013	17
4.3. Declaraties fysiotherapie 2012	17
4.4. Conclusies	24
5. Voorlopige resultaten (meer)kosten	27
5.1. Inleiding	27
5.2. Meerkosten per pathologie van fysiotherapiediagnose	28
5.3. Meerkosten per pathologie-hoofdgroep van fysiotherapiediagnose	31
5.4. Meerkosten naar mate van chroniciteit	31
5.5. Meerkosten naar mate van meerkosten	33
5.6. Conclusies	34
6. Uitgangspunten en definitieve resultaten (meer)kosten	35
6.1. Uitgangspunten definitieve analyses	35
6.2. Meerkosten per pathologie van fysiotherapiediagnose	36
6.3. Meerkosten per pathologie-hoofdgroep van fysiotherapiediagnose	38
6.4. Meerkosten naar leeftijdscategorie	38
6.5. Meerkosten naar mate van meerkosten	39
6.6. Conclusies	40
7. Resultaten modelvarianten	41
7.1. Inleiding	41
7.2. Evaluatie modelvarianten	43
7.3. Modelvariant M4 met leeftijdsinteractie	49
7.4. Stabiliteit van prevalenties	50
7.5. Conclusies	53
Referenties	55
Bijlage A. Samenstelling begeleidingscommissie	57
Bijlage B. Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering	59
Bijlage C. Diagnoseclassificatiesysteem Paramedische Hulp	61
Bijlage D. Code soort indicatie tabel	63
Bijlage E. Vergelijking declaratiebestand 2013 met BASIC 2013	65
Bijlage F. Beschrijvende statistieken cf. onderzoeksbeschrijving	67
Bijlage G. Normbedragen modelvarianten	69
Bijlage H. Vergelijking conversietabellen van het DCSPH naar de chronische lijst	73
Bijlage I. Herverdeling vanwege morbiditeit en leeftijd (65-/65+)	75

Managementsamenvatting

Deze studie heeft de mogelijkheden onderzocht van een verfijning van het fysiotherapiecriterium, gebaseerd op fysiotherapiekosten in voorgaand jaar², in het 2016-vereveningsmodel voor de somatische zorgkosten. Daarbij is gebruik gemaakt van diagnose-informatie die beschikbaar is in de declaraties van fysio- en oefentherapeuten. De diagnoses zijn gelinkt aan de zogenaamde ‘chronische lijst’ uit bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering, die de aandoeningen vermeldt – inclusief eventuele gelimiteerde behandelduur – waarvoor de fysiotherapiebehandelingen onder de Zvw-dekking vallen (onder bepaalde voorwaarden).

In het onderzoek zijn eerst de diagnoses geselecteerd die vallen onder de chronische lijst en waarvoor de behandelduur in principe ongelimiteerd is. Vervolgens zijn deze 27 diagnoses op verschillende manieren als vereveningscriterium toegevoegd aan het zogenaamde ‘startmodel’, i.e. het vereveningsmodel 2016 **exclusief** de twee vereveningscriteria op basis van V&V- en GRZ-kosten in het voorgaande jaar. De resulterende modelvarianten M1 (alle 27 diagnoses als afzonderlijke risicoklassen) tot en met M4 (vier risicoklassen voor geclusterde diagnoses op basis van meerkosten) zijn doorgerekend op het databestand van de recente OT met zorgkosten van 2013 (N ≈ 15,5 miljoen verzekerdenjaren³). De uitkomsten qua normbedragen en verevenende werking zijn met elkaar vergeleken alsmede met modelvariant M0, i.e. het startmodel met het huidige fysiotherapiecriterium. Variant M4 bleek het beste te scoren: een beperkt aantal risicoklassen bij gelijkblijvende verevenende werking, beperkte verschuivingen in normbedragen en een clustermethode die overeenkomt met die van het DKG-criterium. Ten slotte is M4 nogmaals doorgerekend met leeftijdsinteracties; dat leverde evenwel geen verbeteringen op.

Het nieuwe fysiotherapiecriterium, dat bestaat uit vier met kosten opklimmende clusters van de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen, kenmerkt zich door zes verbeteringen ten opzichte van het huidige fysiotherapiecriterium gebaseerd op fysiotherapiekosten in t-1:

1. de basis wordt gevormd door **diagnosen** in plaats van **kosten** in voorgaand jaar;
2. 18-minners tellen nu ook mee;
3. diagnoses van oefentherapie tellen nu ook mee;
4. alleen diagnoses die gelinkt zijn aan aandoeningen op de chronische lijst met een **ongelimiteerde** behandelduur tellen mee;
5. in plaats van alleen ja/nee kosten houdt het vereveningsmodel via de groepering in vier clusters rekening met een differentiatie naar de ernst van de diagnoses;

² Dit criterium wordt ook wel aangeduid met FGG, voor fysiotherapiegebruiksgroepen.

³ Het aantal verzekerdenjaren komt in dit onderzoek circa 1 miljoen lager uit dan in de recente OT als gevolg van het buiten beschouwing laten van drie verzekeraars/volmachten vanwege inadequate informatie over de fysiotherapiedeclaraties.

6. er vindt selectie plaats op declaraties die daadwerkelijk onder Zvw-dekking vallen, wat in de kostendata niet goed mogelijk was.

Deze verbeteringen komen zowel de validiteit als de prikkelwerking van het fysiotherapiecriterium ten goede.

De verbeteringen in de definitie van het vereveningscriterium resulteren in:

- een toename van de opgespoorde meerkosten (uitgaande van het startmodel): voor het huidige criterium is dat 292 miljoen euro voor 312.000 verzekerdenjaren, terwijl het nieuwe criterium uitkomt op 388 miljoen euro voor 286.000 verzekerdenjaren;
- een toename met 56.000 van het aantal chronisch zieken dat het vereveningsmodel expliciet identificeert: 64.000 minder 18-plussers (met lage meerkosten), maar 120.000 18-minners (die voorheen niet werden geïdentificeerd) extra⁴;
- een bescheiden verbetering in de verevenende werking ten opzichte van modelvariant M0: de R^2 op individuniveau stijgt met 0,1 procentpunt en de GGAA op alle subgroepen daalt met 5 euro (doch op verzekeraarsniveau stijgt de GGAA met 0,4 euro en de bandbreedte met 1 euro);
- een grotere stabiliteit van de prevalenties op verzekeraarsniveau: bij toepassing van het nieuwe fysiotherapiecriterium verschillen de prevalenties gebaseerd op 2013-informatie duidelijk minder van die gebaseerd op 2012-informatie dan bij gebruik van het huidige fysiotherapiecriterium.

Enkele kanttekeningen bij dit onderzoek zijn:

- in de analyses ontbreken twee verzekeraars volledig en enkele volmachten gedeeltelijk vanwege onvolledige informatie over declaraties voor fysio- en oefentherapie;
- we zijn diverse (kleine) verschillen tussen verzekeraars tegengekomen in de gehanteerde voorwaarden voor Zvw-dekking van fysio- en oefentherapie;
- in de aangeleverde bestanden blijken declaraties voor te komen die, op grond van de informatie in de declaraties zelf, feitelijk niet onder de Zvw-dekking vallen (< 2%).

Deze kanttekeningen zullen echter niet of nauwelijks van invloed zijn op de uitkomsten van dit onderzoek. Dat geldt ook voor de volgende aanbevelingen voor vervolgonderzoek:

- nagaan of het zinvol is om per verzekerde meer dan één fysiotherapiediagnose mee te tellen voor het nieuwe vereveningscriterium (dit gaat om ongeveer 1% van alle verzekerden die bij het nieuwe criterium zijn ingedeeld);

⁴ Daarnaast worden met het nieuwe fysiotherapiecriterium nog 22.000 18-minners geïdentificeerd die voorheen ook al werden geïdentificeerd met de bestaande morbiditeitscriteria (maar niet met het huidige fysiotherapiecriterium gebaseerd op fysiotherapiekosten in t-1).

- nagaan of het zinvol is om onlogische combinaties van lichaamslocatie en pathologie (zoals: locatie='achterzijde hoofd' en pathologie='amputatie') uit te sluiten van het nieuwe criterium.⁵

Een andere aanbeveling is om de toenemende overlap tussen morbiditeitscriteria (FKG's, DKG's, HKG's, MHK en nu FDG's = fysiotherapiediagnosegroepen) eens onder de loep te nemen. Deze overlap leidt waarschijnlijk tot ondercompensatie van verzekerden die slechts één keer scoren op deze criteria en overcompensatie voor verzekerden die meerdere keren scoren. Een simpele mogelijkheid zou zijn om de huidige, afzonderlijke clusterprocedures voor het creëren van DKG's en FDG's, gezamenlijk uit te voeren, bij voorkeur gecombineerd met de HKG's. Feitelijk betekent dit het toevoegen van FDG's en HKG's aan de DKG's.

Op grond van het bovenstaande adviseren wij om het huidige, op fysiotherapiekosten gebaseerde vereveningscriterium per 2017 te vervangen door het hier ontwikkelde criterium bestaande uit vier clusters van 27 fysiotherapiediagnosen die zijn gelinkt aan de aandoeningen – zonder gelimiteerde behandelduur – van de chronische lijst (i.e. bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering).

⁵ De fysiotherapiediagnosen worden afgeleid uit de codes van het Diagnoseclassificatiesysteem Paramedische Hulp (DCSPH). Deze codes bestaan uit vier posities; posities 1 en 2 geven de lichaamslocatie en posities 3 en 4 de pathologie. Voor het nieuwe fysiotherapiecriterium is feitelijk alleen de pathologie van belang.

1. Inleiding

Met ingang van het vereveningsjaar 2016 bevat het risicovereveningsmodel voor somatische zorgkosten een vereveningscriterium gebaseerd op fysiotherapiekosten in het voorgaande jaar, aangeduid met Fysio(t-1) of FGG (fysiotherapiegebruikersgroepen).⁶ Dit criterium, ontwikkeld in WOR 712 (zie paragraaf 2.2), is beperkt tot 18-plussers en tot wel of geen fysiotherapiegebruik in t-1.⁷

De Zvw-dekking voor fysio- en oefentherapie voor 18-plussers is beperkt tot een aantal chronische aandoeningen, opgenomen in bijlage 1 van het Besluit Zorgverzekering (zie bijlage B, verder aangeduid met 'chronische lijst'). Dit biedt in beginsel de mogelijkheid om de simpele dummy-variabele voor ja/nee fysiotherapiegebruik in t-1 die nu in het vereveningsmodel van 2016 is opgenomen, verder uit te splitsen naar de aard van de onderliggende aandoeningen. Bovendien kan mogelijk ook voor 18-minners – die een veel bredere Zvw-dekking van fysiotherapiekosten genieten dan volwassenen, zie paragraaf 2.1 – informatie over de onderliggende aandoeningen bij het model worden betrokken.

Tegen deze achtergrond heeft het ministerie van VWS ons verzocht de mogelijkheden te onderzoeken van een vereveningscriterium gebaseerd op informatie over de chronische aandoeningen die recht geven op vergoeding van fysiotherapiekosten vanuit de Zvw. Vektis beschikt over een detailsysteem paramedische hulp waarin op declaratieniveau gegevens worden aangeleverd en vastgelegd, waaronder de diagnosecode. Die gegevens bieden de mogelijkheid om het huidige Fysio(t-1)-criterium te verfijnen en de effecten daarvan te onderzoeken, onder andere op de verevenende werking.⁸

⁶ Het vereveningsmodel 2016 voor de somatische kosten bevat de volgende vereveningscriteria: 20x2 leeftijd/geslachtklassen, farmaciekostengroepen (FKG's; gebaseerd op gebruik van specifieke geneesmiddelen in t-1), diagnosekostengroepen (DKG's; gebaseerd op DBC's en diagnoses van ziekenhuisopnamen in t-1), hulpmiddelenkostengroepen (HKG's; gebruik van vier hulpmiddelen in t-1), meerjarig hoge kosten (MHK; in t-3, t-2 en t-1), aard van het inkomen (AvI), regio, sociaal-economische status (SES), generieke somatische morbiditeit (GSM), ja/nee fysiotherapiekosten in t-1 [Fysio(t-1)], hoogte van kosten voor verpleging en verzorging in t-1 [V&V(t-1)], en ja/nee geriatrische revalidatiezorg in t-1 [GRZ(t-1)].

⁷ In deze rapportage verstaan we onder fysiotherapie datgene wat het Besluit zorgverzekering, artikel 2.6 beschrijft bij fysiotherapie en oefentherapie C/M. Voor de volledigheid: paramedische zorg wordt in het Besluit opgesplitst in de volgende componenten (met tussen haakjes de macrokosten in 2012 volgens de website van het Zorginstituut): fysiotherapie (450 miljoen euro), oefentherapie (20 miljoen), logopedie (115 miljoen), ergotherapie (25 miljoen) en dieetadvisering (0,3 miljoen).

⁸ De oorspronkelijke door Vektis aangeleverde declaratiebestanden (d.d. 17-11-2015) bleken geen declaraties van oefentherapie C/M te bevatten, terwijl die zorg wel onder de 'chronische lijst' valt (zie bijlage B). In de vergadering van de begeleidingscommissie van 7 december 2015 is afgesproken dat deze zorg wél bij het nieuwe fysiotherapiecriterium dient te worden betrokken. De betreffende gegevens lopen mee vanaf hoofdstuk 6.

Het doel van dit onderzoek is nagaan in hoeverre het vereveningsmodel van 2016 voor de somatische zorgkosten verbeterd als het vereveningscriterium Fysio(t-1) verder zou worden verfijnd. De bedoeling is de verfijning te baseren op de diagnoses/chronische aandoeningen die in principe recht geven op vergoeding van fysiotherapiekosten vanuit de Zvw. Startpunt daarbij is het model 2016 **exclusief** de vereveningscriteria V&V(t-1) en GRZ(t-1) – verder aangeduid met ‘startmodel’ –, met als uitgangspunt dat **geen** onderscheid wordt gemaakt tussen de variabele zorgkosten en V&V-kosten. De analyses zullen dus worden uitgevoerd voor de som van de variabele zorgkosten en de V&V-kosten (oftewel de ‘somatische zorgkosten’), i.e.: de kosten van alle zorgvormen die onder de Zvw vallen met uitzondering van de (L)GGZ.

Deze rapportage is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 bevat een overzicht van de huidige Zvw-dekking van fysiotherapie en geeft een samenvatting van eerder onderzoek naar de voorspellende waarde van fysiotherapie voor de somatische zorgkosten. Hoofdstuk 3 geeft vervolgens inzicht in de relevante (diagnose)coderingen waar in dit onderzoek gebruik van zal worden gemaakt. Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van de beschikbare data plus enkele verkennende analyses op die data. Hoofdstuk 5 en hoofdstuk 6 presenteren de voorlopige respectievelijk definitieve resultaten met betrekking tot de kosten en meerkosten per (cluster van) fysiotherapiediagnosen. Hoofdstuk 7 bevat ten slotte een beschrijving van de door-gerekende modelvarianten en evalueert deze met de gebruikelijke beoordelingsmaatstaven.

In de volgende hoofdstukken wordt op verschillende plaatsen onderscheid gemaakt tussen de **voorlopige** analyses (hoofdstukken 3 tot en met 5) en de **definitieve** analyses (hoofdstukken 6 en 7). Hoofdstukken 3 tot en met 5 waren reeds onderdeel van een eerdere tussenrapportage, besproken in de vergadering van de begeleidingscommissie van 7 december 2015. De conclusies van die vergadering, waarin een aantal openstaande vragen is beantwoord en diverse knopen zijn doorgehakt, blijken sterk van invloed op de resultaten en zijn verwerkt in hoofdstukken 6 en 7.

2. Zvw-dekking en eerder onderzoek

2.1. Zvw-dekking fysio- en oefentherapie

Voor volwassenen dekt de Zvw alleen kosten van fysio- en oefentherapie C/M voor zover het behandeling betreft in verband met aandoeningen die op de chronische lijst staan (zie bijlage B). Met ingang van 2012 zijn voor volwassenen de eerste 20 zittingen binnen een behandeltraject echter voor eigen rekening van de verzekerde (of de eventuele aanvullende verzekering); in 2011 was dat nog de eerste 12, en daarvoor de eerste 9 zittingen. Voor 18-minners geldt dat alle fysiotherapiekosten voor aandoeningen op de chronische lijst volledig zijn gedekt en daarnaast ook nog maximaal 9 zittingen per kalenderjaar voor andere aandoeningen, eventueel aangevuld met 9 zittingen wanneer de behandeling voor die aandoeningen niet aanslaat. Volwassenen met urine-incontinentie krijgen daarnaast de eerste 9 behandelingen bekkenfysiotherapie vergoed (eenmalig in het leven). Bijlage B geeft, in combinatie met bijlage D, een volledig overzicht van de voorwaarden waaronder de kosten van fysiotherapie en oefentherapie C/M onder de Zvw-dekking vallen.

2.2. Eerder onderzoek

Het iBMG heeft twee keer eerder onderzoek gedaan naar fysiotherapie in het voorgaande jaar als potentieel vereveningscriterium voor somatische zorg. Dit onderzoek betreft WOR 323 ("Tussenrapportage over hulpmiddelen en fysiotherapie") en WOR 712 ("Voorspellende waarde van het gebruik van fysiotherapie voor de zorgkosten"). In de volgende paragrafen worden de belangrijkste resultaten en conclusies van beide onderzoeken samengevat.

2.2.1. WOR 323

In WOR 323 zijn de mogelijkheden verkend van uitbreiding van het vereveningsmodel van 2007 met een criterium gebaseerd op fysiotherapiegebruik in het voorgaande jaar, gebruikmakend van kostendata over 2004 van twee ziekenfondsen. Aanleiding voor het onderzoek, dat zich in eerste instantie richtte op het traceren van personen met zeldzame aandoeningen ten behoeve van een verdere verbetering van het vereveningsmodel voor somatische zorg, was dat deskundigen aangaven dat dergelijke patiënten vaak gebruikmaken van fysiotherapie. Het bleek dat fysiotherapiegebruik inderdaad voorspellend is voor toekomstige zorgkosten: een criterium gebaseerd op een clustering van 46 diagnoses in tien clusters (op basis van gemiddelde meerkosten), bleek de voorspelkracht (in termen van de R^2) van het toenmalige vereveningsmodel te doen toenemen met naar schatting circa 0,7 procentpunt.⁹

⁹ Overigens bleek uiteindelijk dat slechts 13% van de eerder getraceerde personen met een zeldzame aandoening ook daadwerkelijk tot de groep van 2,5% verzekerden met fysiotherapiekosten behoorde.

De vraag is echter of deze bevinding nog relevant is, enerzijds vanwege de inperking van de Zvw-dekking voor fysiotherapie sinds 2007, anderzijds omdat het vereveningsmodel inmiddels is uitgebreid met HKG's, MHK, niet-klinische diagnoses (als uitbreiding van de DKG's), diverse FKG's, GSM en drie criteria op basis van zorgkosten in het verleden. Voorts is sprake van een forse uitbreiding van de Zvw-dekking, met geriatrische revalidatiezorg, extramurale behandeling zintuiglijk gehandicapten en V&V.¹⁰ Ten slotte is de risicodragendheid van ziekenhuiskosten sinds 2007 uitgebreid van 25 naar 100%.

2.2.2. WOR 712

Mede tegen de achtergrond van de bevindingen van WOR 323 zijn in een vervolgonderzoek de effecten in kaart gebracht van toevoeging van varianten van een vereveningscriterium gebaseerd op fysiotherapiekosten in het voorgaande jaar aan de vereveningsmodellen van 2015 voor de variabele zorgkosten en V&V, geschat op kostendata van 2012. Hiertoe is gebruikgemaakt van fysiotherapiekosten van 2011. Voor de variabele kosten (exclusief V&V) zijn drie mogelijke uitbreidingen van het 2015-model doorgerekend: ja/nee fysiotherapiegebruik in t-1; ja/nee fysiotherapiegebruik in t-1 opgesplitst in drie leeftijdsgroepen; en kosten fysiotherapie > 0 in t-1 opgesplitst in drie niveaus. Deze varianten bleken elk te leiden tot lichte verbeteringen van de verevenende werking op alle niveaus; op individuniveau nam de R^2 bijvoorbeeld toe met 0,1 procentpunt. De varianten ontliepen elkaar echter weinig, en met elk zou de gemiddelde ondercompensatie van ruim 900 euro voor de circa 400.000 verzekerden met fysiotherapiegebruik in t-1 worden weggenomen. Wat betreft het (beperkte) 2015-model voor V&V-kosten konden ongeveer dezelfde conclusies worden getrokken, met dien verstande dat de verbeteringen in verevenende werking kleiner dan wel afwezig waren. Op basis van deze bevindingen is besloten het Fysio(t-1)-criterium voor het model 2016 te beperken tot 18-plussers en tot wel of geen fysiotherapiegebruik in t-1 (dus geen verdere interactie met leeftijd en geen uitsplitsing naar de hoogte van fysiotherapiekosten in t-1).

In de Overall Toets 2016 is uiteindelijk een iets andere definitie van het Fysio(t-1)-criterium gehanteerd. In eerste instantie werd een harde drempel van 0 euro gehanteerd, doch om verschillende redenen kan dit onwenselijk zijn; zo kan het criterium dan gevoelig zijn voor administratieve onvolkomenheden, en het kan ongewenste prikkels genereren. Gezien deze problemen is in de pre-OT (WOR 738, appendix A) de kostenverdeling van fysiotherapie in kaart gebracht. Op basis van de bevindingen is gekozen voor een kwantielbedrag (kwantiel 2,1%) in plaats van de harde drempel van 0 euro.¹¹

¹⁰ Geneeskundige en langdurige GGZ blijven hier buiten beschouwing omdat het niet waarschijnlijk is dat fysiotherapie(diagnosen) samenhangen met de kosten van deze zorgprestaties.

¹¹ Bij de schatting van de definitieve normbedragen voor 2016 is het kwantiel uiteindelijk op 2,0% gezet en is de leeftijdsgrens om uitvoeringstechnische redenen opgetrokken naar 20 jaar, met als peildatum 30 juni van het vereveningsjaar (zie WOR 747, appendix A).

In WOR 712 kon op basis van de beschikbare gegevens geen rekening worden gehouden met de diagnoses die gesteld moeten zijn voordat de fysiotherapiekosten onder de Zvw vallen. Het detailsysteem paramedische hulp van Vektis – waarin op declaratieniveau (onder meer) fysiotherapiegegevens worden aangeleverd en vastgelegd, waaronder de diagnosecode – biedt in beginsel de mogelijkheid om modellen door te rekenen waarin de diagnosecode van het fysiotherapiegebruik in t-1 een rol speelt. De dummyvariabele voor ja/nee fysiotherapiegebruik in t-1 die nu in het model van 2016 is opgenomen, zou daarmee verder kunnen worden uitgesplitst naar de aard van de onderliggende aandoeningen. Bovendien kan mogelijk ook voor 18-minners informatie over de onderliggende aandoeningen bij het vereveningsmodel worden betrokken.

3. Coderingen

3.1. Inleiding

Voor dit onderzoek wordt gebruikgemaakt van drie typen van coderingen: de chronische lijst volgens bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering artikel 2.6 lid 2, het diagnoseclassificatiesysteem paramedische hulp (DCSPH) en de code soort indicatie (CSI). Deze coderingen zijn opgenomen in respectievelijk bijlagen B, C en D. Daaruit wordt onder andere duidelijk dat de coderingen, en vooral ook de onderlinge relaties, complex zijn. In de volgende paragrafen komen de belangrijkste aspecten van de drie coderingen aan bod.

3.2. Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering

Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering bevat de lijst voor langdurige of intermitterende aandoeningen fysio- en oefentherapie waarvoor een aanspraak bestaat vanuit de Zvw (de 'chronische lijst', zie bijlage B). De gestelde diagnose waarvoor fysiotherapie nodig is, bepaalt of de behandeling wordt vergoed vanuit de basisverzekering. Om voor vergoeding in aanmerking te komen, is in principe een verwijzing nodig van een arts en de aandoening moet op de chronische lijst staan (in ieder geval voor 18-plussers). Op deze lijst (met in totaal 32 aandoeningen) staan chronische (zoals multipele sclerose) en 'beperkt-chronische' aandoeningen, ofwel behandelingen met een gelimiteerde behandelduur (zoals whiplash). Twaalf aandoeningen hebben betrekking op het zenuwstelsel (onderdeel a) en twaalf op het bewegingsapparaat (onderdeel b). Acht aandoeningen vallen niet onder een afzonderlijke categorie (onderdeel d); een belangrijke hiervan is "status na opname in een ziekenhuis of verpleeginrichting dan wel na opname of dagbehandeling in een revalidatie-instelling". De chronische lijst is in het verleden verschillende keren herzien. Zo zijn van 2011-op-2012 hartaandoeningen en reuma van de lijst geschrapt.

3.3. (Verwijs)diagnosecode volgens het DCSPH

Het door Vektis aangeleverde databestand met declaratiegegevens bevat de diagnosecode volgens het DCSPH.¹² Dit systeem stelt de fysio- of oefentherapeut in staat om – ten aanzien van de diagnose – de lichaamslocatie en de pathologie op het declaratierecord te registreren met behulp van een viercijferige codering:

¹² Hoofdstuk 4 bevat een meer gedetailleerde omschrijving van het aangeleverde databestand.

- positie 1 = hoofdgroep lichaamslocatie (bijv. hoofd, hals);
- positie 2 = subgroep lichaamslocatie (bijv. achterzijde hoofd);
- positie 3 = hoofdgroep pathologie (bijv. chirurgie, bewegingsapparaat);
- positie 4 = subgroep pathologie (bijv. pees, spier, ligament).

Posities 3 en 4 vormen samen de zogenaamde ‘ZN-code’ (ook aangeduid met ‘VNZ-code’). Het document “Chronische lijst Z&Z versie 1 0 2015.docx” legt een link tussen de ZN-code volgens het DCSPH en de chronische lijst. Zo valt ZN-code 00 (positie 1 = chirurgie, bewegingsapparaat; positie 2 = amputatie) volgens deze vertaalsleutel onder code B15 van de chronische lijst (status na amputatie). Op dezelfde manier valt ZN-code 05 (positie 1 = chirurgie, bewegingsapparaat; positie 2 = wervelkolom) onder code D5 van de chronische lijst (status na opname in een ziekenhuis of verpleeginrichting dan wel opname of dagbehandeling in een revalidatie-instelling). Het genoemde document bevat 5 kolommen: de eerste 2 hebben betrekking op de ZN-codes (00 tot en met 99) respectievelijk de codes van de chronische lijst (32 verschillende codes). De derde kolom betreft de pathologie en bevat circa 200 verschillende omschrijvingen. Zo hoort pathologie “total knee, postoperatieve fase” bij ZN-code 01 en code D5 van de chronische lijst. Onder deze zelfde codes vallen nog 10 andere pathologie-omschrijvingen. De vierde kolom omschrijft de maximale behandelduur (niet altijd gevuld, zie artikel 2 tot en met 7 van bijlage B). Bij code D5 is dit bijvoorbeeld “maximaal 12 maanden in aansluiting op ontslag naar huis of beëindiging van behandeling in de instelling”. De laatste kolom bevat ten slotte nog enkele andere voorwaarden (niet altijd gevuld), zoals “alleen bij littekenweefsel” of “alleen bij patiënten jonger dan 22 jaar”.¹³

Van belang is dat codes volgens de chronische lijst vaak (maar niet altijd) meerdere keren voorkomen bij dezelfde ZN-codes. Zo is ZN-code 78 (overige neurologische aandoeningen/neuropathieën/ziekten van neurologische oorsprong) verbonden met 27 aandoeningen (i.e. pathologie-omschrijvingen), verdeeld over 7 codes van de chronische lijst (A2, A4, A7, A8, A9, A10 en A11). Omgekeerd kan een code van de chronische lijst betrekking hebben op meerdere ZN-codes. Zo is code D5 van de chronische lijst (status na opname in ziekenhuis of verpleeginrichting dan wel na opname of dagbehandeling in revalidatie-instelling) gelinkt aan 11 verschillende ZN-codes. Indien we in de aangeleverde declaratiegegevens zouden willen selecteren op D5, dan zouden we deze 11 codes moeten selecteren, wat op zichzelf mogelijk is. Probleem is echter dat sommige van die 11 codes ook weer gelinkt zijn aan andere codes van de chronische lijst. Met de selectie op die 11 ZN-codes selecteren we dus niet alleen D5, maar ook andere codes/aandoeningen van de chronische lijst. Een

¹³ Van Z&Z en de vier grote verzekeraarsconcerns hebben wij de vertaalsleutels/conversietabellen van DCSPH naar de chronische lijst naast elkaar gelegd (zie Bijlage H). Hieruit komen diverse kleine verschillen naar voren. Wij verwachten dat de consequenties daarvan in de praktijk gering zijn omdat een fysio- of oefentherapeut op de declaratie alleen de DCSPH- en CSI-code hoeft te vermelden en **niet** de onderliggende pathologie. Voorts is het niet waarschijnlijk dat een zorgverlener bij de behandeling van patiënten met verschillende verzekeraars steeds rekening houdt met bedoelde afwijkingen.

belangrijke conclusie die op basis hiervan kan worden getrokken is dat de codes van de chronische lijst onmogelijk het uitgangspunt kunnen zijn voor een verfijnd fysiotherapie-criterium op basis van chronische aandoeningen; een één-op-één vertaling naar de – bij ons beschikbare – codes volgens het DCSPH is immers niet mogelijk. In ieder geval moet dus worden uitgegaan van posities 3 en 4 (de pathologie) van de DCSPH-diagnosecode.^{14, 15}

Voorts is de vraag hoe moet worden omgegaan met declaratierecords met diagnosecodes waarvoor geen link kan worden gelegd met de chronische lijst. Voor 18-plussers komt dit in 3% van de gevallen voor. Hierbij gaat het voornamelijk om ZN-codes 09 (overige chirurgie van het bewegingsapparaat inclusief nieuwvormingen) en 86 (urine incontinentie). In het laatste geval worden met ingang van 2012 de eerste 9 behandelingen gedekt onder de Zvw, doch deze aandoening staat niet op de chronische lijst. Voor 18-minners komt bijna de helft van de codes niet voor op de chronische lijst. De – qua aantal declaraties – belangrijkste vier hiervan zijn ZN-code 22 (chondropathie/arthropathie/meniscuslaesie), 26 (spier-pees-, facie-aandoeningen), 31 (gewrichtscontusie/-distorsie) en 80 (symptomatologie, zonder aanwijsbare pathologie). In overleg met de begeleidingscommissie worden in de **definitieve** analyses (hoofdstuk 6 en 7) **alle** declaratierecords waarvoor **geen** link kan worden gelegd met de chronische lijst buiten beschouwing gelaten.¹⁶

3.4. Code soort indicatie paramedische hulp

Een derde codering in het aangeleverde bestand met declaratierecords is de ‘code soort indicatie’ (CSI, bijlage D). Deze wordt ingevuld door de fysio- of oefentherapeut. De code kan de waarden 000 tot en met 010 aannemen en kan in principe worden gebruikt om:

- diagnosecodes te selecteren die betrekking hebben op aandoeningen die op de chronische lijst staan: CSI 001/002 (18- en 18+);
- diagnosecodes te selecteren die betrekking hebben op behandelingen die onder de Zvw-dekking vallen: CSI 001/002 (18- en 18+), 003/004/005/006/007 (18-) en 010 (18+, diagnosecode 6486 = bekkenbodemregio, urine incontinentie).

¹⁴ Het volledig concentreren op de pathologie en dus negeren van de rest van de ingevulde DCSPH-code is echter onverstandig omdat dan circa 50.000 records worden meegeteld met onmogelijke codes (i.e. <1000 of >9500, zie bijlage C). Zo blijkt code “855649” ruim 38.500 keer voor te komen, doch uitsluitend bij de verzekeraars behorende tot één concern. Het zou dan vreemd zijn om in dit geval als pathologiecode 49 te nemen, terwijl vrijwel zeker is dat de hele code (855649) onjuist is. In overleg met de begeleidingscommissie wordt in dit onderzoek alleen uitgegaan van ZN-codes afkomstig van **geldige** viercijferige (= lichaamslocatie + pathologie) diagnosecodes.

¹⁵ Het is voorts de vraag of het zinvol is om de lichaamslocatie (i.e. de eerste twee posities van de DCSPH-code) bij dit onderzoek te betrekken: kan bij één bepaalde pathologie een verschil in locatie duiden op een verschil in (on)gezondheid en daarmee in toekomstige zorgkosten? In overleg met de begeleidingscommissie wordt in dit onderzoek **geen** onderscheid naar lichaamslocatie gemaakt. Gegeven de vrij grove indeling van pathologie binnen het DCSPH is het onwaarschijnlijk dat het meenemen van lichaamslocatie een betekenisvol onderscheid in ernst van ziekte oplevert.

¹⁶ In de **voorlopige** analyses (hoofdstukken 3 tot en met 5) zijn **alleen** de betreffende records van 18-plussers (doch exclusief die met ZN-code 86 voor urine incontinentie) verwijderd.

In beginsel zouden we alleen aandoeningen die op de chronische lijst staan bij de analyses willen betrekken. Immers, doen we dat niet, dan ontstaat voor de 18-minners (die een veel bredere Zvw-dekking voor fysiotherapie genieten dan volwassenen, waaronder ook voor behandeling van aandoeningen die *niet* op de chronische lijst staan¹⁷) een andere definitie van het in dit onderzoek te ontwikkelen fysiotherapiecriterium dan voor 18-plussers. Het is dan waarschijnlijk dat de prevalentie van dat criterium bij het bereiken van de 18 jaar flink daalt; niet omdat kinderen bij het volwassen worden opeens een stuk gezonder zijn en geen last meer hebben van die aandoeningen, maar vanwege de Zvw-dekking. De vraag is dus of geselecteerd moet worden op CSI=001/002. Die selectie zou tot gevolg hebben dat:

- van de 441 miljoen euro in het declaratiebestand circa 100 miljoen euro wegvalt;
- records van één verzekeraar volledig wegvallen en die van een andere verzekeraar voor circa driekwart omdat (vrijwel) altijd de niet-bestaande CSI-code 000 is ingevuld;
- binnen de groep van 18-plussers 6% van de records wegvalt;
- binnen de groep van 18-minners 76% van de records wegvalt;
- het aantal verzekerden met een fysiotherapiediagnose daalt van circa 700.000 naar circa 353.000.

Voor de **voorlopige** analyses (hoofdstukken 3 tot en met 5) is geselecteerd op CSI = 001/002/003/004/005/006/007/010. In de eerste vergadering van de begeleidingscommissie (d.d. 7 december 2015) is in principe besloten om voor de **definitieve** analyses (hoofdstuk 6 en 7) alleen te selecteren op CSI = 001/002. Bij nader inzien blijkt evenwel dat enkele aandoeningen op de chronische lijst zijn beperkt tot patiënten jonger dan 17 of jonger dan 22 jaar (zie bijlage B), en voor deze aandoeningen worden soms de codes 001/002 gebruikt (behandeling voor aandoening die voorkomt op de chronische lijst), en soms de codes 003 tot en met 007 (behandeling voor aandoening die niet voorkomt op de chronische lijst). De betreffende declaratierecords die op basis van selectie op CSI = 001/002 zouden worden verwijderd, worden in de definitieve analyses **wel** meegenomen. Dit gaat vooral om ZN-code 79 ("psychomotorische retardatie / ontwikkelingsstoornissen"), corresponderend met code A6 op de chronische lijst ("motorische retardatie en ontwikkelingsstoornissen van het zenuwstelsel en hij is jonger dan 17 jaar").

Tabel 3.1 geeft inzicht in het percentage declaratierecords per CSI, afzonderlijk voor 18-min en 18-plus. Ten behoeve van de voorlopige analyses zijn de records behorende bij de **vet** gedrukte percentages uit het bestand verwijderd. Dit gaat om records met 'onmogelijke' combinaties van CSI en leeftijd (zoals CSI = 003 bij 18-plus en CSI = 010 bij 18-min),

¹⁷ Voor 18-minners geldt geen drempel van 20 behandelingen die men eerst zelf moet betalen, en voor aandoeningen die niet op de chronische lijst voorkomen worden maximaal 9 behandelingen vergoed (en nog eens maximaal 9 behandelingen als de eerste 9 niet toereikend blijken te zijn).

records met CSI = 008 of 009 (geen Zvw-dekking)¹⁸ en met CSI = 000 of 999 (code onbekend). Deze laatste records zijn vrijwel volledig afkomstig van drie verzekeraars/volmachten, die praktisch geen records met een geldige CSI hebben aangeleverd. Daarom zullen we deze verzekeraars/volmachten bij de analyses geheel buiten beschouwing laten. Records met CSI = 010 (bekkenfysiotherapie) nemen we alleen mee voor de voorlopige analyses, mits het om 18-plussers gaat.

Tabel 3.1. Percentage records met fysiotherapiedeclaraties uitgesplitst naar CSI (exclusief oefentherapie)^a

CSI	Omschrijving	18-min	18-plus	Totaal
000	Niet-bestaande/ onbekende code	3,81	3,15	3,30
001	1 ^e aandoening op chronische lijst	22,03	82,21	68,72
002	2 ^e of vervolgaandoening op chronische lijst	1,90	12,20	9,89
003	1 ^e indicatie fysiotherapie (18-), niet op chronische lijst	44,67	0,33	10,27
004	1 ^e indicatie kinderfysiotherapie, niet op chronische lijst	21,22	0,01	4,76
005	1 ^e vervolgindicatie kinderfysiotherapie, niet op chronische lijst	4,95	0,00	1,11
006	1 ^e indicatie oefentherapie (18-), niet op chronische lijst	0,00	0,00	0,00
007	1 ^e vervolgindicatie oefentherapie (18-), niet op chronische lijst	0,00	0,00	0,00
008	1 ^e 20 behandelingen nieuwe aand. op chronische lijst (18+)	0,18	0,82	0,68
009	Behandelingen die niet onder de Zvw-dekking vallen	1,21	0,53	0,68
010	1 ^e 9 behandelingen bekkenfysiotherapie bij urine-incont. (18+)	0,01	0,74	0,57
999	Niet-bestaande/ onbekende code	0,01	0,01	0,01
Totaal ^b		100	100	100

^a De records behorende bij de **vet** gedrukte percentages zijn records met 'onmogelijke' combinaties van CSI en leeftijd, records met CSI = 008 of 009 en records met CSI = 000 of 999. Ten behoeve van de voorlopige analyses (hoofdstukken 3 tot en met 5) zijn deze uit het bestand verwijderd. Records behorende bij de *gecursiveerde* percentages (alleen in de laatste kolom) zijn (dus) deels verwijderd.

^b Totaal aantal declaratierecords voor 18-, 18+ en totaal: respectievelijk 3,2 miljoen, 11,2 miljoen en 14,4 miljoen.

¹⁸ Terzijde vragen wij ons af hoe het überhaupt mogelijk is dat dergelijke fysiotherapiedeclaraties in het aangeleverde databestand voorkomen. Bij navraag heeft Vektis aangegeven dat ten behoeve van onderhavig onderzoek alleen declaratierecords uit het paramedische detailsysteem zijn geselecteerd waarop verzekeraars in het geëigende veld 'gedekt door Zvw' hebben aangekruist.

4. Data en verkennende analyses

4.1. Inleiding

Ten behoeve van dit onderzoek hebben wij de beschikking over kostengegevens van 2013 uit het recent gecreëerde WOR-bestand en declaratiegegevens fysiotherapie van 2012. Merk op dat in dit en het volgende hoofdstuk de declaraties van oefentherapie (circa 4% van het totaal) nog buiten beschouwing blijven.

4.2. Kostengegevens 2013

De kostengegevens 2013 zijn afkomstig uit de recente Overall Toets (WOR 748, verder aangeduid met 'WOR-bestand'). Daarin zijn eerst de zorgkosten en vereveningscriteria van 2013 en 2012 (en deels eerder) representatief gemaakt voor 2016 waarna vervolgens de normbedragen van de vereveningsmodellen van 2016 zijn geschat (WOR 749). Tabel 4.1 bevat enkele beschrijvende statistieken berekend op het WOR-bestand, **exclusief** drie verzekeraars/volmachten die we in dit onderzoek buiten beschouwing laten vanwege inadequate informatie over de fysiotherapie-declaraties (zie paragraaf 4.3.2).

Tabel 4.1. Kosten in WOR-bestand 2016, in euro's per verzekerdenjaar, exclusief drie verzekeraars/volmachten (kostenniveau 2013; standaarddeviatie tussen haakjes)^a

Somatische zorgkosten inclusief V&V	2.162 (7.927)
Aantal records	15.821.865
Aantal verzekerdenjaren	15.523.485

^a Kostencijfers zijn gedefinieerd conform het Zvw-pakket van 2016.

4.3. Declaraties fysiotherapie 2012

4.3.1. Inhoud databestand en te gebruiken variabelen

Vektis heeft een databestand aangeleverd met informatie van 14 (kas)kwartalen declaraties fysiotherapie over 2012.^{19, 20} Dit declaratiebestand bevat ongeveer 14,4 miljoen records, die

¹⁹ Vektis heeft tevens declaratiegegevens over 2013 aangeleverd, op basis van tien (kas)kwartalen. In dit onderzoek worden die gegevens alleen gebruikt ter controle van de 2012-declaraties (zie bijlage E); we willen immers de zorgkosten van 2013 voorspellen.

²⁰ De oorspronkelijk aangeleverde declaratiebestanden (d.d. 17-11-2015) bleken geen declaraties van oefentherapie C/M te bevatten, terwijl die zorg wel onder de 'chronische lijst' valt. In de vergadering van de begeleidingscommissie van 7 december 2015 is afgesproken dat deze zorg wél bij het nieuw te ontwikkelen fysiotherapiecriterium dient te worden betrokken. De betreffende gegevens lopen echter pas mee vanaf hoofdstuk 6.

betrekking hebben op ruim 700.000 gebruikers met in totaal ongeveer 441 miljoen euro aan kosten van fysiotherapie.²¹ Het bestand bevat (onder andere) de volgende variabelen:

- pseudo-BSN (nodig voor koppeling met de kostengegevens);
- UZOVI-nummer van verzekeraar;
- begindatum van behandeling (altijd bekend en steeds in 2012);
- 1^e verwijdsdiagnosecode paramedische hulp (voor circa 4 miljoen records onbekend, of gevuld met een niet-bestaande code volgens het DCSPH);
- 1^e paramedische diagnosecode (voor circa 10 miljoen records onbekend, of gevuld met een niet-bestaande code volgens het DCSPH)²²;
- diagnosecode gevalideerd; een door Vektis samengestelde diagnosecode op basis van de 1^e verwijdsdiagnosecode en de 1^e paramedische diagnosecode (bekend voor circa 99% van de records)²³;
- drie declaratiebedragen: berekend bedrag (op basis van aantal behandelingen en tarief), declaratiebedrag (gedecclareerd door de zorgverlener) en toegekend bedrag (vergoed onder de Zvw);
- code soort indicatie (zie paragraaf 3.4).

Voor dit onderzoek worden – afgezien van enkele controles en correcties – uiteindelijk alleen de variabelen pseudo-BSN, UZOVI, toegekend bedrag²⁴, diagnosecode gevalideerd en code soort indicatie gebruikt.

Ter controle van de ‘diagnosecode gevalideerd’ van Vektis hebben wij op basis van de 1^e verwijdsdiagnosecode en de 1^e paramedische diagnosecode zelf een samengestelde code gecreëerd, en die vervolgens vergeleken met de code van Vektis. In circa 3.900 gevallen blijkt onze code bekend, maar die van Vektis niet. In 2.600 gevallen betreft dit records met ZN-code 37 of 49. Volgens bijlage C zijn dit **bestaande** codes, echter **zonder omschrijving**. Op een oudere lijst komen deze codes in het geheel niet voor; kennelijk heeft Vektis zich op die verouderde lijst gebaseerd bij de definitie van de samengestelde code. Het verschil voor de resterende 1.300 gevallen komt doordat in onze code niet-bestaande lichaamslocaties (op basis van posities 1 en 2) **wel** meetellen en in die van Vektis **niet**. Met name op basis van deze laatste bevinding hebben wij ervoor gekozen in het vervolg van dit onderzoek uit te gaan van de diagnosecode van Vektis. Immers, ondanks dat het de vraag is of geselecteerd moet worden op lichaamslocatie als dat niet relevant is voor een nieuw fysiotherapie-

²¹ Dit is wat minder dan de 450 miljoen die het Zorginstituut opgeeft voor 2012, en ook minder dan de 457 miljoen euro die in het BASIC-bestand van 2012 zit.

²² Verzekeraars vullen vrijwel uitsluitend óf de 1^e verwijdsdiagnosecode, óf de 1^e paramedische diagnosecode in. Als beide zijn ingevuld, dan blijken de codes (praktisch) altijd gelijk te zijn.

²³ De zogenaamde 2^e verwijdsdiagnosecode en de 2^e paramedische diagnosecode blijken zeer beperkt gevuld te zijn (< 1000 records) en worden verder niet gebruikt.

²⁴ De verschillen tussen de drie bedragen blijken in het databestand zeer beperkt; gezien de definitie ligt het voor de hand uit te gaan van het toegekende bedrag, om – na aggregatie naar BSN, ZN-code en CSI – de records met kosten kleiner of gelijk aan 0 euro weg te laten.

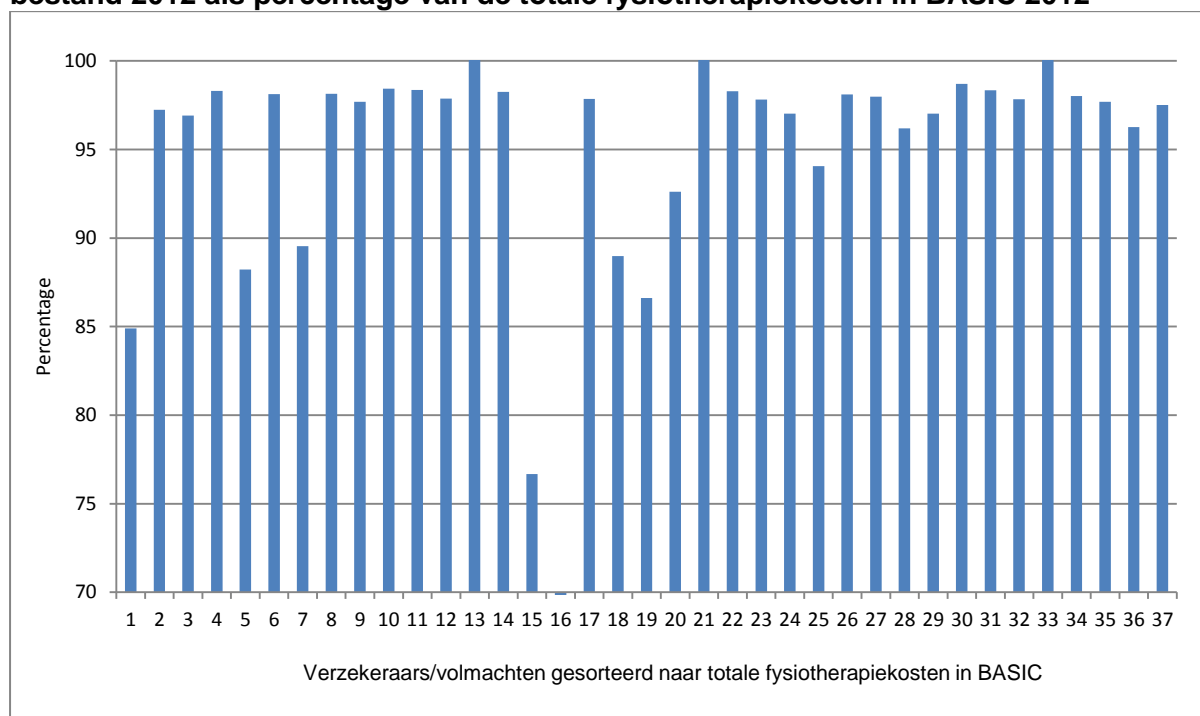
criterium (i.e. alleen de pathologie is dan relevant, zie voetnoot 15), zou het merkwaardig zijn een nieuw criterium te baseren op een officiële codering waarvan niet-bestaande waarden worden meegeteld. In overleg met de begeleidingscommissie zijn records met ZN-codes 37 of 49 uit het bestand verwijderd.

In de diagnosecode van Vektis treedt echter iets vreemds op: combinaties van lichaamslocatie (posities 1 en 2) en pathologie (posities 3 en 4) die onlogisch (doch bestaand) zijn, bijvoorbeeld code 1000 (lichaamslocatie 10 = achterzijde hoofd, pathologie 00 = amputatie) en 3040 (lichaamslocatie 30 = wervelkolom, pathologie 40 = hartaandoening). In overleg met de begeleidingscommissie wordt in dit onderzoek **niet** op dergelijke onlogische combinaties gecontroleerd en worden de betreffende records dus **niet** uit het bestand verwijderd.

4.3.2. Controles en selecties

Figuur 4.1 maakt een vergelijking tussen het declaratiebestand en BASIC voor wat betreft de macrokosten fysiotherapie in het jaar 2012.

Figuur 4.1. Per verzekeraar/volmacht de totale fysiotherapiekosten in het declaratiebestand 2012 als percentage van de totale fysiotherapiekosten in BASIC 2012

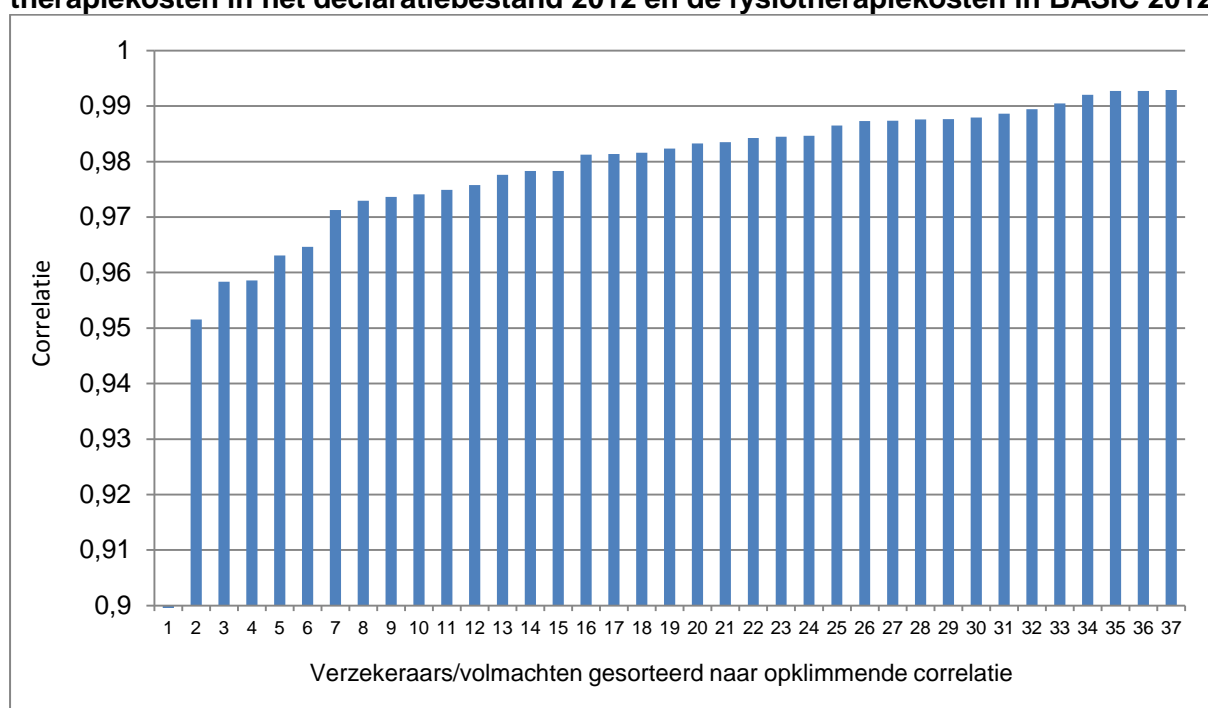

Per verzekeraar/volmacht is de verhouding bepaald tussen de kosten in het declaratiebestand versus die in BASIC. Voor de grotere verzekeraars – rechts van het midden in de figuur – liggen de percentages veelal hoger. In zeven gevallen ligt het percentage ten opzichte van BASIC onder de 90%. In op-1-na alle gevallen betreft dit volmachten; de

uitzondering (nummer 16) is een verzekeraar met in het geheel geen kosten in het declaratiebestand. Overall komt de aansluiting met BASIC uit op ruim 96%, wat op macroniveau neerkomt op ongeveer 16 miljoen euro minder in het declaratiebestand.

Figuur 4.2 toont per verzekeraar/volmacht de correlatie tussen het declaratiebestand en BASIC voor wat betreft de fysiotherapiekosten op individuniveau. Deze correlatie ligt meestal boven de 0,97, een hoge mate van overeenstemming dus. Voor vier volmachten en twee verzekeraars ligt de correlatie onder de 0,97; voor één van deze verzekeraars (nummer 1; nummer 16 in Figuur 4.1) komt de correlatie logischerwijs uit op 0.

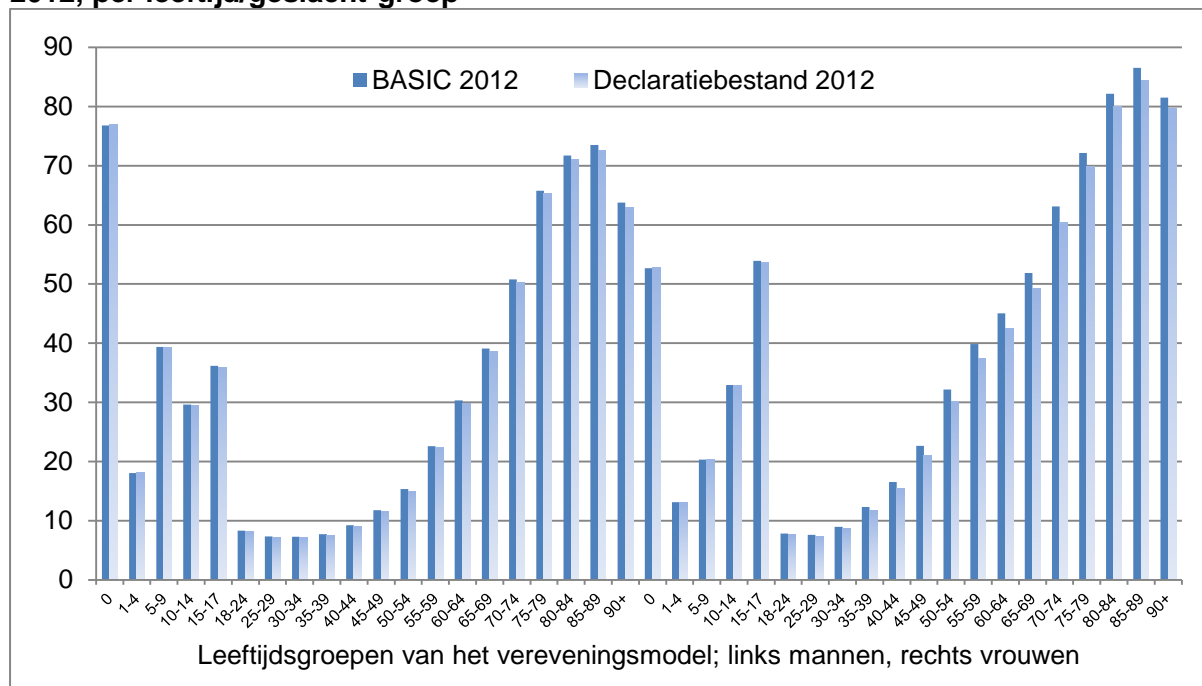
Figuur 4.2. Per verzekeraar/volmacht de correlaties op individuniveau tussen de fysiotherapiekosten in het declaratiebestand 2012 en de fysiotherapiekosten in BASIC 2012

Figuur 4.3 vergelijkt het declaratiebestand met BASIC 2012 voor wat betreft de gemiddelde fysiotherapiekosten per leeftijd-geslachtsgroep. Wat direct opvalt, is de forse daling in gemiddelde kosten tussen de 15-17-jarigen en de 18-24-jarigen, voor vrouwen wat sterker dan voor mannen. Deze daling is uiteraard rechtstreeks gerelateerd aan de vermindering van de Zvw-dekking bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar. Verder liggen de kosten in alle groepen hoger in BASIC dan in het declaratiebestand, met uitzondering van de 0-5-jarigen (zowel jongens als meisjes).²⁵

²⁵ Bijlage E bevat dezelfde informatie als Figuren 4.1 – 4.3, alleen dan op basis van het declaratiebestand 2013 en BASIC 2013. De verschillen tussen de 2012- en 2013-data blijken beperkt.

Figuur 4.3. Gemiddelde fysiotherapiekosten in BASIC 2012 en in declaratiebestand 2012, per leeftijd/geslacht-groep

Vervolgens hebben wij op het declaratiebestand de volgende selecties toegepast:

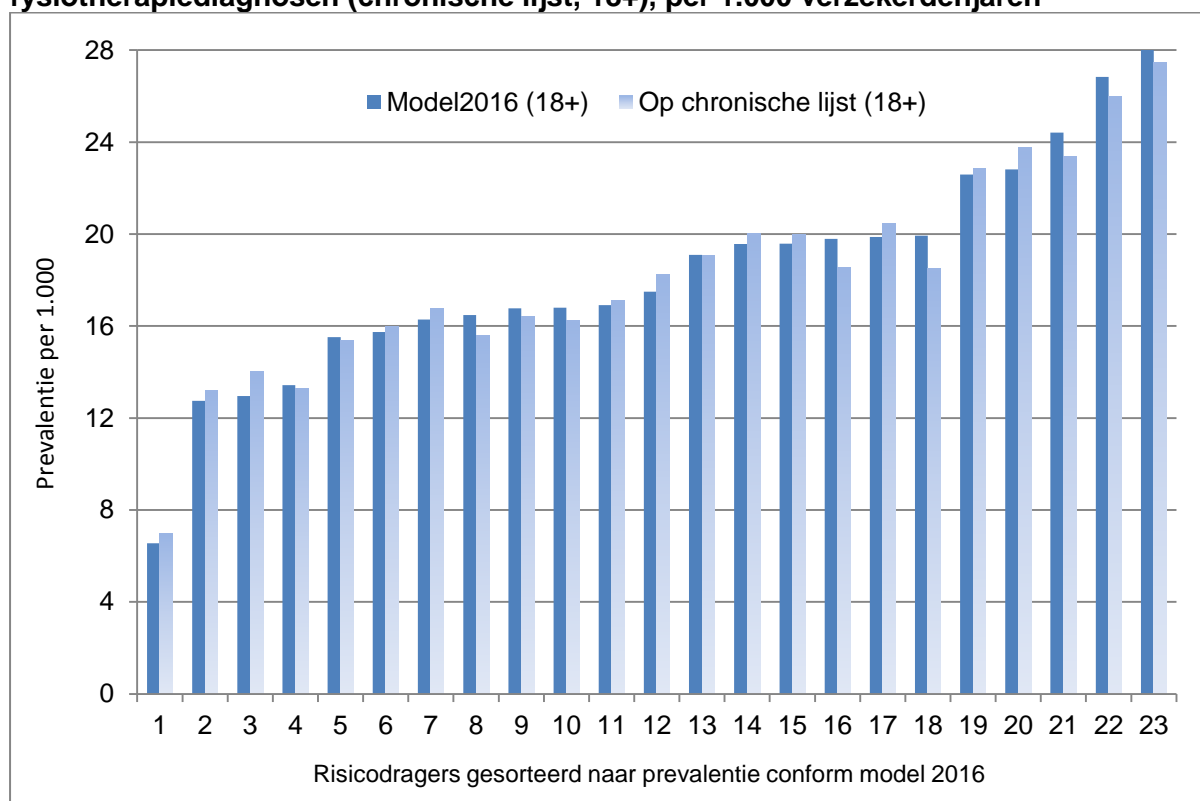
1. 534 records met een onbekend BSN zijn verwijderd.
2. De verzekeraar die slechts 12 declaratierecords heeft aangeleverd, zonder kosten, is uit het bestand verwijderd (nummer 16 uit Figuur 4.1 en nummer 1 uit Figuur 4.2).
3. Als gevolg van de selectie op CSI = 001 tot en met 007 en 010 vallen de records van nog twee verzekeraars/volmachten voor 99% weg (zie paragraaf 3.4). **Alle** records van deze verzekeraars/volmachten zijn verwijderd (circa 477.000 records; zie de eerste en de op-1-na laatste regel van Tabel 3.1).
4. Circa 143.600 records met een onbekende diagnosecode zijn verwijderd.
5. Circa 38.000 records met onmogelijke combinaties van leeftijd en CSI (zie Tabel 3.1, regels 4 tot en met 8) zijn verwijderd.

Na deze selecties is geaggregeerd naar (de combinatie van) BSN, ZN-code en CSI, en gekoppeld met BASIC 2012. De circa 4.000 records met negatieve declaratiebedragen die op dit punt overbleven plus de ruim 200 records die niet koppelden met BASIC, zijn uit het analysebestand verwijderd. Het aantal verzekerden met fysiotherapiegebruik is daarmee afgenomen van ruim 700.000 naar ruim 649.000. Van deze fysiotherapiegebruikers blijkt 6% meer dan één diagnose te hebben gehad en 120 gebruikers meer dan vier diagnoses. In overleg met de begeleidingscommissie worden verzekerden met meerdere verschillende diagnoses uiteindelijk slechts één keer meegeteld voor het nieuwe fysiotherapiecriterium, en wel bij de diagnose met de hoogste gemiddelde meerkosten.

Door de selecties vallen drie verzekeraars/volmachten weg uit het bestand. Dit betekent dat de door te rekenen modelvarianten (zie hoofdstuk 7) niet op het volledige WOR-bestand geschat zullen worden, maar op het WOR-bestand exclusief de verzekerden van deze drie verzekeraars/volmachten. Dit betekent circa 1 miljoen verzekerdenjaren minder dan in de OT (zie ook Tabel 4.1).

Uitgaande van het analysebestand met 649.000 fysiotherapiegebruikers is Figuur 4.4 gemaakt. Daarin wordt per risicodragers een vergelijking gemaakt tussen de prevalentie van het huidige Fysio(t-1)-criterium – op basis van ja/nee fysiotherapiekosten in t-1 uit BASIC – en de prevalentie van ja/nee fysiotherapiediagnose die voorkomt op de chronische lijst, inclusief bekkenfysiotherapie voor urine-incontinentie (alleen voor 18-plus). Overall ligt de prevalentie volgens de chronische lijst ruim 2% onder die volgens het huidige criterium, wat vooral veroorzaakt wordt door de genoemde selecties. De verschillen per risicodragers zijn beperkt en variëren tussen -7% (nummer 18) en +8% (nummer 3). Ook wat dit betreft komen de twee databronnen – BASIC en het bestand met fysiotherapiedeclaraties – dus goed met elkaar overeen.

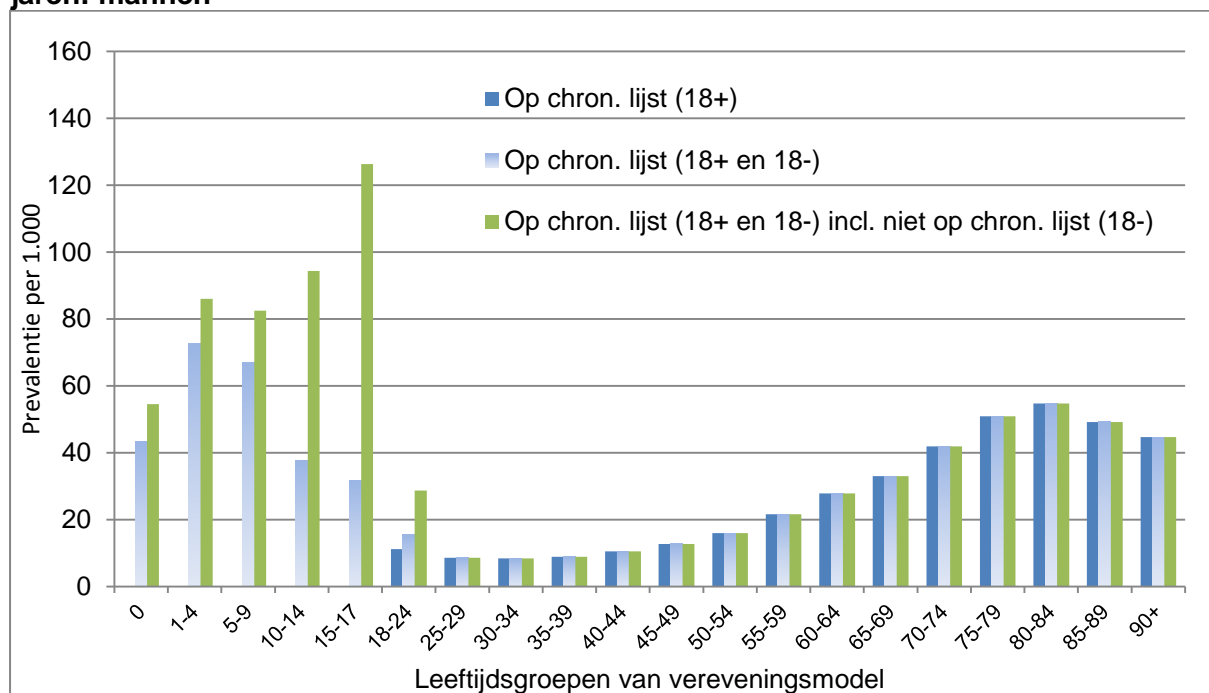
Figuur 4.4. Het aantal verzekerden met fysiotherapiekosten (cf. model 2016) en met fysiotherapiediagnosen (chronische lijst, 18+), per 1.000 verzekerdenjaren

Figuren 4.5a (mannen) en 4.5b (vrouwen) tonen de prevalenties per 1.000 verzekerdenjaren van drie grootheden gebaseerd op fysiotherapiediagnosen:

1. diagnoses gelinkt aan aandoeningen op de chronische lijst voor 18-plussers (inclusief bekkenfysiotherapie, i.e. de definitie van de rechterstaafjes in Figuur 4.4)²⁶;
2. conform definitie (1), maar dan inclusief de diagnoses gelinkt aan aandoeningen op de chronische lijst voor 18-minners;
3. conform definitie (2), maar dan ook inclusief de diagnoses van 18-minners die niet gelinkt zijn aan aandoeningen op de chronische lijst, maar wel onder de Zvw vallen.

Figuur 4.5a. Aantal verzekerden met fysiotherapiediagnosen, per 1.000 verzekerden-jaren: mannen

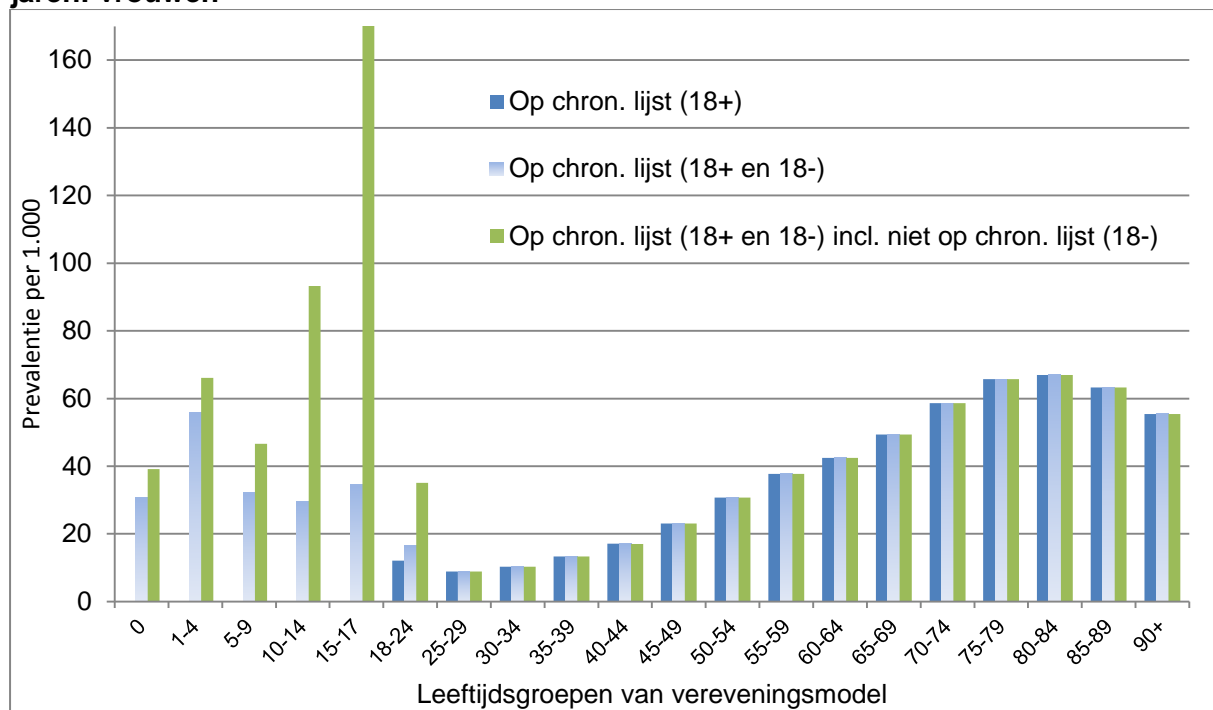

Drie zaken vallen op. Ten eerste heeft het bereiken van de 18-jarige leeftijd ongeveer een halvering van de prevalentie volgens de chronische lijst (definitie 2) tot gevolg. Dit geldt zowel voor mannen als voor vrouwen en heeft zeer waarschijnlijk te maken met de bredere Zvw-dekking voor fysiotherapie die 18-minners genieten (i.e. alle behandelingen worden vergoed, ook de eerste 20). Voor de prevalentie volgens definitie 3 is de daling logischerwijs groter omdat 18-plussers geen Zvw-dekking genieten voor behandeling van aandoeningen die niet op de chronische lijst staan, en 18-minners wel. Ten tweede liggen de prevalenties bij vrouwen in de meeste leeftijdsgroepen wat hoger dan bij mannen, met uitzondering van de 0-14-jarigen, waarvoor het omgekeerde geldt. Ten derde vertonen de prevalenties van chronische aandoeningen een opvallend bergvormig patroon. Voor 18-minners blijkt dit voor een groot deel een gevolg van de 'populariteit' van pathologie 79 (psychomotorische

²⁶ Hierbij zijn ook enkele honderden verzekerden (18+) meegeteld met ZN-code 79 (psychomotorische retardatie/ontwikkelingsstoornissen), die alleen voor patiënten jonger dan 17 jaar op de chronische lijst staat (code A6). Plus nog enkele honderden verzekerden ouder dan 22 jaar met ZN-code 10 (aseptische botnecrose), die alleen voor patiënten jonger dan 22 jaar op de chronische lijst staat (code B3). In overleg met de begeleidingscommissie wordt ten behoeve van de **definitieve** analyses (vanaf hoofdstuk 6) voor deze twee codes geselecteerd op leeftijd.

retardatie/ontwikkelingsstoornissen: prevalentie circa 30 per 1.000 verzekerdenjaren), die een top rond de 5 jaar heeft, en daarna geleidelijk afneemt tot < 500 gevallen bij 17-jarigen.

Figuur 4.5b. Aantal verzekerden met fysiotherapiediagnosen, per 1.000 verzekerdenjaren: vrouwen

4.4. Conclusies

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de voor dit onderzoek beschikbare databestanden en heeft daarop enkele verkennende analyses en selecties uitgevoerd. De belangrijkste conclusies, onderschreven door de begeleidingscommissie, zijn:

- Qua zorgkosten zijn voor dit onderzoek gegevens beschikbaar over 2013, die in de OT representatief zijn gemaakt voor 2016 en waarop uiteindelijk het vereveningsmodel van 2016 is geschat (het zogenaamde WOR-bestand).
- De fysiotherapiediagnosen komen uit het declaratiebestand van 2012. De kosten in dat bestand komen op zowel verzekeraars- als individuniveau goed overeen met de kosten in BASIC 2012²⁷, behoudens voor drie verzekeraars/volmachten die geen of onvolledige declaratiegegevens hebben aangeleverd.
- Het uitgangspunt is de DCSPH-diagnosecode, die voor een fysiotherapiedeclaratie bekend én geldig moet zijn om mee te worden genomen in de analyses.
- Binnen de DCSPH-diagnosecode gaan we uit van de pathologie (ZN-code) en laten de (lichaams)locatie dus buiten beschouwing.

²⁷ Dit geldt ook voor de overeenkomstige (declaratie-)gegevens van 2013 (zie bijlage E).

- Er wordt ***in eerste instantie*** geselecteerd op CSI=001 tot en met 007 en 010 en op per BSN x ZN-code x CSI gesommeerde (toegekende) declaratiebedragen > 0 euro.
- We laten drie verzekeraars/volmachten weg. Dit betekent ongeveer 1 miljoen verzekerdenjaren minder in het WOR-bestand (ten opzichte van de OT).
- Gezien de logica van het vereveningsmodel ligt het voor de hand de diagnoses van 18-minners die niet onder de chronische lijst vallen, buiten beschouwing te laten. Hetzelfde geldt voor bekkenfysiotherapie (18+) bij urine incontinentie. Vanaf hoofdstuk 6 worden die selecties toegepast (in het volgende hoofdstuk dus nog niet).
- Ten slotte zullen verzekerden met meerdere verschillende diagnoses slechts één keer worden meegeteld voor het nieuwe fysiotherapiecriterium, en wel bij de diagnose met de hoogste gemiddelde meerkosten.

5. Voorlopige resultaten (meer)kosten

5.1. Inleiding

Om te bezien in hoeverre fysiotherapiediagnosen kunnen bijdragen aan verbetering van het vereveningsmodel voor de somatische zorgkosten, hebben we allereerst de meerkosten berekend voor de afzonderlijke diagnosen en voor drie clusteringen daarvan. ‘Meerkosten’ zijn hierbij gedefinieerd als het verschil tussen de werkelijke kosten en de verwachte kosten op basis van de vereveningscriteria van het model van 2016 **exclusief** de criteria gebaseerd op kosten van fysiotherapie, GRZ en V&V in t-1 (het ‘startmodel’). Naast de uitkomsten voor elke ZN-/pathologiecode, geeft dit hoofdstuk de uitkomsten voor drie clusteringen:

1. clustering op basis van de hoofdgroep van de pathologiecode, i.e. de eerste positie van die code (paragraaf 5.3);
2. clustering naar de mate van chroniciteit (paragraaf 5.4);
3. clustering op basis van meerkosten (paragraaf 5.5).

Voor alle tabellen in dit hoofdstuk geldt dat één verzekerde meerdere keren in de tabel kan voorkomen, namelijk als hij/zij declaraties heeft gehad die in verschillende clusters vallen. Dat geldt niet voor onderstaande tabel, die de meerkosten toont voor de uitsplitsing van het onderzoeksbestand naar verzekerden die al dan niet zijn ingedeeld bij het huidige (2016) vereveningscriterium voor fysiotherapiekosten in het voorgaande jaar [Fysio(t-1)].

Tabel 5.1. Per indeling naar Fysio(t-1) in 2012: kosten en meerkosten in 2013 op basis van het startmodel

Fysio(t-1)	Omschrijving	# verz. jaren	Kosten	Meerkosten	Std. dev.
0	Niet ingedeeld (inclusief 18-)	15.379.612	2.020	-19	6.597
1	Wel ingedeeld (uitsluitend 18+)	313.944	8.882	930	14.562
Totaal		15.693.556	2.158	0	6.849

De tabel laat zien dat **als** het startmodel zou worden toegepast, **dan** zouden verzekerden ingedeeld bij Fysio(t-1) een ondercompensatie met zich meebrengen voor verzekeraars van gemiddeld ruim 900 euro. Dit komt globaal overeen met het tekort van ruim 1.000 euro dat het OT-onderzoek van dit jaar vond voor een overeenkomstig model (paragraaf 2.8.3 van WOR 748). Vanzelfsprekend komen de gemiddelde meerkosten voor de groep met Fysio(t-1) = 0 negatief uit, namelijk op -19 euro, zodat voor hen sprake is van **minder**kosten.

Merk op: waar we het in dit hoofdstuk hebben over ‘(fysiotherapie)diagnosen’ zal steeds de pathologie(code) worden bedoeld; in het voorgaande ook wel aangeduid met ‘ZN-code’, i.e. posities 3 en 4 van de DCSPH-diagnosecode. Verder geldt dat in dit hoofdstuk de diagnosen van oefentherapie niet zijn meegeteld; die lopen wel mee in hoofdstukken 6 en 7.

5.2. Meerkosten per pathologie van fysiotherapiediagnose

Voor elk van de 89 mogelijke waarden van de pathologiecode geeft Tabel 5.2 het aantal verzekerden met die code in ons analysebestand met fysiotherapiedeclaraties van 2012, evenals de zorgkosten in 2013, de meerkosten en de standaarddeviatie van die meerkosten.

Tabel 5.2. Per pathologiecode van fysiotherapiediagnosen in 2012: de kosten en meerkosten in 2013 op basis van het startmodel (ns = niet significant)^a

Co -de	Omschrijving pathologiecode ^b	# verz. jaren	Kosten	Meer- kosten	Std. dev.
00	<u>Amputatie</u>	2499	15863	1869	17677
01	<i>Gewrichten, m.u.v. wervelkolom, menissect., synovect.</i>	65764	5670	-199	10004
02	<i>Botten, m.u.v. wervelkolom</i>	17235	4960	341	8646
03	<i>Meniscectomie, synovectomie</i>	11299	2831	252	5363
04	<i>Pees, spier, ligament</i>	20187	2702	251	5381
05	<i>Wervelkolom</i>	11591	5506	124 ^{ns}	8767
06	Verwijderd osteosynthese materiaal	103	1760	627 ^{ns}	4059
08	<i>Postoperatieve contractuur/atrofie</i>	1143	6802	1062 ^{ns}	21990
09	Overige chirurgie v/h bewegingsapp. (incl. nieuww.)	182	3496	378 ^{ns}	9209
10	<u>Aseptische botnecrose</u>	374	2215	271 ^{ns}	3952
11	<u>Afwijkingen wervelkolom/ bekken</u>	11699	3005	489	6532
12	<u>Skeletafwijkingen (aangeboren)</u>	5287	5515	1298	12066
13	<u>Ossificatiestoornis</u>	1029	4595	597	7372
14	<u>Ontstekingen/nieuwvormingen in het skelet</u>	654	16856	6109	25685
15	Pseudo-arthrose /epifysiolyse/apofyse	155	1094	327 ^{ns}	2255
16	<i>Standsafwijkingen extremiteiten</i>	2790	1302	193	2901
17	Afwijk. gewrichten, m.u.v. wervelkolom, bekken	1503	1269	295	2348
18	Overige orthopedische aandoen. zonder chirurgie	4811	1206	9 ^{ns}	2734
19	Dupuytren	5	2043	224 ^{ns}	2014
20	Epicondylitis, tendinitis, tendovaginitis	10822	1044	242	2711
21	<i>Bursitis (niet traumatisch)/capsulitis</i>	12299	4428	452	10209
22	Chondropathie/arthropathie, meniscuslaesie	23053	1207	314	4562
23	Arthrose	193	1291	264	1649
24	Osteoporose	20	842	-139 ^{ns}	1227
25	Syndroom van Costen	238	1296	372	2578
26	Spier-, pees en fascia aandoeningen	90891	1143	254	3861
27	Discusdegeneratie, coccygodynie/ HNP	1209	1167	252	2055
28	<u>Sudeckse a(dys)trofie</u>	4655	8406	1059	9945
31	Gewrichtscontusie/-distorsie	24057	1196	328	3417
32	<i>Luxatie (sub-)</i>	9657	1735	216	3908
33	<i>Spier-, peesruptuur, haematoom</i>	6129	1580	319	4770
34	Hydrops, haemarthros, traumatische oedeem	571	1410	287	3257
35	Myositis ossificans/adhaesies/traumatische bursitis	187	1083	283 ^{ns}	3071
36	<i>Fracturen</i>	18189	4665	559	9077
38	<i>Whiplash injury (nektrauma)</i>	1069	2755	715	6228
39	<u>Status na brandwonden</u>	145	7023	1735	9144
40	Hartaandoeningen (niet genoemd onder 41 t/m 45)	58	9333	4266 ^{ns}	20692
41	Myocard infarct (AMI)	4	4505	2662 ^{ns}	8087
42	Status na coron. artery bypass graft. operatie (CABG)	2	1294	-4755 ^{ns}	5970

Co -de	Omschrijving pathologiecode ^b	# verz. jaren	Kosten	Meer- kosten	Std. dev.
43	Status na perc. transl. coronaire angiopl. (PTCA)	1	279	-274 ^{ns}	.
44	Status na hartklepoperatie	12	5577	612 ^{ns}	2987
45	Status na operatief gecorrigeerde congenitale afwijk.	53	14656	8946	26760
46	<u>Lymfevataandoeningen/oedeem</u>	21628	9137	389	13225
47	Ulcus/decubitus/necrose	2	5233	-2379 ^{ns}	5047
48	<i>Algemeen vaatlijden, circulatie stoornissen</i>	7795	9561	31 ^{ns}	14967
50	CARA	1015	1849	360	3768
51	<u>Aangeboren afwijkingen tractus respiratorius</u>	562	34354	10121	36221
52	Pneumothorax/longoedeem	16	1951	1026 ^{ns}	3219
53	Luchtweginfecties	198	4426	1844	9908
54	<u>COPD</u>	23146	14523	1850	18197
55	Emfyseem	4	32186	18188 ^{ns}	31896
56	<u>Interstitiële longaand. incl. sarcoïdose</u>	904	14938	3766	26729
60	Diabetes mellitus	54	9148	2679 ^{ns}	12402
61	Immuniteitsstoornissen	45	12555	7511	20458
62	Spastisch colon	154	2294	923	4991
64	Adipositas	2566	1573	595	9341
65	<u>Overige erfelijke aandoeningen</u>	416	40142	26015	105632
68	<i>Chirurgie niet bewegingsapparaat niet cardiologie</i>	3845	12872	96 ^{ns}	19022
69	<i>Nieuwvormingen zonder chirurgie</i>	3263	17039	1837	26934
70	<u>Perifere zenuwaandoening^c</u>	6281	9893	1844	13747
71	<u>Cerebellaire aandoeningen</u>	6649	11645	1081	16450
72	<u>Cerebrovasculair accident/centrale paresen</u>	26741	13162	2574	15636
73	<u>Multiple Sclerose/ALS/spinale spieratrofie</u>	8849	17988	3108	22441
74	<u>Parkinson/extrapiramidale aandoening</u>	13943	14339	1582	16190
75	<i>HNP met radiculair syndroom</i>	1064	4218	446 ^{ns}	7441
76	<u>Dwarslaesie (inclusief traumatische en partieel)</u>	2546	25276	2468	28669
77	<u>Neurotraumata</u>	2226	8191	1565	11448
78	<u>Overige neurol. aand./aand. met neurol. oorsprong^d</u>	11863	15825	3841	33875
79	<u>Psychomotore retardatie/ontwikkelingsstoornissen</u>	105813	2762	757	11171
80	Symptomatologie (zonder aanwijsbare pathologie)	22412	1410	287	7738
81	Psychosomatische aandoeningen	2528	1467	408	3703
82	Hyperventilatie zonder longpathologie	2347	1437	424	4708
83	Proctologie	45	1418	267 ^{ns}	2325
84	MDL (maag, darm, lever)	461	1836	614	3034
85	Seksuologie	108	1615	170 ^{ns}	2027
86	Urine incontinentie, incontinentia urinae	17119	3931	229	8823
87	Fecale incontinentie, incontinentia alvi	679	2408	741	6602
88	Urologie	1419	1341	277	2618
89	<i>Gynaecologie</i>	208	3240	459 ^{ns}	6048
90	Reumatoïde arthritis, chronische reuma	59	5144	657 ^{ns}	5904
91	Juveniele reuma	221	8016	2049	7804
92	(Poly)arthritis	50	12479	7791 ^{ns}	32771
93	Spondylitis ankylopoietica/ankylose	33	4804	1256 ^{ns}	4810
94	<u>Overige reumatische - en collageen aandoeningen</u>	4046	9409	1860	17982
95	<u>Littekenweefsel</u>	239	8688	1673 ^{ns}	19533
96	<u>Sclerodermie</u>	498	16602	2137	24260
97	Psoriasis	132	2289	594 ^{ns}	4047
98	Hyperhidrosis	22	1411	-157 ^{ns}	3074
99	<u>Overige huidaandoeningen</u>	534	8452	560 ^{ns}	10383
	Totaal	627952	5301	701	9900

^a Een verzekerde kan bij meer dan één pathologie zijn ingedeeld, namelijk als hij/zij fysiotherapie-declaraties heeft gehad met verschillende diagnoses (i.e. pathologiecodes). Voor de laatste regel van de tabel is iedere verzekerde echter precies één keer meegeteld.

^b De onderstreepte diagnoses vallen onder de chronische lijst én kennen geen gelimiteerde behandelduur; de *gecursiveerde* diagnoses vallen daar ook onder, maar met gelimiteerde behandelduur. De overige diagnoses kunnen alleen bij 18-minners voorkomen, afgezien van 86 (voor 18-plus).

^c Code 70 omvat elf aandoeningen, waarvan er één (wervelkanaalstenose met motorische uitval) bij sommige verzekeraars een behandelduur van drie maanden heeft; voor de andere tien is de behandelduur ongelimiteerd. Omdat deze aandoening relatief zeldzaam is binnen de gehele groep, hebben we pathologie 70 onderstreept (= chronische lijst **zonder** gelimiteerde behandelduur).

^d Code 78 omvat 27 aandoeningen waarvan er één (neurogene claudicatio) bij sommige verzekeraars een behandelduur van drie maanden heeft. Vanwege de relatieve zeldzaamheid van deze aandoening hebben we pathologie 78 onderstreept (= chronische lijst **zonder** gelimiteerde behandelduur).

Enkele opvallende uitkomsten zijn:

- Hartaandoeningen (codes 40 – 45) komen niet vaak voor, wat klopt omdat deze per 2012 zijn geschrapt van de chronische lijst. Alleen voor 18-minners valt fysiotherapie dan nog onder de Zvw, en in die leeftijdscategorie zijn deze aandoeningen uiteraard zeldzaam. Hetzelfde geldt in mindere mate ook voor reuma e.d. (codes 90 – 94).
- Bij enkele diagnoses komen negatieve meerkosten voor, ofwel: minder kosten dan verwacht. Qua aantal verzekerden is de belangrijkste daarvan code 01 (gewrichten, m.u.v. van wervelkolom, meniscectomie en synovectomie). Kennelijk worden de hoge kosten van deze patiënten (ruim 5.600 euro) al opgepikt door de vereveningscriteria in het startmodel. In de begeleidingscommissie is besloten deze diagnoses **niet** te betrekken bij de definitieve analyses in hoofdstuk 6 en 7 (voor zover ze dan nog voorkomen). In de rest van dit hoofdstuk lopen deze diagnoses nog **wel** mee.
- Hoge kosten én meerkosten in combinatie met een relatief grote groepsomvang komen voor bij 65 (overige erfelijke aandoeningen), 51 (aangeboren afwijkingen tractus respiratorius), 78 (overige neurologische aandoeningen/aandoeningen met neurologische oorsprong) en 73 (multiple sclerose/ALS/spinale spieratrofie). Gezien de aard van deze diagnoses wekt dit geen verbazing.
- Op macroniveau komen de hoogste meerkosten (ruim 80 miljoen euro) voor bij code 79 voor “psychomotore retardatie/ontwikkelingsstoornissen” (ruim 100.000 patiënten, vrijwel uitsluitend 18-minners). Een goede tweede is 72 voor “cerebrovasculair accident/ centrale paresen” (bijna 69 miljoen euro).
- Voor 32 van de 89 diagnoses in de tabel wijken de meerkosten niet statistisch significant af van 0. Veelal gaat het om diagnoses met geringe aantallen, beperkte meerkosten en/of een grote standaardafwijking. In de begeleidingscommissie is besloten deze diagnoses **wel** mee te nemen, ook in hoofdstuk 6 en 7.²⁸

²⁸ Vanwege de uiteindelijke beperking tot aandoeningen op de chronische lijst zónder gelimiteerde behandelduur (de onderstreepte codes in Tabel 5.2), gaat dit alleen nog om codes 95 en 99. Een optie voor toekomstig onderzoek is om dergelijke groepen samen te voegen met medisch-inhoudelijk gezien overeenkomstige groepen waarvan de meerkosten wel statistisch significant zijn. Diagnose 95 zou dan bijvoorbeeld bij 39 gevoegd kunnen worden, zoals nu overigens automatisch gebeurt bij de clustering op basis van meerkosten (zie Tabel 6.5).

5.3. Meerkosten per pathologie-hoofdgroep van fysiotherapiediagnose

Tabel 5.3 geeft dezelfde informatie als Tabel 5.2, maar dan voor de 10 hoofdgroepen van de pathologiecode (i.e. de eerste positie van die code). Enkele opvallende uitkomsten zijn:

- Hoofdgroep 5 (longaandoeningen) heeft de hoogste kosten en de hoogste meerkosten en is met bijna 26.000 verzekerdenjaren redelijk omvangrijk.
- Hoofdgroep 7 (neurologische aandoeningen) heeft minder hoge (meer)kosten, maar is ruim 7 keer zo omvangrijk. Op macroniveau bedragen de meerkosten die we met deze pathologie-hoofdgroep identificeren bijna 270 miljoen euro.
- Hoofdgroep 0 (chirurgie/bewegingsapparaat) heeft weliswaar relatief hoge kosten (2,5 keer zo hoog als het overall gemiddelde), maar geringe meerkosten. Dit gaat vrijwel volledig om diagnoses die vallen onder de code D5 van de chronische lijst: behandeling na opname in ziekenhuis, verpleeghuis of revalidatie-instelling. In geval van een ziekenhuisopname zal de patiënt waarschijnlijk onder het DKG-criterium vallen, wat zich vertaalt in relatief hoge verwachte kosten. Dat verklaart de lage meerkosten (gemiddeld 69 euro) voor deze hoofdgroep.

Tabel 5.3. Per pathologie-hoofdgroep van fysiotherapiediagnosen in 2012: de kosten en meerkosten in 2013 op basis van het startmodel ^a

Groep	Omschrijving	# verz. jaren	Kosten	Meer-kosten	Std. dev.
0	Chirurgie, bewegingsapparaat	128078	5052	69	9209
1	Orthopedische aandoeningen zonder chirurgie	28070	3270	652	8094
2	Surmenage, degeneratieve aandoeningen, dystrofie	138214	1665	291	4914
3	Traumatische aand. muv chirurgie, neurotraum. en dwarsl.	59240	2431	387	5969
4	Hart-, vaat en lymfevataandoeningen (incl. cardiochirurgie)	29515	9250	318	13613
5	Longaandoeningen	25801	14349	2005	18232
6	O. interne aand, nieuwwv., niet (cardio)chirurgie, niet bew.app.	10299	12308	1882	28808
7	Neurologische aandoeningen	185015	7577	1454	15693
8	Symptomatologie, psychosomatiek, urologie, gynaecologie	46997	2354	285	7718
9	Reumatische aandoeningen en huidaandoeningen	5823	9616	1766	17601

^a Een verzekerde kan bij meer dan één hoofdgroep zijn ingedeeld, namelijk als hij/zij fysiotherapie-declaraties heeft gehad die in verschillende hoofdgroepen vallen.

5.4. Meerkosten naar mate van chroniciteit

Tabel 5.4 presenteert de uitkomsten voor een indeling van de fysiotherapiediagnosen naar een maatstaf voor chroniciteit. Vanwege de verschillen in verzekeringsdekking zijn in de tabel de resultaten voor 18-min en 18-plus afzonderlijk opgenomen. Zoals gezegd wordt bekkenfysiotherapie in geval van urine incontinentie (18+) in dit hoofdstuk meegenomen, ondanks dat deze diagnose niet op de chronische lijst voorkomt. Het onderscheid tussen

‘onbeperkt’ en ‘beperkt’ chronisch is gemaakt op basis van de gelimiteerde behandelduur die in de chronische lijst is aangegeven voor bepaalde aandoeningen (zie artikel 2 tot en met 7 van Bijlage B).

Tabel 5.4. Per mate van chroniciteit van fysiotherapiediagnosen in 2012: de kosten en meerkosten in 2013 op basis van startmodel, voor 18- en 18+ (ns = niet significant) ^a

Cluster	Omschrijving	# verz. jaren	Kosten	Meer-kosten	Std. dev.
18-					
1	Aandoening niet op de lijst	188698	1235	282	4524
2	Aandoening op de lijst, beperkt chronisch	33005	1604	402 ^{ns}	5643
3	Aandoening op de lijst, onbeperkt chronisch	122838	3062	826	12964
18+					
4	Aandoening niet op de lijst: bekkenfysiotherapie	15591	4178	217	9196
5	Aandoening op de lijst, beperkt chronisch	157663	5761	117	10557
6	Aandoening op de lijst, onbeperkt chronisch	139257	13039	1966	18239

^a Een verzekerde kan bij meer dan één groep zijn ingedeeld, namelijk als hij/zij fysiotherapie-declaraties heeft gehad die in verschillende groepen vallen.

Enkele opvallende uitkomsten zijn:

- De gemiddelde kosten van 18-minners met een fysiotherapiediagnose zijn veel lager dan die van volwassenen, maar dat geldt niet altijd voor de gemiddelde meerkosten.
- Voor beide leeftijdsgroepen geldt dat de diagnosen van de chronisch lijst de hoogste meerkosten geven; voor 18-plussers wel ruim 2 keer zoveel als voor 18-minners.
- Interessant is dat de beperkt-chronische aandoeningen voor 18-minners gepaard gaan met duidelijk hogere meerkosten (402 euro gemiddeld) dan voor 18-plussers (117 euro gemiddeld). Dit wijst erop dat het startmodel voor deze aandoeningen meer tekortschiet voor 18-minners dan voor 18-plussers. Een andere uitleg is dat deze 18-minners wellicht hoge vervolgcosten (waaronder uiteraard fysiotherapie) hebben **omdat** de Zvw-dekking van fysiotherapie voor hen veel ruimer is.
- Het is de vraag of we ons niet simpelweg moeten beperken tot de diagnosen van de chronische lijst die **geen beperkte** behandelduur kennen. Dat sluit aan bij het uitgangspunt voor de FKG's, DKG's en HKG's. In overleg met de begeleidingscommissie is besloten deze beperking toe te passen voor de **definitieve** analyses: verzekerden met diagnosen die vallen onder cluster 1, 2 en 5 lopen vanaf hoofdstuk 6 dus **niet** meer mee; hetzelfde geldt voor verzekerden die onder cluster 4 (bekkenfysiotherapie in geval van urine-incontinentie) vallen.
- Na de selectie op 'onbeperkt chronisch' (clusters 3 en 6 van Tabel 5.4) identificeren we op macroniveau 375 miljoen euro aan meerkosten, ofwel ongeveer 80% van het totaal van 463 miljoen euro aan meerkosten in Tabel 5.4.

5.5. Meerkosten naar mate van meerkosten

Het is ondoenlijk om alle diagnoses uit Tabel 5.2 afzonderlijk in het vereveningsmodel op te nemen. Daarom hebben we een clustering uitgevoerd op meerkosten voor **alle** codes uit Tabel 5.2, op dezelfde manier als in het groot onderhoud DKG's (WOR 728). Daarbij zijn de codes eerst geordend naar aflopende meerkosten, zodanig dat patiënten met meerdere codes ingedeeld worden bij precies één code, namelijk die met de hoogste gemiddelde meerkosten. Vervolgens zijn de codes geclusterd in elf groepen op basis van **homogeniteit** in meerkosten, waarbij rekening is gehouden met de standaardafwijking en het aantal patiënten, zodanig dat de verschillen in meerkosten **tussen** de elf groepen zo groot mogelijk zijn. Twee kleine groepen (<1.000 verzekerden) zijn vervolgens handmatig samengevoegd. Tabel 5.5 vermeldt de uitkomsten voor de tien resulterende groepen. Daarbij zij opgemerkt dat – in tegenstelling tot de voorgaande tabellen – elke fysiotherapiegebruiker precies één keer in de tabel voorkomt. Dit is een gevolg van de rangordening die is toegepast voorafgaande aan de clustering.

Tabel 5.5. Fysiotherapiediagnosen in 2012 geclusterd naar meerkosten: de kosten en meerkosten in 2013 op basis van het startmodel

Groep	Categorie van meerkosten ^a	# verz. jaren	Kosten	Meerkosten	Std. dev.
1	< 0 euro	65788	5668	-200	9963
2	0 - 269 euro	211887	2402	220	6562
3	286 - 619 euro	144221	3786	393	8145
4	722 - 828 euro	107676	2761	757	11093
5	931 - 1296 euro	17923	8584	1135	14066
6	1552 - 2100 euro	56582	13466	1774	17306
7	2451 - 2679 euro	29341	14203	2565	16789
8	3059 - 3388 euro	9752	17706	3169	22677
9	3842 - 4372 euro	11920	15793	3843	33470
10	> 5630 euro	1783	27502	12167	57487

^a De categorieën sluiten niet aan omdat de tussenliggende waarden niet voorkomen.

Enkele opvallende uitkomsten zijn:

- De meerkosten variëren tussen -200 (i.e. minderkosten) en ruim 12.000 euro.
- Met behulp van de standaardafwijking is vast te stellen dat alle 10 de groepen meerkosten hebben die statistisch significant van 0 verschillen. Bovendien blijkt dat de groepen significant **van elkaar** verschillen in de gemiddelde meerkosten.
- Een voordeel van deze clustering is dat het gaat om een beperkt aantal groepen die toch flink van elkaar verschillen, én dat er een natuurlijke volgorde ontstaat voor de patiënten met meerdere verschillende fysiotherapiediagnosen: zij worden ingedeeld bij de groep met de hoogste meerkosten.

5.6. Conclusies

Zoals in bovenstaande tekst is aangegeven heeft de begeleidingscommissie op basis van de uitkomsten in dit hoofdstuk en die in de voorgaande hoofdstukken een groot aantal knopen doorgehakt, die van invloed zijn op het vervolg van het onderzoek. De eerste paragraaf van het volgende hoofdstuk geeft een samenvatting van de resulterende uitgangspunten.

6. Uitgangspunten en definitieve resultaten (meer)kosten

6.1. Uitgangspunten definitieve analyses

Dit hoofdstuk is op dezelfde manier opgebouwd als hoofdstuk 5. Het verschil is dat, in overleg met de begeleidingscommissie, nu oefentherapie meeloopt (macro circa 20 miljoen euro) en dat diverse selecties zijn toegepast. Vooral de beperking tot aandoeningen van de chronische lijst zonder gelimiteerde behandelduur, heeft belangrijke gevolgen voor de resultaten. Hieronder staan de belangrijkste uitgangspunten voor de definitieve analyses en resultaten in dit hoofdstuk (en daarmee tevens die in hoofdstuk 7, waarin de modelvarianten centraal staan die zijn gebaseerd op de resultaten van dit hoofdstuk). De *gecursiveerde* uitgangspunten zijn nieuw ten opzichte van de voorgaande twee hoofdstukken:

- *Declaraties van oefentherapie lopen mee in de analyses.*
- Uitgangspunt is de DCSPH-diagnosecode, die voor een fysiotherapiedeclaratie bekend én geldig (met name: viercijferig en tussen de 1000 en 9500) moet zijn.
- Binnen de DCSPH-diagnosecode gaan we uit van de pathologie (ZN-code) en laten de lichaamslocatie dus buiten beschouwing.
- Records met ZN-codes 37 of 49 (i.e. codes die wél voorkomen in het DCSPH, doch zonder omschrijving, zie bijlage C) zijn verwijderd.
- *Alleen ZN-codes die onder de chronische lijst vallen (zowel 18- als 18+) én geen gelimiteerde behandelduur kennen, lopen mee in de analyses. Er wordt dus geselecteerd op CSI=001/002, doch voor 18-minners met een aandoening op de chronische lijst tellen we ook CSI=003 tot en met 007 mee.*²⁹
- *Voor twee ZN-codes wordt geselecteerd op leeftijd: code 79 (psychomotorische retardatie/ontwikkelingsstoornissen), die alleen voor patiënten jonger dan 17 jaar op de chronische lijst staat (code A6) en code 10 (aseptische botnecrose), die alleen voor patiënten jonger dan 22 jaar op de lijst staat (onder code B3).*
- *De zes ZN-codes met negatieve meerkosten worden verwijderd (door de selectie op aandoeningen van de chronische lijst zonder gelimiteerde behandelduur vallen deze codes overigens sowieso al weg).*
- We laten drie verzekeraars/volmachten weg. Dit betekent ongeveer 1 miljoen verzekerdenjaren minder in het WOR-bestand (ten opzichte van de OT).

²⁹ Deze uitzondering is nodig omdat verzekeraars voor deze aandoeningen soms CSI=001/002 (= chronische lijst, 18-/18+) en soms CSI = 003/004/005/006/007 (= niet-chronisch, 18-) invullen. Bij alleen een selectie op CSI=001/002 zouden we een groot aantal 18-minners met een aandoening op de chronische lijst ten onrechte wegselecteren. Het gevolg is wel dat “chronische aandoening” in deze context iets ruimer is gedefinieerd voor 18-minners dan voor 18-plussers, doch vanwege het leeftijds-specifieke karakter van de belangrijkste betrokken diagnoses (ZN-codes 79 en 11, zie ook paragraaf 6.4 en 7.2) heeft dit verder geen consequenties voor de normbedragen.

- ZN-codes met niet-significante meerkosten lopen mee in de analyses (na selectie op aandoeningen van de chronische lijst zonder gelimiteerde behandelduur zijn dit er nog slechts drie).
- Verzekerden met meerdere verschillende diagnoses tellen slechts één keer mee voor het nieuwe fysiotherapiecriterium, en wel bij de diagnose met de hoogste gemiddelde meerkosten.

Tabel 6.1 laat zien wat de gevolgen van deze uitgangspunten zijn voor de totale fysiotherapiekosten in het 2012-bestand en voor het aantal gebruikers van fysio-/oefentherapie in 2012. Ten opzichte van voorgaande hoofdstukken liggen de declaratiekosten circa 20 miljoen hoger als gevolg van de toevoeging van oefentherapie. Dit is conform de cijfers van het Zorginstituut. De selecties doen de kosten vervolgens met 40% dalen en het aantal relevante gebruikers met 60%. De aanvulling met oefentherapie blijkt vooral bij ZN-code 11 (afwijkingen wervelkolom/bekken) en 79 (psychomotore retardatie/ontwikkelingsstoornissen) tot extra gebruikers te leiden: +7.700 (+65%) respectievelijk +12.000 (+11%). Dit gaat vrijwel uitsluitend om 18-minners, wat spoort met het gegeven dat oefentherapie zich vooral op deze groep richt.

Tabel 6.1. Verschillen tussen aangeleverde declaratiebestand en analysebestand (fysiotherapie plus oefentherapie; data 2012)

	Aangeleverd declaratiebestand		Analysebestand	
	Totale fysiokosten	# fysiogebruikers	Totale fysiokosten	# fysiogebruikers
18-	122 mln.	368.000	63 mln.	145.000
18+	339 mln.	371.000	212 mln.	158.000
Totaal	460 mln.	739.000	275 mln.	302.000

6.2. Meerkosten per pathologie van fysiotherapiediagnose

Als gevolg van de uitgangspunten en selecties in de voorgaande paragraaf blijven 27 van de 89 pathologiecodes over. Tabel 6.2 geeft het aantal verzekerdenjaren per code, evenals de zorgkosten in 2013, de meerkosten en de standaarddeviatie daarvan. Merk op dat vanaf dit hoofdstuk ook de declaraties van oefentherapie bij de analyses worden betrokken.

De onderste regel van Tabel 6.2 geeft het aantal verzekerdenjaren; dat is lager dan het aantal fysiotherapiegebruikers in Tabel 6.1 omdat nu gekoppeld is met 2013-data, waardoor ongeveer 3% van de verzekerden wegvalt. Bovendien is nu gewogen met inschrijfduur (in 2013). Vanzelfsprekend liggen de meerkosten voor de totale groep van hier geselecteerde verzekerden substantieel hoger dan die van de bijna 630.000 in Tabel 5.2: 1.355 versus 701 euro, gemiddeld per verzekerdenjaar. De circa 350.000 verzekerden die we nu hebben weggelaten blijken gemiddelde meerkosten van ruim 150 euro hebben, waarschijnlijk minder dan de extra kosten samenhangend met fysiotherapie. Dit bevestigt dat het inderdaad

verstandig is aandoeningen die niet – of met een beperkte behandelduur – op de chronische lijst staan, weg te laten.

Tabel 6.2. Per pathologiecode van fysio-/oefentherapie-diagnosen in 2012: kosten en meerkosten in 2013 op basis van het startmodel (ns = niet significant)^a

Co-de	Omschrijving pathologiecode ^b	# verz. jaren	Kosten	Meer-kosten	Std. dev.
00	Amputatie	2536	15773	1820	17603
10	Aseptische botnecrose	375	1377	352	2322
11	Afwijkingen wervelkolom/bekken	19344	2344	357	5486
12	Skeletafwijkingen (aangeboren)	5895	5258	1226	11546
13	Ossificatiestoornis	1107	4363	508	6870
14	Ontstekingen/nieuwvormingen in het skelet	676	16604	6014	25438
28	Sudeckse a(dys)trofie	4692	8392	1054	9943
39	Status na brandwonden	149	7254	1896	9565
46	Lymfevataandoeningen/oedeem	21578	9146	386	13230
51	Aangeboren afwijkingen tractus respiratorius	566	35374	11152	41512
54	COPD	23308	14553	1859	18227
56	Interstitiële longaandoening incl. sarcoïdose	920	14792	3701	26526
65	Overige erfelijke aandoeningen	460	35814	22730	99156
69	Nieuwvormingen zonder chirurgie	3273	17088	1863	26920
70	Perifere zenuwaandoening	6404	9849	1829	13666
71	Cerebellaire aandoeningen	6755	11602	1061	16485
72	Cerebrovasculair accident/centrale paresen	27049	13182	2591	15698
73	Multiple Sclerose/ALS/spinale spieratrofie	9037	17882	3049	22309
74	Parkinson/extrapiramidale aandoening	15077	14231	1497	16024
76	Dwarslaesie (inclusief traumatische en partieel)	2553	25194	2415	28608
77	Neurotraumata	2272	8200	1607	11412
78	Overige neurol. aand./aand. met neurol. oorsprong	12171	15716	3825	33755
79	Psychomotore retardatie/ontwikkelingsstoornissen	117681	2607	732	10588
94	Overige reumatische - en collageen aandoeningen	4219	9283	1798	17708
95	Littekenweefsel	239	8664	1686 ^{ns}	19527
96	Sclerodermie	502	16641	2150	24432
99	Overige huidaandoeningen	537	8445	528 ^{ns}	10362
	Totaal	286336	7970	1355	15613

^a Een verzekerde kan bij meer dan één code zijn ingedeeld, namelijk als hij/zij fysiotherapie-declaraties heeft gehad met verschillende diagnosen (i.e. pathologiecodes). Voor de laatste regel van de tabel is iedere verzekerde precies één keer meegeteld.

^b Alle pathologiecodes vallen onder de chronische lijst én kennen geen gelimiteerde behandelduur, met uitzondering van 69: daarvoor is de behandelduur maximaal 24 maanden (voor alle andere pathologiecodes met een beperkte behandelduur, is deze maximaal 12 maanden). Gezien de aard én de hoge meerkosten hebben we deze diagnose hier toch meegeteld.

Uit de onderste regel van Tabel 6.2 kan verder afgeleid worden dat met de 27 geselecteerde fysiotherapie-diagnosen op macroniveau 388 miljoen euro aan meerkosten is opgespoord (388 miljoen = 286.336 x 1.355 euro), ongeveer een derde meer dan de 292 miljoen van het huidige fysiotherapiecriterium (zie Tabel 5.1: 313.944 x 930).

Per pathologiecode komen de prevalentie en de meerkosten in Tabel 6.2 goed overeen met Tabel 5.2. Alleen voor 11 (afwijkingen wervelkolom/bekken) en 79 (psychomotore retardatie/

ontwikkelingsstoornissen) is sprake van een forse toename van het aantal patiënten – als gevolg van het nu meetellen van oefentherapie –, in beide gevallen gepaard gaande met een daling van de gemiddelde meerkosten met respectievelijk 27% en 3%.

Sommatie van het aantal verzekerdenjaren van de 27 pathologiecodes in Tabel 6.2 levert 289.374, ongeveer 3.000 meer dan de onderste regel van de tabel meldt. Dit betekent dat ruim 1% van de verzekerden in Tabel 6.2 bij meer dan één pathologiecode is ingedeeld. De keuze om bij de empirische analyses in het volgende hoofdstuk ten hoogste één pathologiecode mee te tellen, zal daarom in de praktijk nauwelijks gevolgen hebben.³⁰

6.3. Meerkosten per pathologie-hoofdgroep van fysiotherapiediagnose

Tabel 6.3 presenteert de prevalenties, kosten, meerkosten en standaarddeviaties van die meerkosten per pathologie-hoofdgroep. Ten opzichte van de overeenkomstige Tabel 5.3 is hoofdgroep 8 (symptomatologie, psychosomatiek, urologie, gynaecologie) geheel vervallen vanwege de selectie op aandoeningen van de chronische lijst zonder gelimiteerde behandelduur. Bovendien bevatten hoofdgroepen 2, 3 en 4 elk feitelijk nog maar één pathologiecode, namelijk respectievelijk 28 (Sudeckse a[dys]trofie), 39 (status na brandwonden) en 46 (lymfevataandoeningen/oedeem).

Tabel 6.3. Per pathologie-hoofdgroep van fysio-/oefentherapiediagnosen in 2012: de kosten en meerkosten in 2013 op basis van het startmodel^a

Groep	Omschrijving	# verz. jaren	Kosten	Meer-kosten	Std. dev.
0	Chirurgie, bewegingsapparaat	2536	15773	1820	17261
1	Orthopedische aandoeningen zonder chirurgie	27234	3387	689	8271
2	Surmenage, degeneratieve aandoeningen, dystrofie	4692	8392	1054	9917
3	Traumat. aand. m.u.v. chirurgie, neurotraum. en dwarsl.	149	7254	1896	9484
4	Hart-,vaat en lymfevataand. (incl. cardiochirurgie)	21578	9146	386	13088
5	Longaandoeningen	24769	14984	2098	18866
6	O. interne aand, nieuww., niet (cardio)chir., niet bew.app.	3733	19393	4432	41998
7	Neurologische aandoeningen	198031	7267	1401	15276
9	Reumatische aandoeningen en huidaandoeningen	5494	9840	1699	1785

^a Een verzekerde kan bij meer dan één hoofdgroep zijn ingedeeld, namelijk als hij/zij fysiotherapie-declaraties heeft gehad die in verschillende hoofdgroepen vallen.

6.4. Meerkosten naar leeftijdscategorie

In paragraaf 5.4 zijn de meerkosten gepresenteerd voor een indeling naar de mate van chroniciteit (i.e.: wel/niet op chronische lijst en wel/niet gelimiteerde behandelduur), apart

³⁰ Voor de meest voorkomende combinaties van pathologiecodes hebben we gecheckt of het gaat om wezenlijk verschillende diagnoses. Dat bleek zelden het geval. Veelal gaat het om combinaties van een algemene met een meer specifieke diagnose.

voor 18-min en 18-plus. Vanwege de beperking van het nieuwe fysiotherapiecriterium tot aandoeningen die met een ongelimiteerde behandelduur op de chronische lijst staan, blijft nu alleen het onderscheid naar 18-min en 18-plus over. De uitkomsten staan in Tabel 6.4.

Tabel 6.4. Per leeftijdscategorie: de kosten en meerkosten in 2013 op basis van het startmodel,

Groep	Omschrijving	# verz. jaren	Kosten	Meer-kosten	Std. dev.
18-	Aandoening op de lijst, onbeperkt chronisch	142619	2845	770	12224
18+	Aandoening op de lijst, onbeperkt chronisch	143717	13056	1936	18272

Het grote verschil in gemiddelde meerkosten tussen de onderscheiden leeftijdsgroepen (770 euro voor 18-min en 1.936 euro voor 18-plus) lijkt te suggereren dat een interactie met leeftijd noodzakelijk is. Uit de onderliggende cijfers blijkt echter dat de aandoeningen van deze groepen behoorlijk gescheiden zijn. Zo is pathologiecode 79 (psychomotore retardatie/ontwikkelingsstoornissen) veruit de belangrijkste fysiotherapiediagnose bij 18-minners en komt deze niet voor bij 18-plussers (vanwege de op de chronische lijst genoemde beperking tot verzekerden <17 jaar). Andersom geldt dat de meeste andere pathologiecodes veel vaker voorkomen bij 18-plussers dan bij 18-minners. Dit betekent dat als we al rekening houden met de fysiotherapiediagnosen, het verschil in meerkosten van Tabel 6.4 vrijwel volledig wordt weggenomen.

6.5. Meerkosten naar mate van meerkosten

Vanwege de beperking tot de aandoeningen die op de chronische lijst staan zonder gelimiteerde behandelduur, was het noodzakelijk de clustering op basis van meerkosten die in paragraaf 5.5 op alle 89 fysiotherapiediagnosen is uitgevoerd, over te doen. Het geringer aantal diagnosen (27) maakte het daarbij mogelijk het aantal clusters te beperken tot vier, welke 94% van de variantie in de gemiddelde meerkosten tussen de 27 diagnosen oppikken. Dit hoge percentage geeft aan dat de clustering praktisch geen verlies aan verklaringskracht veroorzaakt. Tabel 6.5 geeft de resulterende clusters.

Tabel 6.5. Fysio-/oefentherapiediagnosen in 2012 geclusterd naar meerkosten: de kosten en meerkosten in 2013 op basis van het startmodel

Groep	Cat. v.meerkosten ^a	Pathologiecodes	# verz. jaren	Kosten	Meerkosten	Std. dev.
1	329 - 1215	10, 11, 12, 13, 28, 46, 71, 79, 99	175501	3859	661	10608
2	1496 - 1939	0, 39, 54, 69, 70, 74, 77, 94, 95	57039	13414	1715	16983
3	2178 - 6014	14, 56, 72, 73, 76, 78, 96	52770	15223	2984	22687
4	11152 - 22730	51, 65	1025	35571	16340	72897

^a De categorieën sluiten niet aan omdat de tussenliggende waarden niet voorkomen.

Zoals verwacht blijken zowel de kosten als de meerkosten scherp op te lopen met het clusternummer. Tegelijk neemt de prevalentie af. Interessant is dat de patiëntengroep met pathologiecodes uit het eerste cluster voor ruim 75% blijkt te bestaan uit 18-minners, terwijl de andere clusters voor 95% betrekking hebben op 18-plussers. Dit geeft aan dat een vereveningsmodel dat rekening houdt met deze clustering, tegelijkertijd rekening houdt met de substantieel lagere meerkosten van 18-minners (zie Tabel 6.4).

6.6. Conclusies

In dit hoofdstuk zijn de analyses van hoofdstuk 5 overgedaan, rekening houdend met de in de begeleidingscommissie afgesproken inperking tot de aandoeningen die op de chronische lijst staan zonder gelimiteerde behandelduur. Daarnaast zijn, conform de bespreking in de begeleidingscommissie, nog een enkele andere selecties toegepast en loopt oefentherapie nu mee in de analyses.

Als gevolg van de beperking tot aandoeningen van de chronische lijst met ongelimiteerde behandelduur daalt het aantal geïdentificeerde gebruikers met ruim de helft; hun gemiddelde meerkosten liggen met circa 1.350 euro echter bijna 10 keer zo hoog als die van de weggelaten fysiotherapiegebruikers.

De ruim 286.000 verzekerden ingedeeld bij de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen zijn globaal gelijkelijk verdeeld over de 18-min en 18-plus populaties. De meerkosten van deze twee subgroepen verschillen substantieel: bijna 800 euro voor 18-minners en ruim 1.900 euro voor 18-plussers. Omdat ook de typerende aandoeningen van deze beide subgroepen sterk verschillen, lijkt het niet nodig om binnen het nieuwe fysiotherapiecriterium onderscheid te maken naar leeftijd.

In het volgende hoofdstuk zal het huidige Fysio(t-1)-criterium in het vereveningsmodel van 2016 exclusief V&V(t-1) en GRZ(t-1) successievelijk worden vervangen door de (clusters van) fysiotherapiediagnosen die in paragrafen 6.2 tot en met 6.5 zijn besproken. Dit levert in eerste instantie vier modelvarianten. De vraag daarbij is welk van deze varianten het best scoort op de gebruikelijke beoordelingsmaatstaven voor verevenende werking, waarbij ook de gevolgen voor de normbedragen in ogenschouw worden genomen. In het best scorende model zal vervolgens nog een interactie van het betreffende fysiotherapiecriterium met leeftijd worden doorgerekend (de vijfde modelvariant).

7. Resultaten modelvarianten

7.1. Inleiding

Dit hoofdstuk bevat de uitkomsten qua normbedragen en verevenende werking van de volgende varianten van het vereveningsmodel voor de somatische zorgkosten:

- M0 = model 2016 exclusief V&V(t-1) en exclusief GRZ(t-1);
- M1 = M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief afzonderlijke fysiotherapiediagnosen;
- M2 = M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief diagnosen geclusterd naar pathologie-hoofdgroep;
- M3 = M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief diagnosen geclusterd naar mate van chroniciteit;
- M4 = M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief diagnosen geclusterd naar mate van meerkosten;
- M5 = selectie van het beste model M1-M4, met uitsplitsing van (geclusterde) diagnosen naar leeftijd (18-, 18-64, 65+).

Ter referentie worden voorts ook uitkomsten van het huidige (2016) model gepresenteerd (aangeduid met M00). M00 wijkt enigszins af van het Uitgangsmodel 2016 in de OT-rapportage (paragraaf 2.9 van WOR 748) omdat in het uiteindelijke model de verfijning van het GSM-criterium is geschrapt, evenals het PPA-criterium. Bovendien blijven hier enkele verzekeraars/volmachten noodgedwongen buiten beschouwing vanwege onvoldoende data-kwaliteit (zie hoofdstuk 4); dat scheelt ongeveer 1 miljoen verzekerdenjaren.

Een nieuw fysiotherapiecriterium op basis van de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen (zoals in M1 tot en met M5) kenmerkt zich door zes verbeteringen ten opzichte van het huidige fysiotherapiecriterium op basis van fysiotherapiekosten in t-1 (i.e. M0):

1. de basis wordt gevormd door **diagnosen** in plaats van **kosten** in voorgaand jaar;
2. 18-minners tellen nu ook mee;
3. diagnosen van oefen therapie tellen nu ook mee;
4. alleen diagnosen die gelinkt zijn aan aandoeningen op de chronische lijst met een **ongelimiteerde** behandelduur tellen mee;
5. in plaats van alleen ja/nee kosten houdt het vereveningsmodel nu rekening met een differentiatie naar de ernst van de diagnosen;
6. er vindt selectie plaats op declaraties die daadwerkelijk onder de Zvw-dekking vallen, wat in de kostendata niet goed mogelijk was.

Modelvariant M1 is het meest verfijnd, met 27 risicoklassen – één voor elke geselecteerde fysiotherapiediagnose – plus nog één risicoklasse voor verzekerden die niet bij het nieuwe fysiotherapiecriterium zijn ingedeeld. Vergelijking met M0 geeft in principe de maximale verbetering in verevenende werking die met dit criterium kan worden bereikt. Probleem is

echter dat de prevalentie van diverse fysiotherapiediagnosen behoorlijk klein is (Tabel 6.2), wat een negatieve invloed kan hebben op de stabiliteit van de bijbehorende normbedragen. Bovendien lijkt uitbreiding van het model met zoveel risicoklassen wat excessief. Daarom gaan modelvarianten M2, M3 en M4 uit van verschillende manieren van clustering van de fysiotherapiediagnosen, waarbij M2 ten opzichte van M3 en M4 als voordeel heeft dat clusters resulteren die medisch-inhoudelijk te duiden zijn.

De vraag is in hoeverre deze clusteringen een (groot) effect hebben op de verevenende werking. Modelvariant M5 kan ten slotte aangeven in hoeverre het zinvol is om nog een uitsplitsing naar leeftijd te maken.

Merk op dat elk van de modelvarianten M1 tot en met M5 precies dezelfde verzekerden identificeren voor opname in de respectievelijke fysiotherapiecriteria; alleen de manier waarop deze verzekerden in risicoklassen worden ingedeeld, verschilt. Om de overlap tussen de huidige vier morbiditeitscriteria in het vereveningsmodel – i.e.: FKG, DKG, HKG en MHK – te onderzoeken, volstaat dus een uitsplitsing naar ja/nee ingedeeld bij ten minste één van de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen. Tabel 7.1 geeft hiervan een overzicht.

Tabel 7.1. Overlap tussen verzekerden ingedeeld bij FKG/DKG/HKG/MHK en indeling bij Fysio(t-1) en bij 27 fysiotherapiediagnosen (aantal verzekerdenjaren)

FKG+DKG+HKG+MHK>0	Leeftijd	Ingedeeld bij Fysio(t-1)	Ingedeeld bij 27 fysiodiagnosen
Nee	18-	0	119.842
	18+	81.818	18.202
Ja	18-	0	21.983
	18+	230.664	126.316
Totaal	18-	0	141.825
	18+	312.282	144.518
	Totaal	312.282	286.343

Tabel 7.1 laat zien in welke mate de groepen verzekerden ingedeeld bij Fysio(t-1)>0 en bij de 27 fysiotherapiediagnosen, ook al scoren op de vier morbiditeitscriteria. Uit de onderste regel blijkt dat de overall prevalentie van de 27 diagnosen ongeveer 26.000 lager is dan van Fysio(t-1). Dit is het saldo van de ruime halvering van het aantal ingedeelde 18-plussers en de bijna 142.000 18-minners die nu wel zijn ingedeeld en voorheen niet. De daling bij de 18-plussers doet zich vooral voor in de subgroep verzekerden die toch al op een ander morbiditeitscriterium scoren (van ruim 230.000 naar ruim 126.000) en veel minder in de complementaire subgroep (van bijna 82.000 naar ruim 18.000). De 142.000 nieuw ingedeelde 18-minners blijken voor 85% (= 100% x 119.842/141.825) nog niet op een ander morbiditeitscriterium te scoren; het gaat hier dus waarschijnlijk om 18-minners met een chronische aandoening die (nog) niet ernstig genoeg is om bij FKG, DKG, HKG of MHK ingedeeld te worden. Per saldo neemt het aantal verzekerden ingedeeld bij de vier morbiditeitscriteria plus de fysiotherapiecriteria met 56.000 verzekerdenjaren toe: 64.000 minder 18-plussers (82.000 – 18.000), maar 120.000 extra 18-minners.

De volgende paragraaf presenteert de geschatte normbedragen en kengetallen voor de (geclusterde) fysiotherapiediagnosen van modelvarianten M1 tot en met M4. Zoals gebruikelijk zijn de modelvarianten multivariaat geschat met de kleinstekwadratenmethode. Alle modelvarianten bevatten de vereveningscriteria leeftijd/geslacht, regio, SES, AvI, FKG, DKG, HKG, MHK en GSM³¹, plus de risicoklassen van het betreffende fysiotherapie-criterium. Alleen de normbedragen van de laatstgenoemde risicoklassen worden hier gepresenteerd; de volledige sets van normbedragen staan in bijlage G. Paragraaf 7.3 geeft de normbedragen en kengetallen van modelvariant M5 en de laatste paragraaf vat de belangrijkste conclusies samen.

7.2. Evaluatie modelvarianten

Voor modelvariant M1 presenteert Tabel 7.2 de geschatte normbedragen van de 27 fysiotherapiediagnosen plus het normbedrag voor de risicoklasse van verzekerden zonder deze diagnoses. Dit laatste normbedrag is -30 euro, ten opzichte van -21 voor de overeenkomstige risicoklasse in model M0 (met het huidige fysiotherapiecriterium, zie bijlage G), wat aangeeft dat bij toepassing van M1 bijna 50% meer geld wordt verevend. De normbedragen voor de 27 risicoklassen liggen gemiddeld circa 250 euro hoger dan de meerkosten van Tabel 6.2, wat erop duidt dat deze risicoklassen voor een klein deel verklaringskracht wegtrekken van andere vereveningscriteria omdat ze daarmee samenhangen. De prevalenties zijn wat lager dan in Tabel 6.2 omdat verzekerden met meer dan één diagnose nu zijn ingedeeld bij de diagnose met de hoogste meerkosten.

Uit bijlage G blijkt dat de normbedragen van FKG=0 en DKG=0 ten opzichte van model M0 met 7 respectievelijk 3 euro zijn gezakt, wat aangeeft dat meer geld via de FKG's en DKG's wordt verevend; het omgekeerde effect treedt op bij MHK. Dit zijn positief te waarderen neveneffecten van de overstap van Fysio(t-1) naar 27 afzonderlijke fysiotherapiediagnosen. Hetzelfde geldt voor de daling met gemiddeld rond de 80 euro van de normbedragen voor alle acht risicoklassen van arbeidsongeschikten.

Opmerkelijk is verder dat de afslag (-10 euro) die variant M0 oplevert voor 65-minners die scoren op ten minste één van de morbiditeitscriteria (FKG, DKG, HKG en MHK) nog groter wordt in M1: -73 euro. Dit betekent dat de toevoeging van de 27 fysiotherapiediagnosen sec zou leiden tot een overcompensatie voor deze groep van ongezonden; model M1 trekt dit recht door de genoemde afslag.

³¹ GSM is in M0 gedefinieerd conform het model 2016, terwijl in M1 – M5 de verzekerden die scoren op het betreffende nieuwe fysiotherapiecriterium bij GSM worden betrokken.

Tabel 7.2. Modelvariant 1: normbedragen voor geselecteerde fysiotherapiediagnosen in t-1 als extra vereveningscriterium in model M0 in plaats van Fysio(t-1)^a

Code	Omschrijving van de pathologiecode	# verz. jaren	Normbedrag
Geen fysiotherapiediagnose		15237143	-30
0	Amputatie	2507	1971
10	Aseptische botnecrose	350	423
11	Afwijkingen wervelkolom/bekken	18641	435
12	Skeletafwijkingen (aangeboren)	5851	1334
13	Ossificatiestoornis	1087	567
14	Ontstekingen/nieuwvormingen in het skelet	676	6125
28	Sudeckse a(dys)trofie	4645	1173
39	Status na brandwonden	148	1889
46	Lymfevataandoeningen/oedeem	20836	471
51	Aangeboren afwijkingen tractus respiratorius	566	12049
54	COPD	23243	2117
56	Interstitiële longaand. incl. sarcoïdose	910	3534
65	Overige erfelijke aandoeningen	460	23014
69	Nieuwvormingen zonder chirurgie	3232	2058
70	Perifere zenuwaandoening	6306	1918
71	Cerebellaire aandoeningen	6503	1281
72	Cerebrovasculair accident/centrale paresen	26992	2773
73	Multiple Sclerose/ALS/spinale spieratrofie	8997	3692
74	Parkinson/Extrapiramidale aandoening	14980	2408
76	Dwarslaesie (inclusief traumatische en partieel)	2533	3220
77	Neurotraumata	2199	1765
78	Overige neurol. aand./aand. met neurol. oorsprong	12164	4089
79	Psychomotore retardatie/ontwikkelingsstoornissen	117064	832
94	Overige reumatische en collageen aandoeningen	4185	1782
95	Littekenweefsel	238	1897
96	Sclerodermie	499	2334
99	Overige huidaandoeningen	530	657

^a Modelvariant M1 = model 2016 exclusief Fysio(t-1), V&V(t-1) en GRZ(t-1), uitgebreid met 27 afzonderlijk geïdentificeerde fysiotherapiediagnosen, plus een risicoklasse voor de verzekerden zonder deze 27 fysiotherapiediagnosen.

Andere negatieve normbedragen (zie bijlage G) treden op bij de FKG's voor Multiple Sclerose (-1.749 euro) en groeihormonen (-592 euro) en bij de HKG voor insuline infuuspompen (-135 euro). Deze contra-intuïtieve uitkomsten zijn echter toe te schrijven aan het schrappen van V&V(t-1) en GRZ(t-1) bij de overgang van het vereveningsmodel van 2016 (M00) naar modelvariant M0 (het 'startmodel'), en houden dus geen verband met het vervangen van Fysio(t-1) door de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen bij de overgang van modelvariant M0 naar modelvariant M1.

In modelvariant M2 zijn de 27 fysiotherapiediagnosen geclusterd op basis van de pathologiehoofdgroep (Tabel 7.3). Hoofdgroep 8 (symptomatologie, psychosomatiek, urologie, gynaecologie) is daarbij weggevallen omdat 9 van de 10 aandoeningen niet op de chronische lijst voorkomen; code 89 (gynaecologie) staat daar wel op, maar met een gelimiteerde behandelduur. Verder is van hoofdgroep 3 alleen code 39 (status na brandwonden) overgebleven; dit gaat om slechts circa 150 patiënten. De bovenste regel van Tabel 7.3 toont een normbedrag van -30 euro voor verzekerden die niet bij groepen 0 tot en met 9 zijn ingedeeld. Dit is even hoog als in M1 zodat het fysiotherapiecriterium in M2 evenveel geldt verevend als dat in M1.

De variatie in normbedragen is echter veel beperkter: van 469 euro voor groep 4 tot 4.641 euro voor groep 6, terwijl het minimum en maximum van de normbedragen in modelvariant M1 op 423 (code 10) respectievelijk 23.014 euro (code 65) uitkomen.

Tabel 7.3. Modelvariant 2: normbedragen voor hoofdgroepen van geselecteerde fysiotherapiediagnosen in t-1 als extra vereveningscriterium in model M0 in plaats van Fysio(t-1)^a

Groep	Omschrijving van de pathologie-hoofdgroep	# verz.jaren	Normbedrag
Geen fysiotherapiediagnose		15237143	-30
0	Chirurgie, bewegingsapparaat	2507	1924
1	Orthopedische aandoeningen zonder chirurgie	26604	858
2	Surmenage, degeneratieve aandoeningen, dystrofie	4645	1151
3	Traumatische aand. muv chirurgie, neurotraum. en dwarsl.	148	1910
4	Hart-, vaat en lymfevataandoeningen (incl. cardiochirurgie)	20836	469
5	Longaandoeningen	24719	2343
6	O. interne aand, nieuwv., niet (cardio)chirurgie, niet bew.app.	3692	4641
7	Neurologische aandoeningen	197738	1654
9	Reumatische aandoeningen en huidaandoeningen	5453	1709

^a Modelvariant M2 = model 2016 exclusief Fysio(t-1), V&V(t-1) en GRZ(t-1), uitgebreid met de hoofdgroepen van de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen, plus een risicoklasse voor verzekerden zonder deze fysiotherapiediagnosen.

Het onderscheid naar 'mate van chroniciteit' in modelvariant 3 is door de inperking van het nieuwe fysiotherapiecriterium tot aandoeningen op de chronische lijst zonder gelimiteerde behandelduur, vervallen tot het onderscheiden van 18-minners en 18-plussers naar wel/niet ingedeeld bij de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen (Tabel 7.4). Er blijkt een groot verschil in normbedragen te bestaan tussen 18-minners en 18-plussers ingedeeld bij de 27 diagnosen: 892 versus 2.208 euro. Dit lijkt het belang te onderstrepen van een interactie met leeftijd. Daarbij moet echter worden bedacht dat ongeveer 93% van de 18-minners bij drie diagnosen zijn ingedeeld (10, 11 en 79) en dat slechts 3% van degenen ingedeeld bij deze diagnosen 18 jaar of ouder is. Met andere woorden: via het onderscheiden van diagnosen (zoals in modelvarianten M1 en M4) maken we feitelijk al een onderscheid naar leeftijd.

Tabel 7.4. Modelvariant 3: normbedragen voor geselecteerde fysiotherapiediagnosen in t-1 als extra vereveningscriterium in model M0 in plaats van Fysio(t-1)^a

Cluster	Omschrijving	# verz. jaren	Normbedrag
18-	Geen fysiotherapiediagnose	3070295	-41
	Wel fysiotherapiediagnose	141825	892
18+	Geen fysiotherapiediagnose	12166848	-26
	Wel fysiotherapiediagnose	144518	2208

^a Modelvariant M3 = model 2016 exclusief Fysio(t-1), V&V(t-1) en GRZ(t-1), uitgebreid met de mate van chroniciteit. Door selectie op aandoeningen op de chronische lijst met ongelimiteerde behandelduur, komt dit neer op het onderscheiden van 18-minners en 18-plussers.

Samenvoeging van de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen in vier clusters levert modelvariant M4. Uit de bovenste regel van Tabel 7.5 blijkt dat deze clustering ten opzichte van M1 vrijwel evenveel geld verevend: het normbedrag van verzekerden die niet zijn

ingedeeld is nu -29 euro ten opzichte van -30 voor M1 (zie Tabel 7.2). De normbedragen lopen fors op, van 779 euro voor het eerste cluster (met 9 pathologiecodes) tot 17.056 voor het laatste cluster, voor pathologiecode 51 (aangeboren afwijkingen tractus respiratorius) en 65 (overige erfelijke aandoeningen). Een nadeel van deze variant ten opzichte van M2 is dat de clusters geen medisch-inhoudelijke betekenis hebben. Daar staat als voordeel tegenover dat verschillen in kosten (veel) beter worden opgepikt: de normbedragen van de clusters in M2 variëren maximaal een factor 10, tegenover een factor 22 voor M4.

Tabel 7.5. Modelvariant 4: normbedragen voor clusters van geselecteerde fysiotherapiediagnosen in t-1 als extra vereveningscriterium in model M0 i.p.v. Fysio(t-1) ^a

Groep	Categorie v. meerkosten ^b	Pathologiecodes	# verz. jaren	Normbedrag
0	N.v.t.	Niet ingedeeld bij fysio-diagnose	15237143	-29
1	329 - 1215	10, 11, 12, 13, 28, 46, 71, 79, 99	175507	779
2	1496 - 1939	0, 39, 54, 69, 70, 74, 77, 94, 95	57039	2095
3	2178 - 6014	14, 56, 72, 73, 76, 78, 96	52771	3295
4	11152 - 22730	51, 65	1025	17056

^a Modelvariant M4 = model 2016 exclusief Fysio(t-1), V&V(t-1) en GRZ(t-1), uitgebreid met vier clusters van de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen (clustering op basis van meerkosten; zie Tabel 6.5), plus een risicoklasse voor verzekerden zonder deze diagnosen.

^b De categorieën sluiten niet aan omdat de tussenliggende waarden niet voorkomen.

Zoals eerder gemeld staan de volledige sets van normbedragen in bijlage G. Tabel 7.6 geeft een samenvatting in de vorm van gewogen, gemiddelde absolute verschillen (GGAV's) in normbedragen tussen diverse modelvarianten. Deze GGAV's geven aan in welke mate de normbedragen van een bepaalde modelvariant afwijken van die van een andere variant.

Zo vergelijkt de eerste kolom M1 (met 27 risicoklassen voor de geselecteerde fysiotherapiediagnosen) met M0 (met twee risicoklassen voor ja/nee fysiotherapiekosten in voorgaand jaar, alleen voor 18-plussers). De grootste verschillen in normbedragen blijken daarbij op te treden bij het fysiotherapiecriterium (wat logisch is omdat daar de grootste verandering plaatsvindt), gevolgd door GSM (de interactie tussen ja/nee 65+ en ja/nee ingedeeld bij de vier morbiditeitscriteria), wat vooral te maken heeft met de eerder genoemde toename van de afslag voor ongezonde 65-minners (van -10 naar -73 euro). M1 heeft als belangrijk voordeel dat het fysiotherapiecriterium in deze variant een medisch-inhoudelijke betekenis heeft, terwijl het criterium in M0 is gebaseerd op fysiotherapiekosten in t-1. Gezien dit voordeel zet Tabel 7.6 de andere varianten vervolgens af tegen M1.

Clustering van de 27 fysiotherapiediagnosen naar pathologie-hoofdgroep (M2) blijkt vooral gevolgen te hebben voor het GSM-criterium. Uit de onderliggende cijfers (zie bijlage G) blijkt dat de toch al wat merkwaardige afslag voor ongezonde 65-minners nóg groter is geworden: van -73 naar -155 euro. Clustering naar mate van chroniciteit (feitelijk: naar 18-/18+) in variant M3 heeft, in vergelijking tot modelvariant M1, vooral gevolgen voor de normbedragen van het fysiotherapiecriterium. Ten slotte heeft clustering naar meerkosten (modelvariant M4) de minste veranderingen in normbedragen tot gevolg ten opzichte van M1: overall een

verandering van ruim 13 euro, gemiddeld per verzekerdenjaar. Wat dit betreft is deze variant duidelijk te prefereren boven de clusterings van M2 en M3: de normbedragen wijken slechts in beperkte mate af van die van M1 terwijl er maar vijf risicoklassen worden onderscheiden in plaats van 28. De vraag is echter in hoeverre dit ten koste gaat van de verevenende werking. Tabel 7.7 geeft hierop het antwoord.

Tabel 7.6. Gewogen gemiddelde absolute verschillen (GGAV's) in normbedragen tussen modelvarianten^a

	M1 – M0	M2 – M1	M3 – M1	M4 – M1
Leeftijd/geslacht	16.7	14.1	5.5	1.1
FKG's	16.7	18.7	4.1	2.9
DKG's	8.3	7.3	1.7	1.0
HKG's	0.5	0.8	0.5	0.1
Avl	2.1	2.7	0.7	0.3
Regio	0.5	0.3	0.2	0.1
SES	1.3	0.9	0.3	0.2
MHK	8.2	5.9	1.6	0.2
GSM	23.2	28.8	3.8	2.7
Fysiocriterium	24.8	15.6	26.8	4.9
Totaal	102.2	95.2	45.0	13.3

^a M0=vereveningsmodel van 2016 exclusief V&V(t-1) en GRZ(t-1).

M1=M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief afzonderlijke fysiotherapiediagnosen.

M2=M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief fysiotherapiediagnosen geclusterd naar pathologie-hoofdgroep.

M3=M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief fysiotherapiediagnosen geclusterd naar mate van chroniciteit.

M4=M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief fysiotherapiediagnosen geclusterd naar meerkosten.

Zoals bekend leidt het schrappen van V&V(t-1) en GRZ(t-1) tot een duidelijke vermindering van de verevenende werking op individu-, subgroep- en verzekeraarsniveau (zie de eerste twee kolommen van Tabel 7.7). Ten opzichte van model M0 stijgt de R^2 met 0,1 procentpunt bij toepassing van M1. Bovendien daalt de GGAA op 'alle' subgroepen met bijna 1%, van 790 naar 784 euro. Daar staat tegenover dat het financieel resultaat op 18-plussers met fysiotherapiekosten in voorgaand jaar zakt van 0 naar -135 euro. Het financieel resultaat op verzekerden met V&V-kosten in het voorgaande jaar verbetert iets, terwijl voor verzekerden met GRZ-kosten in het voorgaande jaar het omgekeerde geldt. Op verzekeraarsniveau zijn de verschillen ook gering.

De verschillen in verevenende werking tussen M1, M2, M3 en M4 zijn gering dan wel afwezig. Het grootste verschil treedt op bij toepassing van M2: het negatieve resultaat op 18-plussers met fysiotherapiekosten in voorgaand jaar neemt toe tot 349 euro. Beperken we ons daarom tot M1 en M4, dan zijn er alleen verschillen waarneembaar bij de subgroepen voor kosten in voorgaand jaar, en wel zodanig dat M4 hierop iets beter lijkt te scoren.³²

³² Een voordeel van M2 ten opzichte van M4 is wellicht dat in M2 inzicht bestaat in de aandoeningen waar het om gaat; diagnosen zijn immers geclusterd naar pathologiehoofdgroepen. De namen van de hoofdgroepen zijn echter erg algemeen en daarmee weinigzeggend. Daarnaast treden bij de overstap van M1 naar M2 flink grotere verschuivingen in normbedragen op dan bij de overstap van M1 naar M4 en is de verevenende werking van M4 iets beter dan die van M2. Ten slotte sluit de clustering van diagnosen in M4 (op basis van meerkosten) aan bij de aanpak bij de DKG's (zie WOR 728).

Tabel 7.7. Verevenende werking bij toepassing van zes modelvarianten (met uitzondering van de R² en CPM geldt: hoe dichter de kengetallen bij 0, hoe beter)^a

Niveau	Maatstaf	M00	M0	M1	M2	M3	M4	
Individu	R ² x 100%	28.1	25.4	25.5	25.4	25.4	25.5	
	CPM x 100%	30.0	27.3	27.3	27.3	27.3	27.3	
	GGAA	1900	1974	1973	1974	1973	1973	
	Standaarddeviatie van resultaten	6723	6849	6845	6847	6847	6845	
Sub-groep	GGAA op 'alle' subgroepen ^b	734	790	784	787	785	784	
	Res. op 15% laagste kosten in t-3	251	246	250	253	250	250	
	Res. op 15% hoogste kosten in t-3	-344	-349	-349	-352	-350	-349	
	Resultaat op Fysio(t-1)>0	0	0	-135	-349	-127	-128	
	Resultaat op V&V(t-1)>0	0	-5317	-5292	-5317	-5306	-5291	
	Resultaat op GRZ(t-1)>0	0	-1169	-1205	-1215	-1209	-1201	
Verze- keraar	R ² x 100%	98.8	98.5	98.5	98.5	98.5	98.5	
	GGAA van resultaten	26.9	30.3	30.7	30.7	30.8	30.7	
	Bandbreedte v. resultaten	Alle (23)	266	253	254	257	255	254
		Excl. 2 (21) ^c	105	106	109	107	109	109
		Klein (7)	194	184	189	187	188	188
		Middel (10)	178	170	172	173	171	172
		Groot (6)	74	83	82	82	81	82
		Concern (17)	266	253	254	257	255	254
Niet-concern (6)	53	52	56	57	58	56		

^a M00 = vereveningsmodel van 2016.

M0 = vereveningsmodel van 2016 exclusief V&V(t-1) en GRZ(t-1).

M1 = M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief afzonderlijke fysiotherapiediagnosen.

M2 = M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief fysiotherapiediagnosen geclusterd naar pathologie-hoofdgroep.

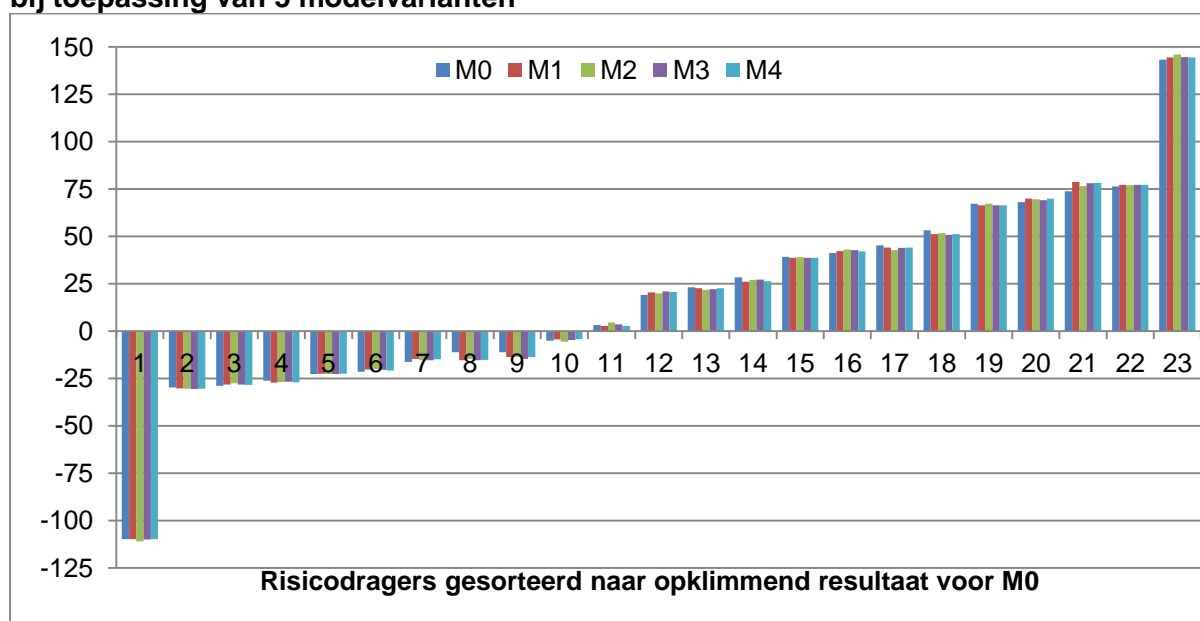
M3 = M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief fysiotherapiediagnosen geclusterd naar mate van chroniciteit.

M4 = M0 exclusief Fysio(t-1), inclusief fysiotherapiediagnosen geclusterd naar meerkosten.

^b Subgroepen gedefinieerd op basis van de vereveningscriteria van modelvariant M1.

^c Op deze regel staat de bandbreedte van de resultaten op verzekeraarsniveau waarbij twee risicodragers (die steeds de feitelijke bandbreedte bepalen) buiten beschouwing zijn gelaten.

Onderstaande figuur brengt de financiële resultaten in beeld voor de 23 risicodragers bij toepassing van de vijf modelvarianten.

Figuur 7.1. Financiële resultaten in euro's per verzekerdenjaar voor 23 risicodragers, bij toepassing van 5 modelvarianten

De verschillen zijn minimaal. De ‘grootste’ resultaatsveranderingen blijken op te treden bij de overstap van M0 naar M1: de gewogen gemiddelde absolute resultaatverandering (GGARV) komt dan uit op 1,0 euro. Ten opzichte van M1 zijn de GGARV's voor M2 tot en met M4 respectievelijk 0,5, 0,3 en 0,1 euro. Ook op het niveau van de individuele risicodragers zijn de verschillen tussen de vier modelvarianten dus zeer gering.

Op basis van de iets betere score op subgroepniveau, het geringe aantal risicoklassen en het feit dat precies dezelfde chronisch zieken worden geïdentificeerd, lijkt M4 van de modelvarianten M1 tot en met M4 de beste keuze. In de volgende paragraaf bekijken we of een interactie met leeftijd van de vijf risicoklassen voor fysiotherapiediagnosen van deze modelvariant nog zinvol is.

7.3. Modelvariant M4 met leeftijdsinteractie

VWS heeft ons gevraagd de modelvariant die het beste scoort op te splitsen naar drie leeftijdsgroepen: 18-min, 18 tot 65 jaar en 65-plus. Gezien de resultaten van de voorgaande paragraaf en omdat opsplitsing van de toch al kleine risicogroepen van M1 weinig zinvol lijkt, hebben wij hier gekozen voor M4. Tabel 7.8 presenteert de normbedragen van de 3x5 risicoklassen, samen met het aantal verzekerdenjaren. Ter vergelijking meldt de laatste kolom ook nog de normbedragen voor M4.

Tabel 7.8. Modelvariant 4 met leeftijdsinteracties: normbedragen voor geselecteerde fysiotherapiediagnosen in t-1 als extra vereveningscriterium in model M0 in plaats van Fysio(t-1)^a

Groep	18-min		18 tot 65 jaar		65-plus		Overall ^b
	# verz. jaren	Norm-bedrag	# verz. jaren	Norm-bedrag	# verz. jaren	Norm-bedrag	Norm-bedrag
0	3070295	-40	9501878	-12	2664970	-77	-29
1	134773	749	26029	405	14704	1451	779
2	1953	1725	20103	1844	34984	2242	2095
3	1968	5104	23414	2503	27389	3775	3295
4	460	16415	465	17629	101	17151	17056

^a Modelvariant 4 = model 2016 exclusief Fysio(t-1), V&V(t-1) en GRZ(t-1), uitgebreid met vier clusters van de fysiotherapiediagnosen (clustering op basis van meerkosten; zie Tabel 6.5), plus een risicoklasse voor de verzekerden zonder deze diagnosen.

^b Cijfers overgenomen uit Tabel 7.5.

Uit de tabel blijkt dat de normbedragen voor elk van de drie leeftijdsgroepen monotoon toenemen met het groepsnummer. De uitsplitsing van groep 4, met de hoogste meerkosten, blijkt kleine risicogroepen op te leveren, opmerkelijk genoeg met normbedragen die elkaar – in relatieve zin – weinig ontlopen. Vergelijken we de normbedragen van de drie leeftijdsgroepen met de laatste kolom en letten we daarbij ook op de prevalenties, dan blijken de verschillen van geringe betekenis (zeker ook gezien de gelijkblijvende R^2 en GGAA, zie

Tabel 7.9). Alleen voor verzekerden zonder fysiotherapiediagnose (groep 0), zijn de verschillen met de laatste kolom op macroniveau noemenswaardig. Bijvoorbeeld voor de middelste leeftijdsgroep: $(-12 - -29) \times 9,5$ miljoen = 165 miljoen euro. Dat lijkt fors, doch het gaat feitelijk maar om een verschil van $-12 - -29 = 17$ euro, gemiddeld per verzekerdenjaar. Ten opzichte van M4 komt de GGAV in normbedragen voor het fysiotherapiecriterium uit op ruim 10 euro.³³ Deze uitkomsten wijzen er al op dat we niet te veel kunnen verwachten van opsplitsing naar leeftijd voor wat betreft de verevenende werking.

Tabel 7.9 laat zien dat de uitsplitsing naar leeftijd weinig oplevert qua verevenende werking. Alleen bij de subgroepen gebaseerd op kosten in voorgaand jaar zijn kleine verschillen waar te nemen: voor twee subgroepen verbetert het resultaat – V&V(t-1) en GRZ(t-1) – en voor één subgroep is sprake van een verslechtering: Fysio(t-1). Op basis van deze uitkomsten kan worden geconcludeerd dat het niet zinvol is om in model M4 een interactie met leeftijd toe te passen. De begeleidingscommissie heeft deze conclusie onderschreven.

Tabel 7.9. Verevenende werking bij toepassing van twee modelvarianten ^a

Niveau	Maatstaf	M4	M4 met leeftijds-interactie	
Individu	R ² x 100%	25.5	25.5	
	CPM x100%	27.3	27.3	
	GGAA	1973	1973	
	Standaarddeviatie van resultaten	6845	6845	
Sub-groep	GGAA op 'alle' subgroepen	784	784	
	Res.. op 15% laagste kosten in t-3	250	250	
	Res. op 15% hoogste kosten in t-3	-349	-350	
	Resultaat op Fysio(t-1)>0	-128	-130	
	Resultaat op V&V(t-1)>0	-5291	-5288	
	Resultaat op GRZ(t-1)>0	-1201	-1190	
Verze- keraar	R ² x 100%	98.5	98.5	
	GGAA van resultaten	30.7	30.7	
	Bandbreedte v. resultaten	Allen (23)	254	255
		Excl. 2 (21) ^b	109	109
		Klein (7)	188	189
		Middel (10)	172	172
		Groot (6)	82	82
		Concern (17)	254	255
Niet-concern (6)		56	55	

^a Modelvariant 4 = model 2016 exclusief Fysio(t-1), V&V(t-1) en GRZ(t-1), uitgebreid met vier clusters van de fysiotherapiediagnosen (clustering op basis van meerkosten; zie Tabel 6.5) plus een risicoklasse voor de verzekerden zonder deze diagnosen.

^b Op deze regel staat de bandbreedte van de resultaten op verzekeraarsniveau waarbij twee risicodragers (die steeds de feitelijke bandbreedte bepalen) buiten beschouwing zijn gelaten.

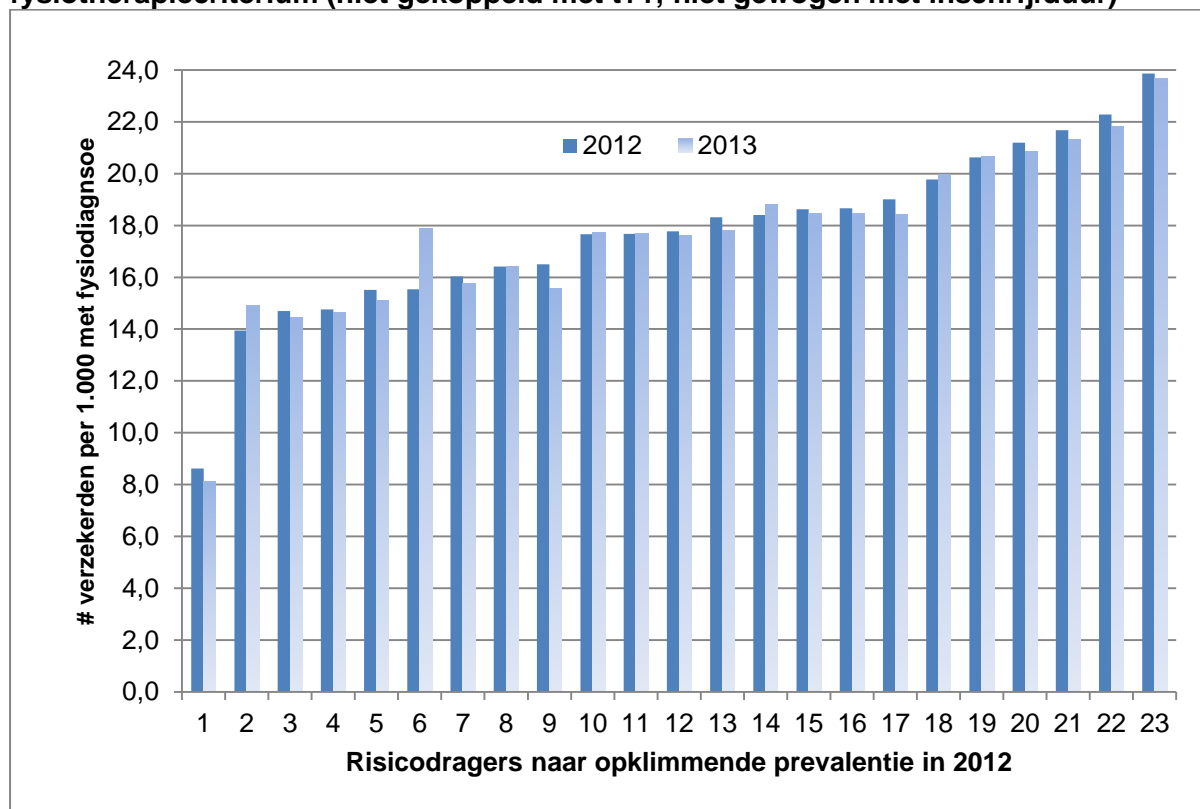
7.4. Stabiliteit van prevalenties

De verevenende werking van de modelvarianten is in de voorgaande paragraaf beoordeeld uitgaande van kostendata van 2013 en fysiotherapiediagnosen van 2012. Een belangrijke

³³ Overall blijkt de GGAV 38 euro. De grootste bijdrage hieraan wordt geleverd door leeftijd/geslacht.

vraag is in hoeverre de uitkomsten op verzekeraarsniveau stabiel zullen zijn in de tijd: instabiliteit kan wijzen op registratieproblemen. Om daar een idee van te krijgen hebben we de prevalentie van de geselecteerde fysiotherapiediagnosen per verzekeraar bepaald op de fysiotherapie-declaraties van 2012 en op die van 2013. Figuur 7.2 geeft daarvan een beeld.

Figuur 7.2. Aantal verzekerden per 1.000 met een diagnose volgens het nieuwe fysiotherapiecriterium (niet gekoppeld met t+1; niet gewogen met inschrijfduur)

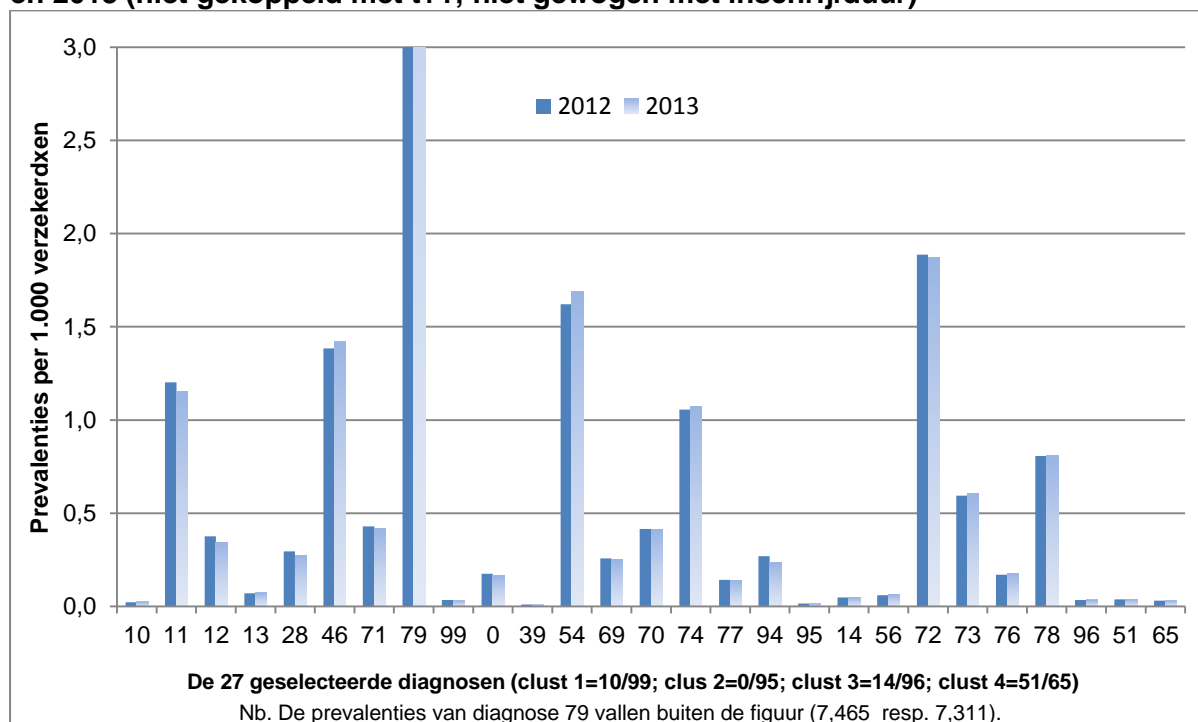

Uit Figuur 7.2 blijkt dat het aantal verzekerden met een fysiotherapiediagnose redelijk stabiel is op verzekeraarsniveau. De grootste veranderingen in prevalentie doen zich voor bij nummer 6 (een verzekeraar met een flinke uitstroom van relatief gezonde verzekerden) en 9 (waarvoor het tegenovergestelde geldt). Vergelijking met Figuur 3.5 uit de Gegevensrapportage van het afgelopen onderzoek voor de risicoverevening 2016 (WOR 747), wijst uit dat de stabiliteit op verzekeraarsniveau van het nieuwe fysiotherapiecriterium, gebaseerd op diagnose-informatie en inclusief 18-minners, beduidend groter is dan die van het huidige Fysio(t-1)-criterium, dat is gebaseerd op kosteninformatie en is beperkt tot 18-plussers.

Figuur 7.3 brengt vervolgens de prevalenties van de 27 afzonderlijke fysiotherapiediagnosen in beeld, gebaseerd op de declaratiebestanden van 2012 en 2013. De maximale relatieve verandering van 2012-op-2013 treedt op voor diagnose 94 (-12%) en de maximale absolute verandering bij diagnose 79 (-0,154 per 1.000 verzekerden). Dit zijn verschillen die kleiner zijn dan wat we in het algemeen vinden voor de jaar-op-jaar ontwikkeling van de FKG- en

DKG-prevalenties (WOR 747, hoofdstuk 3). De verdere groepering naar de vier clusters die het nieuwe fysiotherapiecriterium feitelijk onderscheidt, blijkt de verschillen nog kleiner te maken: maximaal +4% voor cluster 4 (niet af te leiden uit de figuur).

Figuur 7.3. Prevalentie per fysiotherapiediagnose gebaseerd op declaraties van 2012 en 2013 (niet gekoppeld met t+1; niet gewogen met inschrijfduur)

Ten slotte hebben we voor elke verzekeraar de prevalentie van de 27 diagnoses bepaald en vervolgens het minimum en het maximum over de 23 verzekeraars berekend, voor zowel 2012 als 2013 (Tabel 7.10). Voor alle geselecteerde diagnoses tezamen geeft de onderste regel van Tabel 7.10 voor 2012 als minimum een waarde van 8,61 per 1.000 verzekerden en een maximum van 23,87. Dit betekent dat de verzekeraar met de meest 'ongezonde' portefeuille een bijna 2,8 keer zo grote prevalentie heeft als de verzekeraar met de meest 'gezonde' portefeuille. Voor 2013 is dit verhoudingsgetal ruim 2,9. Dit is in lijn met de overeenkomstige cijfers die bijlage 4 van WOR 631 meldt voor de overall prevalenties van FKG's en DKG's: 2,4 respectievelijk 3,3. Voor sommige diagnoses is de variatie over de verzekeraars substantieel, doch bij nader inzien komt dat vooral door de lage prevalenties van één verzekeraar met een zeer 'gezonde' portefeuille. Laten we die verzekeraar buiten beschouwing, dan zakt het aantal verhoudingsgetallen groter dan 5, van 20 naar 5 (over beide jaren geteld). Daarnaast geldt ook hier de kanttekening dat het nieuwe fysiotherapiecriterium feitelijk bestaat uit vier clusters van deze 27 diagnoses, en daarvoor is de variatie over de verzekeraars uiteraard kleiner.

Tabel 7.10. Voor de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen: minima en maxima van prevalenties in declaratiebestanden van 2012 en 2013, per 1.000 verzekerden op verzekeraarsniveau (niet gekoppeld met 2013/2014-data; niet gewogen)

Diagnose	Prevalenties 2012				Prevalenties 2013			
	Overall	Minimum	Maximum	Max/min	Overall	Minimum	Maximum	Max/min
0	0.17	0.06	0.31	5.2	0.17	0.06	0.24	4.2
10	0.02	0.02	0.04	2.1	0.02	0.02	0.04	2.2
11	1.20	0.56	1.73	3.1	1.15	0.44	1.77	4.0
12	0.37	0.19	0.45	2.4	0.34	0.16	0.47	2.9
13	0.07	0.04	0.10	2.9	0.07	0.05	0.11	2.4
14	0.05	0.03	0.10	3.9	0.05	0.03	0.08	2.4
28	0.30	0.08	0.45	5.7	0.27	0.07	0.41	5.9
39	0.01	0.01	0.01	1.4	0.01	0.01	0.01	1.8
46	1.38	0.43	1.89	4.4	1.42	0.39	1.89	4.9
51	0.04	0.03	0.08	2.9	0.04	0.03	0.05	1.9
54	1.62	0.35	2.36	6.7	1.69	0.29	2.41	8.3
56	0.06	0.03	0.09	3.5	0.06	0.03	0.12	3.8
65	0.03	0.01	0.05	4.2	0.03	0.02	0.05	3.6
69	0.26	0.07	0.38	5.2	0.25	0.07	0.49	7.0
70	0.41	0.13	0.86	6.5	0.41	0.12	0.84	7.2
71	0.43	0.14	0.98	7.1	0.42	0.11	0.94	8.3
72	1.89	0.34	4.18	12.2	1.87	0.34	4.09	12.0
73	0.59	0.26	0.96	3.7	0.61	0.24	1.05	4.4
74	1.06	0.19	1.84	9.7	1.07	0.16	1.94	12.4
76	0.17	0.06	0.25	4.3	0.18	0.05	0.27	5.7
77	0.14	0.06	0.20	3.5	0.14	0.06	0.22	3.6
78	0.81	0.21	1.57	7.4	0.81	0.17	1.61	9.2
79	7.47	5.25	9.76	1.9	7.31	5.16	9.44	1.8
94	0.27	0.09	0.56	6.3	0.24	0.08	0.53	6.4
95	0.02	0.01	0.02	2.1	0.02	0.01	0.02	1.5
96	0.03	0.02	0.06	2.4	0.03	0.02	0.05	2.1
99	0.03	0.02	0.05	2.7	0.03	0.02	0.05	3.4
Totaal	18.90	8.61	23.87	2.8	18.72	8.10	23.66	2.9

De conclusie van deze paragraaf is dat de prevalenties van de 27 geselecteerde diagnosen in de tijd stabiel zijn en dat de variatie over de verzekeraars plausibel is. Hetzelfde geldt dan automatisch voor de vier clusters waarin de 27 diagnosen zijn samengevoegd. De stabiliteit van de overall prevalentie op verzekeraarsniveau is beduidend groter dan die van het huidige fysiotherapiecriterium.

7.5. Conclusies

In dit hoofdstuk is het vereveningsmodel van 2016 exclusief de vereveningscriteria V&V(t-1) en GRZ(t-1) doorgerekend met vijf varianten van een potentieel nieuw fysiotherapiecriterium gebaseerd op fysiotherapie **diagnosen** gesteld in t-1 ter vervanging van het huidige criterium gebaseerd op fysiotherapie **kosten** in t-1. Het uitgangspunt zijn de aandoeningen op de chronische lijst die geen gelimiteerde behandelduur hebben.

Op grond van de uitkomsten qua normbedragen en verevenende werking verdient model-variant M4 ons inziens de voorkeur. In deze variant is het huidige Fysio(t-1)-criterium, dat is gebaseerd op fysiotherapiekosten in voorgaand jaar van 18-plussers, vervangen door vier risicoklassen waarin de 27 geselecteerde fysiotherapiediagnosen zijn geclusterd naar meerkosten, met normbedragen die oplopen van bijna 800 naar ruim 17.000 euro.

Ten opzichte van model M0 (met het huidige fysiotherapiecriterium) is de verbetering in verevenende werking van M4 echter beperkt. Zo neemt de R^2 op individuniveau toe met 0,1 procentpunt en daalt de GGAA op subgroepniveau met 5 euro. Daarentegen stijgt de GGAA op verzekeraarsniveau met 0,4 euro en de bandbreedte met 1 euro.

Een belangrijke verbetering is het meetellen van 142.000 18-minners met aandoeningen op de chronische lijst waarvoor geen gelimiteerde behandelduur geldt; uitgaande van het startmodel waren de gemiddelde meerkosten in deze groep ruim 800 euro (zie Tabel 5.4). Daar tegenover staat het schrappen van 168.000 18-plussers met fysiotherapiegebruik in t-1 voor aandoeningen die weliswaar op de chronische lijst staan, maar met een gelimiteerde behandelduur. Uitgaande van het startmodel waren de gemiddelde meerkosten van deze groep ruim 100 euro, tegenover bijna 2.000 euro voor aandoeningen zonder gelimiteerde behandelduur (zie Tabel 5.4).

Als we kijken naar het aantal verzekerden ingedeeld bij de vier morbiditeitscriteria plus het huidige en nieuwe fysiotherapiecriterium, dan neemt dit per saldo met 56.000 verzekerden-jaren toe: 64.000 minder 18-plussers, maar 120.000 extra 18-minners.

Ten slotte blijkt de stabiliteit van prevalenties op verzekeraarsniveau van het nieuwe fysiotherapiecriterium beduidend groter te zijn dan die van het huidige fysiotherapiecriterium.

Referenties

WOR 323, van Vliet, R.C.J.A. (2007), *Vervolgonderzoek naar compensatie voor zeldzame, chronische aandoeningen in het Zvw-risicovereveningsmodel; Deel II. Tussenrapportage over hulpmiddelen en fysiotherapie*, Rotterdam, iBMG, Erasmus Universiteit.

WOR 631, van Vliet, R.C.J.A., R.C. van Kleef, E.M. van Rooijen (2013), *Vormgeving Hulpmiddelen Kosten Groepen; eindrapportage*, Rotterdam, iBMG, Erasmus Universiteit.

WOR 712, iBMG-projectteam Risicoverevening (2014), *Vervolgonderzoek risicoverevening 2015: voorspellende waarde van het gebruik van fysiotherapie voor de zorgkosten; eindrapportage*, Rotterdam, iBMG, Erasmus Universiteit.

WOR 728, van Vliet, R.C.J.A., R.C. van Kleef, E.M. van Rooijen (2015), *Groot onderhoud van de diagnosekostengroepen (DKG's) in het risicovereveningsmodel voor de somatische zorgkosten; eindrapportage*, Rotterdam, iBMG, Erasmus Universiteit.

WOR 738, iBMG-projectteam Risicoverevening (2015), *Onderzoek risicoverevening 2016: uitbreiding vereveningsmodel 2015 voor variabele zorgkosten inclusief V&V op data 2012 (Pre-OT); eindrapportage*, Rotterdam, iBMG, Erasmus Universiteit.

WOR 747, iBMG-projectteam Risicoverevening (2015), *Onderzoek risicoverevening 2016: Gegevensfase; eindrapportage*, Rotterdam, iBMG, Erasmus Universiteit.

WOR 748, iBMG-projectteam Risicoverevening (2015), *Onderzoek risicoverevening 2016: Overall Toets; eindrapportage*, Rotterdam: iBMG, Erasmus Universiteit.

WOR 749, iBMG-projectteam Risicoverevening (2015), *Onderzoek risicoverevening 2016: Berekening normbedragen; eindrapportage*, Rotterdam: iBMG, Erasmus Universiteit.

Bijlage A. Samenstelling begeleidingscommissie

Ministerie van VWS

Henry Nieuwenhuijsen (voorzitter)

Mieke Reuser

Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie

Wieke Ormel

Rob Stadt

Zorginstituut Nederland

Harold Creusen

Zorgverzekeraars

Frans Trapman (Z&Z)

Marianne Stam (Zilveren Kruis)

Sven van Steijn (Menzis)

Ron Ewals (VGZ)

Frank Opdam (VGZ)

Peter-Paul Essers (CZ)

Zorgverzekeraars Nederland

Ben Oudhuis

Emiel van Hamersveld

Instituut Beleid en Management Gezondheidszorg

René van Vliet

Frank Eijkenaar

Ellen van Rooijen

Bijlage B. Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering

Bijlage behorende bij artikel 2.6, tweede lid.

1. De aandoeningen, bedoeld in artikel 2.6, tweede lid, betreffen:
 - a. een van de volgende aandoeningen van het zenuwstelsel:
 - 1°. cerebrovasculair accident;
 - 2°. ruggemergaandoening;
 - 3°. multipele sclerose;
 - 4°. perifere zenuwaandoening indien sprake is van motorische uitval;
 - 5°. extrapyramidale aandoening;
 - 6°. motorische retardatie of een ontwikkelingsstoornis van zenuwstelsel en hij jonger is dan 17 jaar;
 - 7°. aangeboren afwijking van het centraal zenuwstelsel;
 - 8°. cerebellaire aandoening;
 - 9°. uitvalsverschijnselen als gevolg van een tumor in de hersenen of het ruggenmerg dan wel als gevolg van hersenletsel;
 - 10°. radiculair syndroom met motorische uitval;
 - 11°. spierziekte;
 - 12°. myasthenia gravis;
 - b. of een van de volgende aandoeningen van het bewegingsapparaat:
 - 1°. aangeboren afwijking;
 - 2°. progressieve scoliose;
 - 3°. juveniele osteochondrose en hij jonger is dan 22 jaar;
 - 4°. reflexdystrofie;
 - 5°. [vervallen;]
 - 6°. fractuur als gevolg van morbus Kahler, botmetastase of morbus Paget;
 - 7°. frozen shoulder (capsulitis adhaesiva);
 - 8°. [vervallen;]
 - 9°. [vervallen;]
 - 10°. [vervallen;]
 - 11°. [vervallen;]
 - 12°. [vervallen;]
 - 13°. hyperostotische spondylose (morbus Forestier);
 - 14°. collageenziekten;
 - 15°. status na amputatie;
 - 16°. whiplash;
 - 17°. postpartum bekkeninstabiliteit;
 - 18°. fracturen indien deze conservatief worden behandeld;
 - c. [vervallen;]
 - d. of een van de volgende aandoeningen:
 - 1°. Chronic obstructive pulmonary disease indien sprake is van stadium II of hoger van de GOLD Classificatie voor COPD;
 - 2°. aangeboren afwijking van de tractus respiratorius;
 - 3°. lymfoedeem;
 - 4°. littekenweefsel van de huid al dan niet na een trauma;
 - 5°. status na opname in een ziekenhuis, een verpleeginrichting of een instelling voor revalidatie dan wel na dagbehandeling in een instelling voor revalidatie en de hulp dient ter bespoediging van het herstel na ontslag naar huis of de beëindiging van de dagbehandeling;

- 6°. claudicatio intermittens (vasculair) graad 2 of 3 Fontaine;
 - 7°. weke delen tumoren;
 - 8°. diffuse interstitiële longaandoening indien sprake is van ventilatoire beperking of diffusiestoornis.
2. Indien het een aandoening betreft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, subonderdeel 10, of onderdeel b, subonderdeel 17, is de duur van behandeling maximaal drie maanden.
 3. Indien het een aandoening betreft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, subonderdeel 18, is de duur van behandeling maximaal zes maanden na conservatieve behandeling.
 4. Indien het een aandoening betreft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, subonderdeel 7, of onderdeel d, subonderdeel 6, is de duur van behandeling maximaal twaalf maanden.
 5. Indien het een aandoening betreft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, subonderdeel 5, is de duur van de behandeling maximaal twaalf maanden in aansluiting op ontslag naar huis of beëindiging van de behandeling in de instelling, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, subonderdeel 5.
 6. Indien het een aandoening betreft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, subonderdeel 16, is de duur van de behandeling maximaal drie maanden. Indien hierna nog sprake is van de trias bewegingsverlies, conditieverlies en cognitieve stoornissen, kan periode verlengd worden met maximaal zes maanden.
 7. Indien het een aandoening betreft als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, subonderdeel 7, is de duur van behandeling maximaal twee jaren na bestraling.

Bijlage C. Diagnoseclassificatiesysteem Paramedische Hulp

POSITIE I HOOFDGROUP LICHAAMSLOKALISATIE	POSITIE II SUBGROUP LICHAAMSLOKALISATIE	POSITIE III HOOFDGROUP PATHOLOGIE	POSITIE IV SUBGROUP PATHOLOGIE	POSITIE III HOOFDGROUP PATHOLOGIE	POSITIE IV SUBGROUP PATHOLOGIE
1 HOOFD HALS	0 Achterzijde hoofd 1 Aangezicht 2 Regio buccalis inclusief de kaak 3 Regio cervicallis (oppervlakkige weke delen) 9 Gecombineerd **	0 CHIRURGIE BEWEGINGSAPPARAAT	0 Amputatie 1 Gewrichten, uitgezonderd wervelkolom, meniscocomie, synovectomie 2 Beilen, uitgezonderd wervelkolom 3 Meniscocomie, synovectomie 4 Pees, spier, ligament 5 Wervelkolom 6 Verwijderde osteosynthese materiaal 9 Postoperatieve contractuur / atrofie	5 LONG AANDOENINGEN	0 Cara 1 Aangeboren afwijkingen tractus respiratorius 2 Pneumothorax / longoedeem 3 Luchtweginfecties 4 COPD 5 Emfyseem 6 Interstitiële longaandoeningen incl. sarcoïdose
2 THORAX BUIK INWENDIGE ORGANEN	0 Regio thoracalis anterior (oppervlakkige weke delen) 1 Regio thoracalis dorsalis (oppervlakkige weke delen) 2 Ribben 1 Sternum 3 Regio abdominalis (oppervlakkige weke delen) 4 Regio lumbalis (oppervlakkige weke delen) 5 Inwendige organen thorax 6 Inwendige organen abdomen 9 Gecombineerd **	1 ORTHOPEDISCHE AANDOENINGEN ZONDER CHIRURGIE	0 Aseptische botnecrose 1 Afwijkingen wervelkolom / bekken 2 Skeletafwijkingen (aangeboren) 3 Ossificatiestoomis 4 Ontstekingen / nieuwvormingen in het skelet 5 Pseudo-arthrose / epiphyseolysis / apofysiden 6 Standsafwijkingen extremiteiten 7 Afwijkingen gewrichten, uitgezonderd wervelkolom / bekken 8 Overige orthopedische aandoeningen zonder chirurgie 9 Dupuytren	6 OVERIGE INTERNE AANDOENINGEN, NEUWVORMINGEN, CHIRURGIE NIET BEWEGINGSAPPARAAT	0 Diabetes mellitus 1 Immuniteitsstoornissen 2 Spastisch colon 4 Adipositas 5 Overige, ernstige aandoeningen 9 Chirurgie met bewegingsapparaat (niet cardiochirurgie)
3 WERVELKOLM	0 Cervicale wervelkolom 1 Cervico-thoracale wervelkolom 2 Thoracale wervelkolom 3 Thoraco-lumbale wervelkolom 4 Lumbale wervelkolom 5 Lumbo-sacrale wervelkolom 6 Sacrum en S.I. gewrichten 7 Coccygis 9 Gecombineerd / totale wervelkolom **	2 SURMENAGE DEGENERatieve AANDOENINGEN DYSTROFIE	0 Epicondylitis / tendinitis / tendovaginitis 1 Bursitis (niet traumatisch) / capsulitis 2 Chondropathie / arthropathie / meniscuslaesie 3 Arthrose 4 Osteoporose 5 Syndroom van Coalen 6 Spier-, pees- en fascia aandoeningen 7 Discusdegeneratie, coccygodynie / HNP 8 Subcutane a/dystrofie	7 NEUROLOGISCHE AANDOENINGEN	0 Perifere zenuwaandoening 1 Cerebellaire aandoeningen / encephalopathieën 2 Cerebrovasculair accident / centrale parese 3 Multiple sclerose / ALS / spinale spieratrofie 4 Parkinson / extrapyramidale aandoening 5 HNP met radicular syndroom 6 Dwarslaesie (incl. traumatisch en paritsel) 7 Neurotrauma 8 Overige neurologische aandoeningen / neuropathieën / ziekten van neurologische oorsprong 9 Psychomotorie retardatie / ontwikkelingsstoornissen
4 SCHOUDER BOVENARM	0 Art. humeri (inclusief weke delen) 1 Regio clavicularis (incl. aangrenzende gewrichten) 2 Regio scapularis 3 Bovenarmregio 9 Gecombineerd **	3 TRAUMATISCHE AANDOENINGEN UITGEZONDERD CHIRURGIE, NEUROTRAUMATA EN DWARSLAESIE	1 Gewichtscumulatie / -distorsie 2 Luxatie (sub-) 3 Spier-, peesruptuur / haematoom 4 Hydrops / haemarthros / traumatisch oedeem 5 Myosite ossificans / adhaesies / traumatische bursitis 6 Fracturen 7 Whiplash injury (nektrauma) 8 Wervelkolom aandoeningen (niet genoemd onder 41 t/m 49)	8 SYMPTOMATOLOGIE PSYCHOSOMATIEK UROLOGIE GYNAECOLOGIE	0 Symptomatie (nog zonder aanwijsbare pathologie) 1 Psychosomatische aandoeningen 2 Hyperventilatie zonder longpathologie 3 Proctologie (anus-endeeldarm) 4 MDL (maag-darm-lever) 5 Seksuologie 6 Urine incontinentie, incontinentia urinae 7 Fecale incontinentie, incontinentia alvi 8 Urologie 9 Gynaecologie
5 ELLEBOOG ONDERARM HAND	0 Art. cubiti (inclusief weke delen) 1 Onderarmregio 2 Handwortel / polsgewricht (inclusief weke delen) 3 Middenhandregio (inclusief weke delen) 4 Vingers 5 Duim 9 Gecombineerd **	4 HART-VAAT- EN LYMFEVATAANDOENINGEN (INCLUSIEF CARDIOCHIRURGIE)	1 Myocard-Infarct (AMI) 2 Status na coronary artery bypassoperatie (CABG) 3 Status na percutane transluminale coronair angioplastiek (PTCA) 4 Status na hartklepoperatie 5 Status na operatief gecorrigeerde congenitale afwijkingen 6 Lymfevataandoeningen / oedeem 7 Ulcus / decubitus / necrose 8 Algemeen vaatlijden, circulatiestoornissen 9	9 REUMATISCHE AANDOENINGEN HUIDAANDOENINGEN	0 Reumatoïde artritis, chronische reuma 1 Juveniel reuma 2 (Poly) artritis 3 Spondylitis ankylopoetica / ankylose 4 Overige reumatische- en collageenaandoeningen 5 Littlekweetsel 6 Sclerodermie 7 Psoriasis 8 Hyperhidrosis 9 Overige huidaandoeningen
6 BEKKEN BOVENBEEEN	0 Bekkenregio 1 Liesregio 2 Art. coxae (inclusief weke delen) 3 Bovenbeenregio (inclusief weke delen) 4 Bekkenbodemregio (incl. organen kleine bekken) 9 Gecombineerd **				
7 KNIE ONDERBEEEN VOET	0 Art. genus (inclusief patella en weke delen) 1 Onderbeenregio 2 Bovenste spronggewricht (inclusief weke delen) 3 Onderste spronggewricht (inclusief weke delen) 4 Voetwortel 5 Middenvoet 6 Voorvoet (tenen) 9 Gecombineerd **				
8 NIET IN GEBRUIK 9 MEER DAN EEN HOOFDGROUP	0 Een lichaamszijde 1 Bovenste lichaams helft 2 Onderste lichaams helft 3 Gegeneraliseerd 4 Meer lokaliseraties				

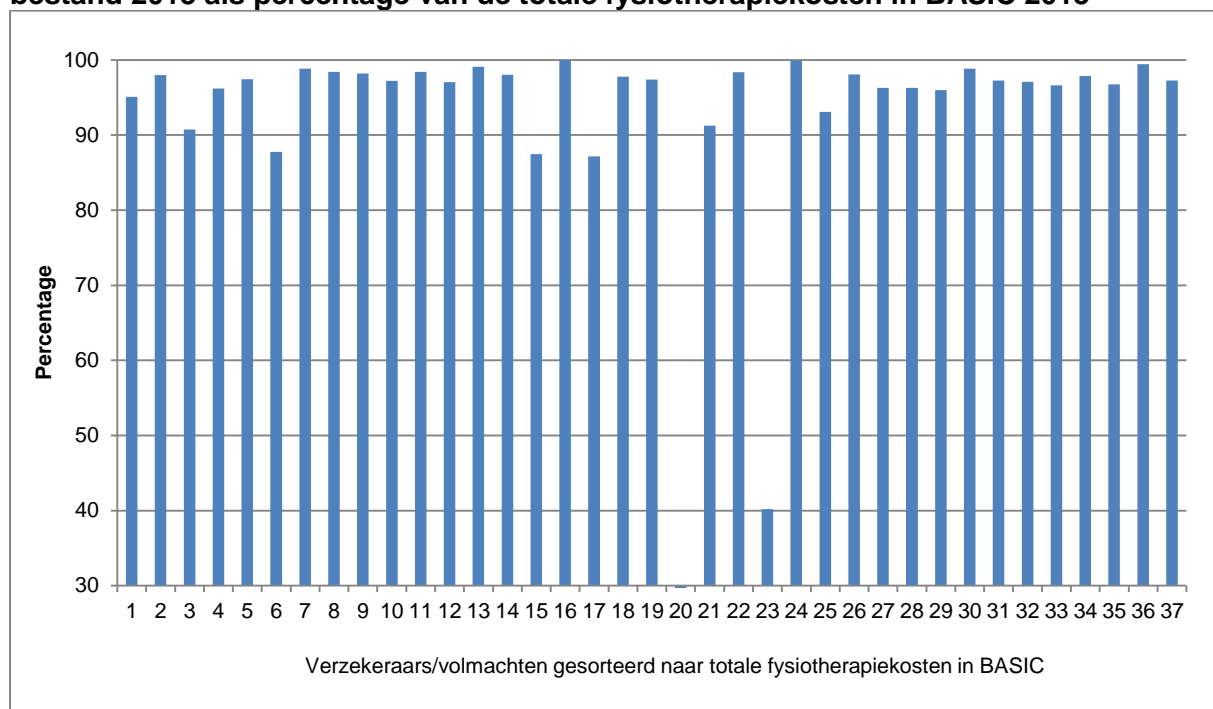
** Gecombineerd: een combinatie van lichaamslokalisaties binnen een hoofdgroep

Bijlage D. Code soort indicatie tabel

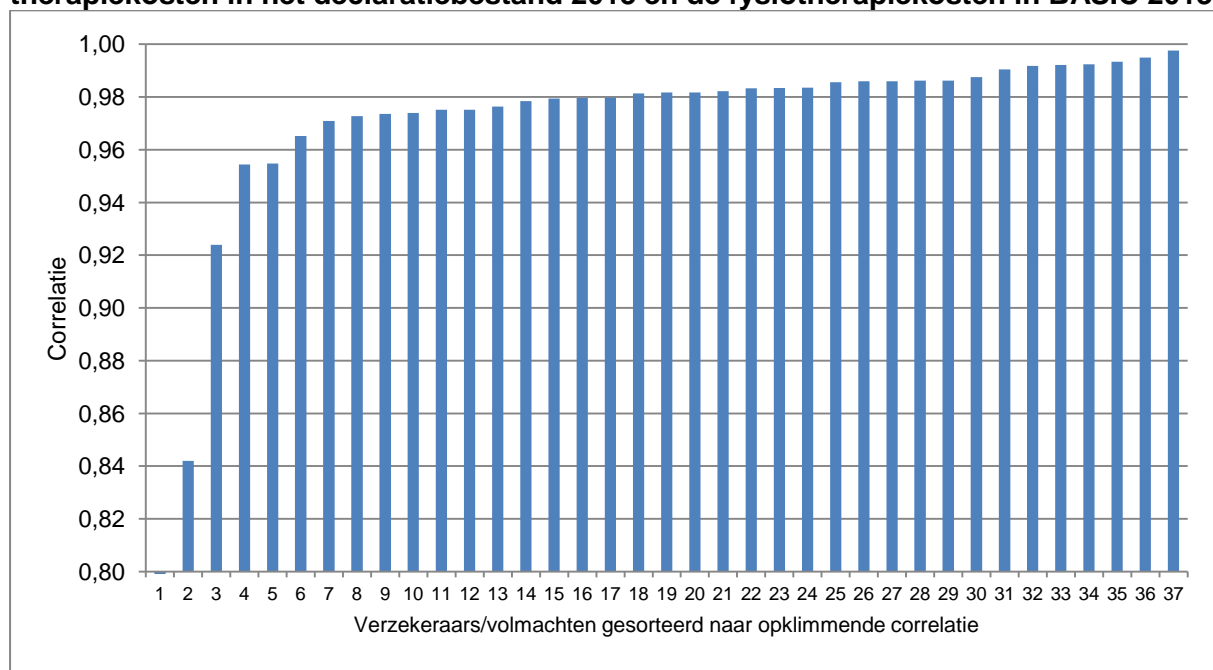
	CSI	Betekenis	Toelichting
Als er sprake is van een indicatie in verband met een aandoening, die in Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering is genoemd.	Kind (< 18 jaar)	001	Eerste aandoening lijst met aandoeningen voor langdurige en intermitterende fysiotherapie, oefentherapie c/m (de 'lijst')
		002	Tweede of vervolgaandoening die voor komt op de 'lijst'
		009	Behandelingen vallend onder de regeling paramedische hulp die niet vergoed worden uit de basisverzekering.
	Volwassene (≥ 18 jaar)	008	Eerste n behandelingen van een nieuwe chronische indicatie fysiotherapie/oefentherapie voor verzekerden van 18 jaar en ouder
		001	Eerste aandoening lijst met aandoeningen voor langdurige en intermitterende fysiotherapie, oefentherapie c/m (de 'lijst')
		002	Tweede of vervolgaandoening die voor komt op de 'lijst'
		009	Behandelingen vallend onder de regeling paramedische hulp die niet vergoed worden uit de basisverzekering.
	Volwassene (≥ 18 jaar)	010	Eerste n behandelingen bekkenfysiotherapie bij urine-incontinentie voor verzekerden van 18 jaar en ouder.
		009	Behandelingen vallend onder de regeling paramedische hulp die niet vergoed worden uit de basisverzekering.
In overige gevallen.	Kind (< 18 jaar)	003	Eerste indicatie fysiotherapie, met uitzondering bekkenfysiotherapie bij urine-incontinentie, van aandoening die niet voorkomt op de lijst
		004	Eerste indicatie kinderfysiotherapie van aandoening die niet voor komt op de 'lijst'
		006	Eerste indicatie oefentherapie c/m van aandoening die niet voor komt op de 'lijst'
		005	1e vervolgindeicatie kinderfysiotherapie van een aandoening die niet voor komt op de 'lijst'
		007	1e vervolgindeicatie oefentherapie c/m van een aandoening die niet voor komt op de 'lijst'
		009	Behandelingen vallend onder de regeling paramedische hulp die niet vergoed worden uit de basisverzekering.
	Volwassene (≥ 18 jaar)	009	Behandelingen vallend onder de regeling paramedische hulp die niet vergoed worden uit de basisverzekering.
			Vanaf behandeling 1. Na de chronische termijn CSI code 009.
			CSI-code 002 kan alleen gebruikt worden bij een (vervolg)aandoening met dezelfde diagnosecode die voor komt op de 'lijst'. De cliënt komt voor dezelfde diagnose binnen de termijn van de 'lijst' weer onder behandeling. De CSI 002 wordt gebruikt vanaf de nieuwe verwijfsdatum.
			Na de chronische termijn CSI-code 009 Let op: <i>aandoening aan de andere zijde (links/rechts) is een andere aandoening waardoor de eerste 20 behandelingen opnieuw voor eigen rekening of aanvullende verzekering van cliënt komen. Hiervoor kan CSI 002 NIET gebruikt worden.</i>
			Vanaf moment dat de chronische termijn is verlopen.
			Behandeling 1 t/m 20.
			Na de 20 ^{ste} behandeling CSI-code 001 of 002.
			Vanaf behandeling 21. De eerste 20 behandelingen moeten aangeleverd worden met CSI-code 008.
			Na de chronische termijn CSI-code 009.
			CSI-code 002 kan alleen gebruikt worden bij een (vervolg)aandoening met dezelfde diagnosecode die voor komt op de 'lijst'. De cliënt komt voor dezelfde diagnose binnen de termijn van de 'lijst' weer onder behandeling. De CSI 002 wordt gebruikt vanaf de nieuwe verwijfsdatum.
			Na de chronische termijn CSI-code 009 Let op: <i>aandoening aan de andere zijde (links/rechts) is een andere aandoening waardoor de eerste 20 behandelingen opnieuw voor eigen rekening of aanvullende verzekering van cliënt komen. Hiervoor kan CSI 002 NIET gebruikt worden.</i>
			Vanaf moment dat de chronische termijn is verlopen.
			Behandeling 1 t/m 9, eenmalig in leven van verzekerde.
			Vanaf behandeling 10.
			Behandeling 1 t/m 18.
			De CSI-code 003 kan niet gebruikt worden door de kinderfysiotherapeut.
			Behandeling 1 t/m 9 kinderfysiotherapie.
			De CSI-code 004 kan alleen door de kinderfysiotherapeut gebruikt worden.
			Behandeling 1 t/m 9 oefentherapie.
			De CSI-code 006 kan alleen door de oefentherapeut gebruikt worden.
			Behandeling 10 t/m 18 kinderfysiotherapie.
			De CSI-code 005 kan alleen door de kinderfysiotherapeut gebruikt worden.
			Behandeling 10 t/m 18 oefentherapie.
			De CSI-code 007 kan alleen door de oefentherapeut gebruikt worden.
			Vanaf behandeling 19.
			De CSI-code 009 bij Psychosomatische fysiotherapie: vanaf behandeling 1.
			CSI-code 009 kan niet worden gebruikt voor de eerst 20 behandelingen bij een aandoening volgens Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering. Hiervoor geldt CSI-code 008.

Bijlage E. Vergelijking declaratiebestand 2013 met BASIC 2013

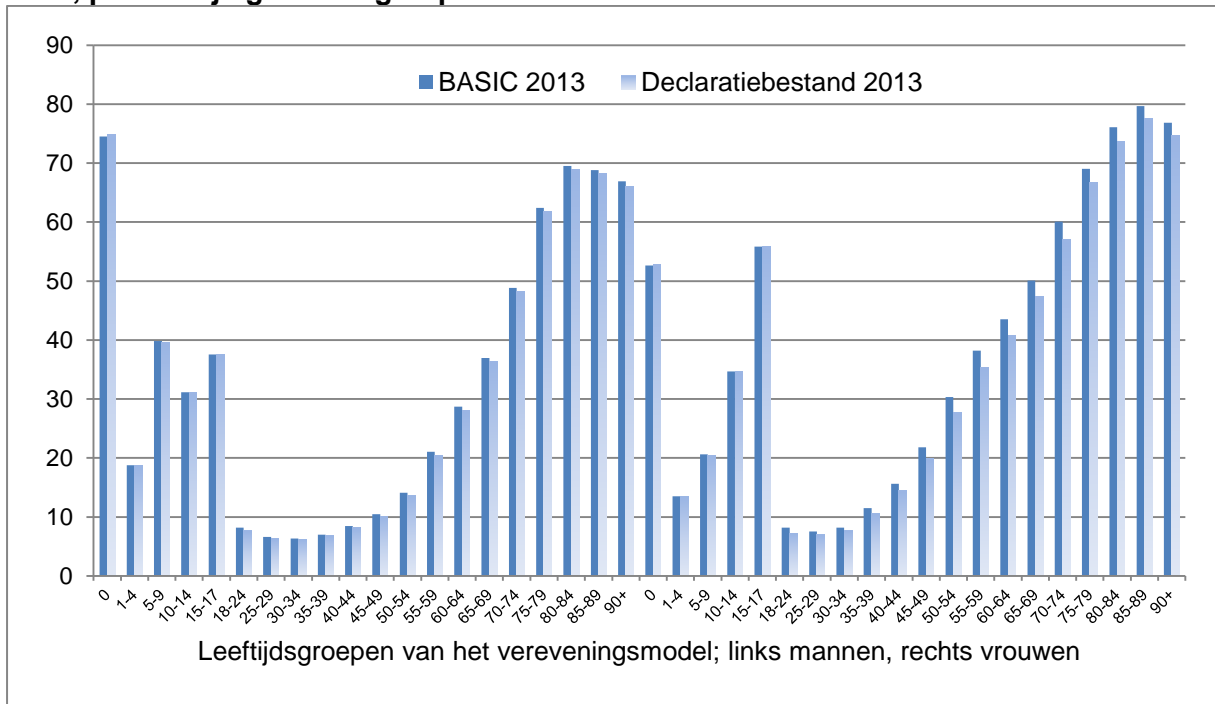
Figuur E.1. Per verzekeraar/volmacht de totale fysiotherapiekosten in het declaratiebestand 2013 als percentage van de totale fysiotherapiekosten in BASIC 2013

Figuur E.2. Per verzekeraar/volmacht de correlaties op individuniveau tussen de fysiotherapiekosten in het declaratiebestand 2013 en de fysiotherapiekosten in BASIC 2013

Figuur E.3. Gemiddelde fysiotherapiekosten in BASIC 2013 en in declaratiebestand 2013, per leeftijd/geslacht-groep

Bijlage F. Beschrijvende statistieken cf. onderzoeksbeschrijving

Tabel F.1. Per pathologiecode: de gemiddelde totale kosten en fysiotherapiekosten voor fysiotherapiegebruikers in 2012 en 2013 voor 27 geselecteerde diagnoses

Patho- logie- code	2012					2013				
	# verz. jaren	Totale kosten		Fysio-kosten		# verz. jaren	Totale kosten		Fysio-kosten	
		Gem.	Stdev.	Gem.	Stdev.		Gem.	Stdev.	Gem.	Stdev.
0	2634	17901	22513	1257	1102	2587	21633	29180	1289	1123
10	376	1890	2558	462	556	418	1982	3344	487	691
11	19142	2507	6304	351	597	18615	2763	8777	366	611
12	5804	5287	10329	899	914	5368	5853	13178	942	928
13	1106	4237	7376	826	874	1189	4436	8017	797	871
14	703	13332	23492	875	912	743	20899	35631	895	1012
28	4716	8736	13710	1381	1109	4383	8954	13264	1428	1137
39	152	11473	17499	1256	1176	150	10310	20014	1443	1358
46	22043	9419	12692	1275	1095	22958	10810	16423	1291	1104
51	573	29025	34976	1137	1094	587	36266	46901	1155	1034
54	24384	12087	14165	1352	924	26127	14406	18863	1347	928
56	941	12343	18423	1185	919	1002	16093	27848	1238	950
65	464	33016	99210	898	972	499	28768	89618	958	895
69	3533	18159	23226	1030	957	3756	26313	39435	1029	955
70	6496	9981	23038	1293	1068	6521	11135	18962	1329	1083
71	6867	12397	17224	1625	1235	6827	12638	19499	1643	1240
72	28280	13669	16744	1479	1147	28807	15278	19400	1501	1156
73	9178	18079	23549	1616	1237	9525	18307	24851	1641	1238
74	15857	12621	15116	1300	1060	16622	14043	17390	1296	1070
76	2610	29151	33252	2027	1554	2780	26647	34280	2038	1552
77	2265	8676	13818	1279	1105	2240	10192	18076	1306	1123
78	12411	14952	31081	1439	1125	12569	17250	38897	1464	1141
79	111738	3760	15100	410	463	110555	4161	18530	416	465
94	4262	8842	18554	1125	942	3761	10079	20544	1199	949
95	240	9250	27208	1096	1018	245	9549	22774	1220	1135

Tabel F.2. Per pathologie-hoofdgroep: de gemiddelde totale kosten en fysiotherapiekosten voor fysiotherapiegebruikers in 2012 en 2013 voor 27 geselecteerde diagnoses

Hoofd- groep pathlg.	2012					2013				
	# verz. jaren	Totale kosten		Fysio-kosten		# verz. jaren	Totale kosten		Fysio-kosten	
		Gem.	Stdev.	Gem.	Stdev.		Gem.	Stdev.	Gem.	Stdev.
0	2634	17901	22513	1257	1102	2587	21633	29180	1289	1123
1	26967	3440	8459	501	737	26114	3970	11814	518	754
2	4716	8736	13710	1381	1109	4383	8954	13264	1428	1137
3	152	11473	17499	1256	1176	150	10310	20014	1443	1358
4	22043	9419	12692	1275	1095	22958	10810	16423	1291	1104
5	25869	12447	15267	1340	929	27689	14918	20467	1339	932
6	3998	19884	40498	1015	960	4255	26601	48100	1021	948
7	194733	8153	18688	858	983	195147	8999	21759	876	997
9	5557	9595	19650	1156	958	5030	10632	20487	1228	980

Tabel F.3. Per leeftijdscategorie: de gemiddelde totale kosten en fysiotherapiekosten voor fysiotherapiegebruikers in 2012 en 2013 voor 27 geselecteerde diagnoses

Groep	2012					2013				
	# verz. jaren	Totale kosten		Fysio-kosten		# verz. jaren	Totale kosten		Fysio-kosten	
		Gem.	Stdev.	Gem.	Stdev.		Gem.	Stdev.	Gem.	Stdev.
18-	136275	3852	15987	404	500	134830	4335	19386	410	498
18+	148499	12665	18511	1384	1088	151552	14316	21915	1406	1098

Tabel F.4. Per pathologiecluster: de gemiddelde totale kosten en fysiotherapiekosten voor fysiotherapiegebruikers in 2012 en 2013 voor 27 geselecteerde diagnoses

Clus- ters	2012					2013				
	# verz. jaren	Totale kosten		Fysio-kosten		# verz. jaren	Totale kosten		Fysio-kosten	
		Gem.	Stdev.	Gem.	Stdev.		Gem.	Stdev.	Gem.	Stdev.
1	169873	4769	14007	597	759	169734	5408	17329	622	791
2	59366	12184	16965	1284	997	61860	14538	21266	1298	1008
3	54498	15420	23171	1504	1180	55810	16889	27209	1528	1193
4	1037	30812	71272	1030	1048	1084	32846	69986	1064	978

Bijlage G. Normbedragen modelvarianten

Tabel G.1. Normbedragen van modelvarianten M00-M5 voor de som van de variabele zorgkosten en de kosten van V&V, geschat op het OT-bestand 2016 exclusief drie verzekeraars/volmachten

Risicoklassen	M00	M0	M1	M2	M3	M4	M5
M, 0	5068	4999	4970	4943	4980	4971	4983
M, 1-4	1917	1860	1809	1766	1819	1811	1823
M, 5-9	1733	1672	1614	1565	1625	1617	1628
M, 10-14	1615	1551	1522	1505	1537	1522	1533
M, 15-17	1642	1573	1561	1561	1575	1558	1569
M, 18-24	1455	1407	1413	1417	1411	1412	1398
M, 25-29	1442	1384	1393	1398	1391	1393	1378
M, 30-34	1455	1394	1403	1409	1401	1403	1387
M, 35-39	1547	1484	1493	1500	1492	1493	1477
M, 40-44	1638	1573	1584	1592	1582	1584	1568
M, 45-49	1778	1713	1725	1736	1724	1725	1709
M, 50-54	1946	1880	1895	1908	1894	1895	1879
M, 55-59	2261	2195	2212	2229	2212	2212	2197
M, 60-64	2516	2445	2465	2484	2465	2464	2449
M, 65-69	3071	2964	2948	2933	2945	2951	2991
M, 70-74	3486	3363	3345	3329	3343	3348	3387
M, 75-79	3908	3854	3831	3816	3831	3834	3872
M, 80-84	4283	4522	4496	4484	4499	4497	4536
M, 85-89	4631	5522	5500	5491	5505	5501	5540
M, 90+	5538	7690	7677	7668	7679	7677	7716
V, 0	4484	4415	4395	4377	4405	4395	4407
V, 1-4	1671	1613	1573	1541	1585	1575	1586
V, 5-9	1602	1541	1515	1496	1528	1516	1527
V, 10-14	1588	1523	1501	1493	1516	1500	1511
V, 15-17	1774	1708	1692	1691	1704	1688	1698
V, 18-24	1771	1725	1730	1735	1727	1729	1714
V, 25-29	2251	2186	2195	2203	2193	2195	2179
V, 30-34	2416	2344	2356	2365	2354	2355	2340
V, 35-39	2095	2023	2036	2046	2033	2035	2020
V, 40-44	1830	1761	1776	1787	1773	1775	1761
V, 45-49	1893	1823	1839	1853	1835	1838	1825
V, 50-54	1996	1929	1948	1964	1943	1947	1935
V, 55-59	2122	2069	2090	2110	2084	2089	2078
V, 60-64	2267	2236	2260	2281	2254	2259	2248
V, 65-69	2659	2602	2598	2583	2586	2600	2636
V, 70-74	2906	2906	2907	2891	2895	2909	2945
V, 75-79	3254	3484	3485	3470	3475	3486	3523
V, 80-84	3670	4530	4531	4519	4522	4531	4567
V, 85-89	4123	5972	5967	5960	5960	5966	6001
V, 90+	4954	8090	8091	8087	8085	8088	8125
Geen FKG	-248	-306	-313	-324	-315	-312	-311
Glaucoom	132	204	226	247	229	224	226
Schildklieraandoeningen	39	102	140	175	142	136	133
Psychose, Alzh. en verslaving	-91	329	382	410	383	379	367
Depressie	114	323	363	412	370	357	348
Chronische pijn excl. opioïden	773	977	1023	1051	1022	1022	1021
Neuropathische pijn complex	1505	2108	2061	2127	2075	2072	2079
Hoog cholesterol	72	92	122	169	132	114	114
Diabetes type II z. hypertensie	446	647	688	734	695	684	681
COPD/Zware astma	1915	1993	1937	1917	1927	1935	1932
Astma	505	600	631	677	640	626	620
Diabetes type II m. hypertensie	808	951	988	1022	994	982	983
Epilepsie	810	1359	1333	1380	1353	1326	1324
Ziekte v. Crohn/Colitis Ulcerosa	1104	1143	1187	1222	1191	1184	1178
Hartaandoeningen	1762	2459	2477	2482	2476	2473	2473

Risicoklassen	M00	M0	M1	M2	M3	M4	M5
Auto-immuunz. o.b.v. add-on	12977	12982	13027	13032	13028	13026	13021
Reuma	943	1003	1018	1019	1018	1014	1015
Parkinson	2194	3208	2527	2895	2637	2679	2637
Diabetes type I	1540	2143	2203	2225	2205	2198	2196
Transplantaties	698	281	316	340	326	309	308
CF/pancreasenzymen	4376	3741	3128	3664	3735	2853	2853
Aand. hersenen/rug.m.: MS	230	-1166	-1749	-1189	-1352	-1636	-1427
Aand. hersenen/rug.m.: overig	760	4617	3843	4395	4162	3894	4031
Kanker	1597	1471	1512	1527	1509	1507	1502
Hormoongevoelige tumoren	955	829	908	881	751	879	878
HIV/AIDS	2705	1237	1404	1359	1382	1407	1403
Nieraandoeningen	6474	6623	6737	6694	6718	6743	6744
Psoriasis	371	522	546	582	550	542	537
Pulmonale arteriële hypertensie	19353	17583	17692	17636	17635	17636	17647
Kanker o.b.v. add-on	9268	8795	8927	8851	8811	8902	8912
Groei stoornissen o.b.v. add-on	933	-717	-592	-654	-610	-569	-582
0 Geen DKG	-247	-257	-260	-264	-261	-260	-260
DKG 1	669	564	613	645	595	606	604
DKG 2	522	531	574	613	576	569	566
DKG 3	1110	1123	1217	1251	1214	1214	1213
DKG 4	2059	2055	2059	2080	2058	2058	2057
DKG 5	1973	2315	2327	2368	2334	2317	2309
DKG 6	2894	3192	3211	3265	3233	3192	3193
DKG 7	4959	5286	5228	5307	5279	5241	5257
DKG 8	5141	6075	5923	5959	5989	5948	5960
DKG 9	10085	10364	10305	10316	10321	10322	10318
DKG 10	9415	10910	10625	10876	10804	10647	10683
DKG 11	15683	16573	16435	16543	16544	16473	16470
DKG 12	21600	21813	21817	21807	21799	21808	21814
DKG 13	31484	35997	35326	35848	35760	35475	35551
DKG 14	50879	50145	50054	50278	50265	50128	50117
DKG 15	67066	66022	66210	66132	66121	66221	66214
Geen HKG	-16	-28	-28	-28	-28	-28	-28
Insuline-infuuspompen	703	-206	-135	-134	-135	-137	-137
Katheters/urine-opvangzakken	1644	3376	3317	3406	3368	3321	3324
Stoma	2040	3505	3542	3555	3553	3546	3551
Tracheo-stoma	9811	12794	12797	12770	12778	12808	12801
Referentie 18- en 65+	0	0	0	0	0	0	0
IVA 18-34	1896	2141	1979	2126	2063	1983	2051
IVA 35-44	1702	1767	1597	1741	1676	1609	1685
IVA 45-54	1639	1695	1540	1652	1602	1539	1618
IVA 55-64	943	964	853	912	880	848	910
AO 18-34	229	513	493	522	503	497	508
AO 35-44	568	627	612	643	618	617	632
AO 45-54	531	565	550	576	555	554	570
AO 55-64	421	459	446	463	448	448	462
Bijstand 18-34	245	239	240	242	240	240	239
Bijstand 35-44	253	255	256	261	257	256	256
Bijstand 45-54	322	341	342	346	342	342	342
Bijstand 55-64	200	323	325	326	325	325	325
Studenten 18-34	-208	-228	-226	-227	-226	-225	-226
Zelfstandig 18-34	-105	-116	-117	-119	-117	-117	-118
Zelfstandig 35-44	-166	-169	-169	-173	-170	-170	-171
Zelfstandig 45-54	-240	-241	-243	-247	-244	-243	-245
Zelfstandig 55-64	-310	-322	-322	-328	-323	-323	-326
Hoogopgeleiden 18-34	-29	-38	-36	-38	-37	-36	-37
Referentie 18-34	38	25	25	24	24	25	24
Referentie 35-44	-36	-40	-38	-41	-39	-39	-40
Referentie 45-54	-54	-58	-56	-59	-57	-56	-58
Referentie 55-64	-73	-87	-83	-87	-84	-84	-87
Regio 1	64	84	85	85	85	85	85
Regio 2	47	44	45	44	44	45	45
Regio 3	14	14	14	14	13	14	14
Regio 4	11	8	8	8	8	8	8

Risicoklassen	M00	M0	M1	M2	M3	M4	M5
Regio 5	-3	-7	-7	-6	-7	-7	-7
Regio 6	-4	-10	-10	-10	-10	-10	-10
Regio 7	-20	-24	-25	-25	-25	-25	-25
Regio 8	-23	-22	-22	-21	-22	-22	-22
Regio 9	-43	-45	-45	-45	-45	-45	-44
Regio 10	-44	-45	-46	-46	-46	-46	-46
SES 0 18-	226	205	207	203	205	207	207
SES 0 blijvend 18-64	-102	-234	-235	-243	-236	-234	-237
SES 0 blijvend 65+	-1755	-2128	-2168	-2149	-2157	-2173	-2185
SES 0 instromend18-64	658	708	703	702	703	703	704
SES 0 instromend 65+	1074	3247	3211	3221	3218	3211	3203
SES 1 18-	71	67	69	71	70	69	69
SES 1 18-64	42	48	47	46	46	47	47
SES 1 65+	455	859	858	855	857	858	857
SES 2 18-	22	18	17	15	17	17	17
SES 2 18-64	26	21	21	22	21	21	21
SES 2 65+	112	60	61	59	60	61	61
SES 3 18-	-21	-22	-24	-26	-24	-24	-24
SES 3 18-64	11	6	7	7	7	7	7
SES 3 65+	-56	-204	-202	-203	-202	-202	-201
SES 4 18-	-44	-37	-35	-33	-35	-35	-35
SES 4 18-64	-58	-52	-52	-53	-52	-52	-52
SES 4 65+	-204	-317	-315	-314	-315	-315	-315
Geen MHK	-256	-301	-297	-300	-298	-297	-297
2x kosten in top-10%	2259	2610	2650	2679	2655	2646	2643
3x kosten in top-15%	2138	2458	2425	2461	2427	2425	2424
3x kosten in top-10%	3525	4182	4103	4151	4109	4104	4097
3x kosten in top-7%	5622	6769	6641	6707	6656	6643	6632
3x kosten in top 4%	9710	11797	11608	11700	11654	11608	11600
3x kosten in top 1,5%	27439	30900	30508	30729	30703	30488	30494
Gezond 65-	-45	2	16	34	18	14	12
Gezond 65+	-198	-226	-191	-159	-185	-195	-186
Ongezonder 65-	212	-10	-73	-155	-83	-66	-53
Ongezonder 65+	126	144	124	103	120	127	121
Geen V&V-kosten t-1	-158						
V&V-kosten laag	2326						
V&V-kosten middel	6640						
V&V-kosten hoog	12083						
V&V-kosten zeer hoog	25349						
Geen GRZ-kosten t-1	-1						
Wel GRZ-kosten t-1	596						
Geen fysiokosten t-1	-8	-21					
Wel fysiokosten t-1	401	1008					
Geen fysiodiagnose			-30				
0			1971				
10			423				
11			435				
12			1334				
13			567				
14			6125				
28			1173				
39			1889				
46			471				
51			12049				
54			2117				
56			3534				
65			23014				
69			2058				
70			1918				
71			1281				
72			2773				
73			3692				
74			2408				
76			3220				

Bijlage H. Vergelijking conversietabellen van het DCSPH naar de chronische lijst

Algemene opmerkingen:

- beperkt tot de 27 voor hoofdstukken 6 en 7 geselecteerde chronische aandoeningen;
- voor codes 00, 10, 46, 65, 71, 76, 79, 85 en 96 hebben wij geen verschillen gevonden tussen de hier beschouwde tabellen van Menzis, Z&Z, Agis, VGZ en CZ;
- Z&Z en Agis hebben geen kolom met specialist/verwijzer; VGZ ook niet, maar opmerkingen over verwijzers zijn vermeld onder aanvullende opmerkingen;
- Agis heeft extra kolom met de titel 'beoordeling', met daarin chronisch/niet chronisch.

Code	Inhoud	Termijn	Toelichting/andere voorwaarden
11	Menzis heeft alleen kyfoscoliose progressief		
	VGZ heeft alleen kyfoscoliose progressief		
12	Wat verschillen in naamgeving: (kypho)scoliose of kyfoscoliose en scoliose los van elkaar		
	Agis vermeldt spastische parese		
13	Agis bevat een regel bovenstaande en overige aandoeningen: niet chronisch		<i>Agis heeft voor alles in deze categorie de beperking t/m 21 jaar. (andere sluiten de ziekte van Forestier uit van deze eis)</i>
14	Agis bij botmetastasen alleen wervelfracturen	CZ door combinatie met ZN code 36 hier een termijn van 12 mnd voor compressiefracturen	
	VGZ bij botmetastasen alleen bij wervelfractuur		
28	VGZ meldt alleen sympatische reflex dystrofie		
39			<i>Menzis heeft geen restrictie mbt littekenweefsel</i>
51	Agis bevat: tractus respiratoriuskytischefibrosetractus respiratorius, aangeboren afwijkingen		
54			<i>Agis alleen voor patiënten met FEV1/VC <60%</i>
			<i>Overigen verplichten Gold II t/m IV, dat is vanaf FEV1/VC ≤ 80%</i>
56			<i>Agis stelt geen voorwaarden</i>
			<i>Overigen stellen voorwaarde van ventilatie beperking of diffusie stoornis</i>
69	Agis bovenstaande en overige aandoeningen niet chronisch		<i>Menzis heeft als voorwaarde start behandeling binnen 3 maanden ontslag</i>

			VGZ heeft als voorwaarde na aansluiting op een bestraling
70	<i>Agis vermeldt ook polyradiculopathie/ - neuropathie</i>	<i>Agis heeft geen specificatie van 3 maanden voor wervelkanaalstenose met motorische uitval</i>	Menzis heeft als voorwaarde start behandeling binnen 3 maanden ontslag (alleen bij wervelkanaalstenose)
	<i>Agis vermeldt zenuwlaesie zonder specificatie motorische uitval</i>		
	<i>Menzis vermeldt ook polyradiculopathie/ - neuropathie</i>		
72	<i>Agis vermeldt geen ataxie tgv CVA</i>		
73	<i>ZZ vermeldt ataxie tgv een extrapiramidale aandoening</i>		
	<i>VGZ vermeldt ataxie tgv een extrapiramidale aandoeningen</i>		
74	<i>CZ vermeldt ataxie tgv een extrapiramidale aand.</i>		
	<i>Agis vermeldt ataxie tgv een extrapiramidale aand.</i>		
	<i>Menzis vermeldt ataxie tgv een extrapiramidale aand.</i>		
77	Agis bovenstaande en overige aandoeningen niet chronisch		
78	Agis vermeldt niet :	<i>CZ hanteert alleen voor neurogene claudicatio een termijn van 3 maanden</i> <i>Menzis hanteert alleen voor neurogene claudicatio een termijn van 3 maanden</i>	Menzis heeft als voorwaarde start behandeling binnen 3 maanden ontslag voor neurogene claudicatio
	• neurogene claudicatio • uitvalsverschijnselen tgv tumor van de hersenen/ruggenmerg • polyneuropathie met parese(n)/-radiculopathie met parese(n) • motorische uitval bij chon. progressieve demyeliniserende neuropathie • parese als gevolg van ruggenmergaandoeningen • Tabes dorsalis		
	Agis vermeldt wel : • ataxie tgv CVA/ extrapiramidale aandoeningen		
	Agis bovenstaande en overige aandoeningen niet chronisch		
94	<i>Menzis bevat ook aids</i>		
	Agis bovenstaande en overige aandoeningen & fibromyalgie niet chronisch		
99			CZ: alleen bij afwijkend herstel en/of ernstige bewegingsbeperkingen

Bijlage I. Herverdeling vanwege morbiditeit en leeftijd (65-/65+)

Tabel I.1. Herverdeling vanwege morbiditeit en leeftijd (65-/65+), in miljoenen euro's ^a

	M00	M0	M1	M2	M3	M4	M5
FKG	3094	3824	3912	4050	3930	3895	3886
DKG	3475	3609	3659	3715	3666	3654	3653
HKG	253	432	432	438	436	432	433
MHK	3749	4402	4345	4390	4357	4344	4340
Fysio	125	315	451	454	446	447	441
GSM	684	220	40	-184	10	60	80
V&V	2401	0	0	0	0	0	0
GRZ	19	0	0	0	0	0	0
Totaal via morbiditeit	13800	12802	12839	12864	12844	12833	12833
65-	3393	4183	4159	4121	4142	4163	4266

^a Voor de morbiditeitscriteria berekend als de productsom van het aantal verzekerdenjaren en het normbedrag voor de afslagklasse(n) van het betreffende criterium (voor GSM: de 'gezonden'). Voor 65- berekend als de productsom van het aantal verzekerdenjaren en het verschil tussen het normbedrag en de overall gemiddelde kosten voor de 28 leeftijd/geslacht-klassen.